

AD „KOMUNALAC“ BIJELJINA
BIJELJINA



IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2018. GODINU

Bijeljina, maj 2019. godine



SADRŽAJ

1.	OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	2
1.1.	Osnivanje i registracija	2
1.2.	Osnovni identifikacioni podaci	2
1.3.	Akcije i akcionari Društva.....	3
1.4.	Djelatnost Društva	4
1.6.	Organi upravljanja.....	6
1.7.	Organizacija Društva	6
2.	OSNOVA ZA IZRADU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA DRUŠTVA	7
3.	PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I PROCJENA	9
3.1	Nematerijalna ulaganja.....	9
3.2	Nekretnine, postrojenja i oprema	9
3.3	Dugoročni finansijski plasmani.....	11
3.4	Zalihe.....	11
3.5	Kratkoročna potraživanja i plasmani.....	12
3.6	Greške iz prethodnog perioda.....	13
3.7	Priznavanje prihoda.....	13
3.8	Priznavanje rashoda.....	13
3.9	Finansijske obaveze.....	14
3.10	Dugoročna rezervisanja	14
4.	REZULTAT POSLOVANJA DRUŠTVA.....	14
	PROIZVODNO - TEHNOLOŠKI SEKTOR.....	14
1.	Služba komunalnih usluga.....	15
1.1	Prikupljanje i odvoz čvrstog komunalnog otpada	15
1.2	Održavanje javno-prometnih površina	19
1.3	Usluge specijalnim komunalnim vozilima	20
2.	Služba održavanja gradskog zelenila.....	23
3.	Služba za organizaciju pijačnih usluga.....	24
	SEKTOR EKONOMSKO - FINANSIJSKIH, PRAVNIH I OPŠTIH POSLOVA	25
1.	Služba za pravne, kadrovske i opšte poslove	25
2.	Služba ishrane radnika.....	26
3.	Služba za finansijske i računovodstvene poslove.....	26
3.1	Prihodi	26
3.2	Rashodi.....	32
3.3	Neto dobitak	41
3.4	Neto dobitak u Poreskom bilansu.....	42
3.5	Rezultat poslovanja po Službama Društva	43
	ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA DRUŠTVA	46
1.	ANALIZA FINANSIJSKE RAVNOTEŽE	47
2.	ANALIZA ZADUŽENOSTI	49
	IMOVINSKI POLOŽAJ DRUŠTVA	52
	PRINOSNI POLOŽAJ PREDUZEĆA.....	56
	ZAKLJUČAK.....	60
	MJERE ZA UNAPREĐENJE POSLOVANJA	61



1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

1.1. Osnivanje i registracija

Osnovno javno državno preduzeće (OJDP) "**Komunalac" Bijeljina**, Ulica Miloša Crnjanskog broj: 7, osnovano je Odlukom Skupštine opštine Bijeljina 05.06.1995. godine, broj 01-022-8/95 izdvajanjem iz tada postojećeg **KRO "4. juli" Bijeljina**.

Preduzeće je kao akcionarsko društvo „Komunalac“ Bijeljina sa sjedištem u Bijeljini, Ul. Miloša Crnjanskog broj: 7. (u daljem tekstu Društvo) upisano u sudski registar pravnih lica kod Osnovnog suda u Bijeljini, Rješenjem broj registarskog uložka registarskog suda: 1-121, oznaka i broj upisnika suda: Fi-254/05 od 07.09.2005. godine.

Istim rješenjem upisana je i promjena svojine državnog kapitala ODP „Komunalac“ sa p.o. Bijeljina, kada je preduzeće promjenilo i oblik organizovanja u akcionarsko društvo "Komunalac" Bijeljina, sa postojećom adresom, shodno odredbama „Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima“ („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 24/98, 62/02, 38/03 i 65/03) i „Zakona o javnim preduzećima“ ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 75/04) kao i promjena oblika organizovanja od državnog preduzeća u akcionarsko društvo.

Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj: 059-0-Reg-17-000 352 od 12.04.2017. godine upisana je promjena statusa lica ovlaštenog za zastupanje, a na osnovu Odluke Nadzornog odbora broj: 2059/2017 od 24.03.2017. godine, pa je kao lice ovlašteno za zastupanje upisan:

**Milenko Vićanović, diplomirani inženjer elektrotehnike
Bijeljina**

1.2. Osnovni identifikacioni podaci

Prema raspoloživoj dokumentaciji skraćeni naziv Društva je:

**AD „Komunalac“ sa p.o. Bijeljina,
Ulica Miloša Crnjanskog broj: 7.**

Matični broj Društva: **1028421** (prema Rješenju o registraciji: **MBS 1-121**)

Obavještenjem o razvrstavanju poslovnog subjekta po djelatnostima Republičkog zavoda za statistiku broj: 8193 od 28.06.2013. godine Društvo je razvrstano kao:

- Oblik organizovanja: Akcionarsko društvo - 03
- Oblik svojine: Dva ili više oblika svojine – 4
- Sjedište: 76300 Bijeljina, Miloša Crnjanskog 7.
- Opština/Grad: Bijeljina – 10057,
- Osnovna djelatnost: Prikupljanje neopasnog otpada – 38.11

Istim Obavještenjem izvršeno je i razvrstavanje Poslovnih jedinica, a vrsta promjene je usklađivanje sa zakonom i promjena ostalih podataka.



U pravnom prometu sa trećim licima Društvo istupa bez ograničenja, a za svoje obaveze odgovara cjelokupnom imovinom kojom raspolaže. Osnivači odgovaraju do visine uloženih sredstava. Svoje finansijsko poslovanje Društvo obavlja preko transakcionih računa i to:

- 555-001-00000700-03..... Nova banka a.d. Bijeljina
- 554-001-00000055-13 Pavlović banka a.d. Bijeljina
- 551-030-00000425-40..... Komercijalna banka
- 567-343-10000007-48..... Sberbank a.d. Banja Luka
- 562-003-81253484-23..... NLB banka a.d. Banja Luka
- 552-000-18238004-65..... Addiko bank a.d.

Devizno poslovanje Društvo obavlja se preko deviznih računa i to:

- 554-780-0003360-111.....Pavlović banka (EUR)
- 554-780-0003360-111.....Pavlović banka (USD)

Poreska uprava Ministarstva finansija Republike Srpske izdala je Potvrdu o registraciji poreskog obveznika broj: 453/01 od 20.09.2005. godine i dodijelila broj:

4400305650008

Uvjerenjem Uprave za indirektno oporezivanje broj: 04/1-UPRJ/1-3545-2/07 od 05.07.2007. godine dodijeljen je indentifikacioni broj:

400305650008

Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske upisala je svojim Rješenjem broj: 01-03-PE-2515/05 od 20.09.2005. godine Društvo u registar emitenata sa podacima:

➤ **oznaka i registarski broj emitenta 04-693-101/05**

Sa Centralnim registrom hartija od vrijednosti AD Banja Luka zaključen je Ugovor o registraciji hartija od vrijednosti broj: 01-04-7354/05 od 03.10.2005. godine, kojim se regulišu međusobni odnosi iz osnova vođenja računa emitenta i čuvanja nematerijalizovanih hartija od vrijednosti. Rješenjem o registraciji hartija od vrijednosti Centralnog registra hartija od vrijednosti, broj: 06-32/05 od 04.11.2005. godine izvršena je registracija hartija od vrijednosti emitenta „Komunalac“ a.d. Bijeljina.

Banjalučka berza a.d. Banja Luka donijela je Rješenje broj: 08-2534/2005 od 07.11.2005. godine o uvrštavanjau hartija od vrijednosti na slobodno berzansko tržište.

Sve navedene aktivnosti u periodu od upisa usklađivale su se i usaglašavale u skladu sa izmjenjenim okolnostima.

1.3. Akcije i akcionari Društva

Statutom Društva - prečišćeni tekst od 10.08.2011. godine (član 17.) definisano je da osnovni kapital Društva iznosi 3.748.014 KM i predstavlja zbir nominalnih vrijednosti akcija Društva koje su akcionari stekli u postupku vlasničke transformacije.



Ukupan broj akcija (broj računa kod Centralnog registra je: 15904617) iznosi 3.748.014 komada, nominalne vrijednosti po jednoj akciji 1,00 KM, odnosno, ukupno u nominalnom iznosu 3.748.014,00 KM. Na osnovu Rješenja o registraciji hartija od vrijednosti broj: 06-32/05 (prva emisija), upisano je 2.559.403 akcija, zatim po Rješenju 01-UP-031-1318/06 od 18.04.2006. godine upisana je 101.571 obična akcija (druga emisija) i po Rješenju broj: 01-UP-031-2300/06 od 30.06.2006. godine upisano je 1.087.040 akcija (treća emisija).

Centralni registar hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka dostavio je Izvještaj – knjigu akcionara, od 31.12.2018. godine sa podacima o vlasnicima hartija od vrijednosti na taj dan. Prema ovom Izvještaju, oznaka HOV je: KMBJ-R-A. Sve akcije su sa pravom glasa. Pojedinačno posmatrano, najznačajniji akcionari su:

<i>Naziv akcionara</i>	<i>Tekući period</i>		<i>Prethodni period</i>	
	<i>Nominalni iznos</i>	<i>% učešće</i>	<i>Nominalni iznos</i>	<i>% učešće</i>
GRAD BIJE LJINA	2.436.256	65,00%	2.436.256	65,00%
OKTAN PROMET	1.118.745	29,85%	1.118.745	29,85%
STANKOVIĆ MIHAILO	70.820	1,89%	70.820	1,89%
OSTALI AKCIONARI	122.193	3,26%	122.193	3,26%
UKUPNO:	3.748.014	100,00	3.748.014	100,00

Značajni akcionari (prva tri) na dan 31.12.2018. godine raspolažu sa 96,74% akcija Društva, i sve akcije su sa pravom glasa. Preostali akcionari raspolažu sa 3,26% akcija. U tekućem periodu nije bilo promjene podataka.

1.4. Djelatnost Društva

Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj: 059-0-Reg-11-000 646 od 13.12.2011. godine upisano je usklađivanje djelatnosti, prema kome je upisana djelatnost Društva:

- 01.30 - Gajenje sadnog materijala i ukrasnog bilja,
- 37.00 - Kanalizacija
- 38.11 - Prikupljanje neopasnog otpada,
- 38.12 - Prikupljanje opasnog otpada,
- 38.21- Obrada i odlaganje neopasnog otpada,
- 38.22 - Obrada i odlaganje opasnog otpada,
- 38.32 - Reciklaža (prerada) razvrstanih materijala,
- 39.00 - Djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine i ostale usluge upravljanja otpadom,
- 41.10 - Organizacija izvođenja projekta za zgrade,
- 45.20 - Održavanje i popravka motornih vozila,
- 45.32 - Trgovina na malo dijelovima i priborom za motorna vozila,
- 46.22 - Trgovina na veliko cvijećem i sadnicama (rastinjem),
- 47.76 - Trgovina na malo cvijećem, sadnicama, sjemenjem, đubrivom, kućnim ljubimcima i hranom za kućne ljubimce u specijalizovanim prodavnicama,
- 47.81 - Trgovina na malo hranom, pićem i duvanskim proizvodima na tezgama i pijacama,



- 47.82 - Trgovina na malo tekstilom, odjećom i obućom na tezgama i pijacama,
- 47.89 - Trgovina na malo ostalom robom na tezgama i pijacama,
- 49.41 - Drumski prevoz robe,
- 68.10 - Kupovina i prodaja sopstvenih nekretnina,
- 68.20 - Iznajmljivanje i poslovanje sopstvenim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (lizing),
- 81.29 - Ostale djelatnosti čišćenja,
- 81.30 - Uslužne djelatnosti uređenja i održavanja zelenih površina,
- 96.03 - Pogrebne i pripadajuće djelatnosti.

Istim Rješenjem upisano je da Društvo u spoljnotrgovinskom prometu može da obavlja sve djelatnosti upisane u sudski registar kao u unutrašnjem prometu.

1.5. Normativna osnova organizovanja

Na osnovu člana 181. i 442. *Zakona o privrednim društvima* ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 127/08 i 58/09) *Zakona o javnim preduzećima* ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 75/04) Skupština akcionara **a.d. "Komunalac" Bijeljina**, je na sjednici održanoj dana 10.08.2011. godine usvojila „Statut akcionarskog društva „Komunalac“ Bijeljina – prečišćeni tekst“ kojim se definiše:

- pravna forma, firma, sjedište i matični broj Društva,
- pravni promet, zastupanje, predstavljanje i potpisivanje Društva,
- djelatnost Društva (makro organizacija i unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta),
- organizacija društva,
- osnovni kapital, način uplate akcija, nominalna vrijednost, vrsta i kalsa izdatih akcija,
- povećanje i smanjenje osnovnog kapitala Društva,
- rezerve Društva,
- raspolaganje imovinom velike vrijednosti,
- upravljanje Društvom,
- sukobi interesa,
- etički kodeks,
- plan poslovanja,
- računovodstvo i revizijski standardi,
- odbor za reviziju,
- odjeljenje za internu reviziju,
- javne nabavke,
- raspodjela dobiti i snošenje gubitka,
- nedopuštene aktivnosti,
- ograničene aktivnosti,
- način promjene oblika Društva,
- vrijeme na koje se Društvo osniva i prestanak Društva,
- zaštita životne sredine,
- učešće zaposlenih u upravljanju Društvom,
- poslovna tajna,
- opšti akti Društva i
- druga pitanja od značaja za rad Društva u skladu sa Zakonom.



Statutom je predviđeno (član 109. – 110.) da se opštim aktima Društva smatraju: Statut, pravilnici, poslovnici, smjernice, uputstva i odluke kojima se na opšti način utvrđuju određena pitanja.

Opšti akti moraju biti usklađeni sa Statutom, a sva ostala pojedinačna akta usaglašena sa opštim aktima Društva.

Za regulisanje pojedinih pitanja u Društvu su doneseni Pravilnici, kao što je:

- Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza (broj: 8709/2017 od 15. decembra 2017. godine),
- Pravilnik o procedurama za praćenje naplate potraživanja, ispravku vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja i otpis nenaplativih potraživanja (broj: 8710/2017 od 15.12.2017. godine),
- Pravilnik o računovodstvu (broj: 5860/2012 od 27.12.2012. godine),
- Pravilnik o računovodstvenim politikama (broj: 5861/2012 od 27.12.2012. godine), i drugi.

Značajan dio pitanja reguliše se pojedinačnim odlukama organa Društva u skladu sa njihovim nadležnostima u funkciji organizovanja i izvršavanja registrovane djelatnosti i njihov pregled može biti ilustrativnog karaktera (odluke, uputstva i sl.).

1.6. Organi upravljanja

Društvom upravljaju vlasnici akcija, odnosno predstavnici vlasnika, srazmjerno broju akcija, izuzev u slučajevima predviđenim zakonom i statutom. Organi upravljanja (član 31. Statuta) Društva su:

1. *Skupština akcionara, kao organ vlasnika kapitala,*
2. *Nadzorni odbor Društva, kao organ nadzora nad radom Uprave društva i*
3. *Uprava Društva (menadžment) koju čine direktor i dva izvršna direktora.*

Statutom Društva definisane su nadležnosti pojedinačno za svaki od navedenih organa Društva.

Prema Odluci o imenovanju članova Nadzornog odbora koju je donijela Skupština akcionara, članovi Nadzornog odbora su:

a) Ispred akcijskog kapitala Opštine Bijeljina:

1. Goran Marković,
2. Dragana Čojić,
3. Milorad Marić.

b) Ispred „Oktan promet“ d.o.o. Bijeljina:

1. Vojin Mitrović,
2. Zoran Pribišić.

1.7. Organizacija Društva



Statutom Društva definisana je organizacija Društva, prema kojim odredbama mikro organizaciju Društva čini:

1. Uprava Društva,
2. Sektor za ekonomsko – finansijske, pravne i opšte poslove,
3. Proizvodno tehnološki sektor, i
4. Odjeljenje za internu reviziju.

Upravu Društva čine:

1. Direktor Društva,
2. Izvršni direktori za :
 - ekonomsko finansijske pravne i opšte poslove,
 - proizvodno tehnološke poslove.

Sektor za ekonomsko finansijske, pravne i opšte poslove čine:

1. Služba za finansijske i računovodstvene poslove,
2. Služba za pravne, kadrovske i opšte poslove,
3. Služba ishrane radnika.

Proizvodno tehnološki sektor čine:

1. Služba komunalnih usluga,
2. Služba za organizaciju pijačnih usluga,
3. Služba održavanja gradskog zelenila,

Odjeljenje za internu reviziju čine:

1. Direktor odjeljenja,
2. Interni revizor.

1.8. Zaposleni i kadrovska struktura

Prema podacima iz Bilansa uspjeha za posmatrani period Društvo je iskazalo prosječan broj zaposlenih kako slijedi:

<i>Osnov izračunavanja</i>	<i>2010. godina</i>	<i>2011. godina</i>	<i>2012. godina</i>	<i>2013. godina</i>	<i>2014. godina</i>	<i>2015. godina</i>	<i>2016. godina</i>	<i>2017. godina</i>	<i>2018. godina</i>
Prosječan broj zaposlenih u periodu na osnovu sati rada	135	134,66	143,08	147,96	159,56	152,20	152,92	161,60	163,58
Prosječan broj zaposlenih u periodu na osnovu stanja na kraju mjeseca	135	134,58	143,34	148,33	159,67	152,50	153	161,75	163,83

2. OSNOVA ZA IZRADU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA DRUŠTVA



Finansijski izvještaji Društva su pripremljeni u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske. Polazni okvir za sastavljanje finansijskih izvještaja preduzeća čine pozitivni zakonski propisi Republike Srpske, usvojeni MSFI i MRS. Poslovni događaji i transakcije klasifikovane su prema Pravilniku o kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike koji vode dvojno knjigovodstvo.

Za izradu finansijskih izvještaja za 2018. godinu aktivirani su sljedeći Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja i Međunarodni računovodstveni standardi:

- MSFI 1 Prva primjena međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja,
- MSFI 3 Poslovne kombinacije,
- MSFI 4 Ugovor o osiguranju,
- MRS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja,
- MRS 2 Zalihe,
- MRS 7 Izvještaj o novčanim tokovima,
- MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške
- MRS 10 Događaji nakon dana bilansiranja,
- MRS 12 Porez na dobit,
- MRS 14 Izvještavanje po segmentima,
- MRS 16 Nekretnine, postrojenja, oprema,
- MRS 18 Prihodi,
- MRS 19 Primanja zaposlenih,
- MRS 21 Efekti promjene kursa stranih valuta.
- MRS 23 Troškovi pozajmljivanja,
- MRS 24 Objelodanjivanje o povezanim stranama,
- MRS 36 Obezvrjeđenje sredstava,
- MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva,
- MRS 38 Nematerijalna sredstva i
- MRS 40 Ulaganja u nekretnine

U primjeni i sprovođenju poslovne politike Društvo je primjenjivalo opšta akta, kao što su:

- a) Statut Društva,
- b) Poslovnik o radu Nadzornog odbora,
- c) Pravilnik o radu,
- d) Pravilnik o računovodstvu,
- e) Pravilnik o računovodstvenim politikama,
- f) Pravilnik o platama i drugim zaradama zaposlenih,
- g) Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem.



3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I PROCJENA

3.1 Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su prava i druga neopipljiva sredstva koja pravno lice koristi u isporuci usluga, nad kojim Društvo ima kontrolu i od kojeg se očekuju buduće ekonomske koristi.

Nematerijalna ulaganja čine:

- ulaganje u koncesije,
- ulaganje u razvoj novih proizvoda i unapređenje postojećih,
- ulaganje u naučno-tehnička znanja,
- ulaganja u nabavku licenci ili sticanje prava na intelektualnoj svojini
- ulaganja u istraživanje tržišta.

Mjerenje prilikom i nakon početnog priznavanja dugoročne nematerijalne imovine će se vršiti metodom nabavne vrijednosti.

Nematerijalna stalna sredstva se amortizuju na osnovu procijenjenog vijeka upotrebe, odnosno na osnovu procjene priticanja ekonomskih koristi po osnovu njihovog korištenja.

Vijek trajanja sredstva se procjenjuje prilikom svake nabavke.

Amortizacija nematerijalnih sredstava se vrši linearnom metodom.

Za nematerijalna sredstva čiji je vijek trajanja nemoguće utvrditi, obavezno se vrši testiranje sredstva na umanjene, upoređivanjem njegovog nadoknadivog i knjigovodstvenog iznosa.

Testiranje na umanjene se vrši najmanje na svaki dan bilansa stanja.

3.2 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema su sredstva koja pravno lice drži za korištenje u isporuci usluga, iznajmljivanje drugima ili za administrativne i druge svrhe, za koje je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi povezane s tim sredstvom priticati u pravno lice i da se nabavna vrijednost/cijena koštanja tog sredstva može pouzdano odmjeriti.

Sredstvo će biti priznato kao nekretnina, postrojenje i oprema i kada se zna da to sredstvo neće direktno povećavati buduće ekonomske koristi, ali je nabavka tog sredstva neophodna da bi se dobile ekonomske koristi od drugih sredstava.

U opremu svrstavaju se i rezervni dijelovi kada se isti koriste uz opremu i kada se očekuje da će njihova upotreba biti duža od jedne godine.

Nekretnine, postrojenja i oprema se početno vrednuju i iskazuju po trošku nabavke.

Trošak nabavke nekretnine, postrojenja i opreme sačinjavaju:

- fakturna vrijednost dobavljača,
- troškovi prevoza, uključujući i vlastiti prevoz,
- troškovi pripreme mjesta,
- troškovi špeditera, ako se stalno sredstvo nabavlja iz inostranstva,
- uvozne dažbine (carine i dr.),
- nepovratni porezi i druge dažbine,
- troškovi montaže i naknade stručnjacima (arhitekta, inženjeri i sl.),
- troškovi utovara, pretovara, istovara i sl.,
- interni troškovi,
- ostali troškovi direktno i isključivo vezani za dovođenje sredstava u radno stanje za namjeravanu upotrebu.

U trošak nabavke nekretnine, postrojenja i opreme se računavaju i troškovi pozajmljivanja vezani za nabavku konkretnog sredstva, do momenta dovođenja sredstava u stanje za upotrebu.



Sredstva koja se izrađuju u sopstvenoj režiji vrednuju se po cijeni koštanja, pod uslovom da nije veća od neto prodajne vrijednosti.

Početno iskazivanje nekretnine, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrijednosti/cijeni koštanja dok se naknadni izdaci, prema opštem principu priznavanja, definisanom u paragrafu 7. MRS 16, naknadna ulaganja u stavku nekretnina, postrojenja i opreme, mogu kapitalizovati, odnosno uključiti u knjigovodstvenu vrijednost sredstva, ako i samo ako:

- je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa naknadnim ulaganjima priticati u pravno lice; i
- se nabavna vrijednost/cijena koštanja naknadnih ulaganja može pouzdano odmjeriti.

Troškovi svakodnevnog održavanja nekretnina, postrojenja i opreme se ne kapitalizuju, već predstavljaju rashod perioda.

Izuzetno, novougrađeni rezervni dijelovi i ulaganje u sredstvo se može kapitalizovati ukoliko će takvo ulaganje:

- produžiti korisni vijek upotrebe sredstva,
- povećati njegov kapacitet,
- dogradnja dijelova značajno poboljšati kvalitet usluga, i
- značiti usvajanje novih poslovnih usluga koje omogućuje značajno smanjenje prethodno procijenjenih troškova.

S obzirom da zamjena rezervnog dijela dovodi do promjene knjigovodstvene (sadašnje) vrijednosti sredstva, potrebno je preispitati procijenjeni korisni vijek upotrebe sredstva, jer od njega zavisi obračun amortizacije.

Naknadno vrednovanje sredstva se vrši prema modelu revalorizacije.

Prema modelu revalorizacije, nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrijednosti, nekretnine, postrojenja i opreme čija se fer vrijednost može pouzdano odmjeriti, obuhvataju se po revalorizovanom iznosu, koji predstavlja njihovu fer vrijednost na datum revalorizacije, umanjenu za naknadnu akumuliranu amortizaciju i naknadne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrijednosti.

Osnovni principi prilikom primjene politike revalorizacije su:

- fer vrijednost zemljišta i zgrada utvrđuje se procjenom, koju vrše stručno osposobljeni procjenjivači, na bazi tržišnih dokaza;
- fer vrijednost postrojenja i opreme vrše stručno osposobljeni procjenjivači ili zaposlena stručna lica u Društvu, koja imenuje direktor odlukom;
- učestalost revalorizovanja zavisi od promjena fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme koje se procjenjuju;
- kada se knjigovodstvena vrijednost povećava, kao rezultat revalorizacije, to povećanje se evidentira kao revalorizaciona rezerva;
- kada se knjigovodstvena vrijednost sredstva smanji usled revalorizacije, to smanjenje treba priznati kao rashod. Međutim, smanjenje treba direktno knjižiti na teret revalorizacionih rezervi, do iznosa postojeće revalorizacione rezerve koji se odnosi na to sredstvo;
- pozitivni i negativni efekti procjene različitih stavki sredstva ne mogu se međusobno prebijati, već se odvojeno evidentiraju;
- u okviru računa revalorizacionih rezervi preduzeće je dužno da obezbijedi analitiku revalorizacionih rezervi.

Cjelokupna revalorizaciona rezerva, formirana za konkretno sredstvo se može prenijeti na neraspoređenu dobit prilikom prodaje, rashodovanja ili otuđenja tog sredstva.

Korištenjem sredstva u preduzeću, iznos realizovane revalorizacione rezerve koja može da se prenese na neraspoređenu dobit, čini razlika između amortizacije zasnovane na iskazanom



revalorizovanom iznosu sredstva i amortizacije zasnovane na prvobitnoj nabavnoj vrijednosti/cijeni koštanja sredstva.

Amortizacija se obračunava za stavke nekretnine, postrojenja i opreme koji su priznati kao stalno sredstvo i koji imaju ograničen vijek upotrebe.

Amortizacija se ne obračunava za sredstvo, koje je klasifikovano kao sredstvo koje se drži za prodaju ili dok čini dio raspoložive grupe klasifikovane kao grupa koja se drži za prodaju.

Amortizacioni period počinje od momenta kada je sredstvo raspoloživo za korišćenje, što znači da obračunu amortizacije ne podliježu nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi.

Za dan početka obračuna amortizacije primjenjuje se slijedeće pravilo:

- ako je sredstvo stavljeno u upotrebu od 01. do 15. u mjesecu, obračun amortizacije počinje od prvog dana tog mjeseca;
- ako je sredstvo stavljeno u upotrebu u periodu od 16. do kraja mjeseca, obračun amortizacije počinje od prvog dana narednog mjeseca.

Amortizacija se vrši sve do isknjižavanja, čak iako se u nekom periodu sredstvo ne koristi, osim ako nije potpuno amortizovano.

Obračun amortizacije prestaje kada je sredstvo otuđeno na bilo koji način, kada je u potpunosti otpisano i kada je reklasifikovano kao stalno sredstvo namjenjeno prodaji, u skladu sa MSFI 5.

Korisni vijek upotrebe utvrđuje se procjenom. Procjena korisnog vijeka upotrebe sredstva vrši se na osnovu profesionalnog prosuđivanja na osnovu iskustva preduzeća sa sličnim sredstvima u prethodnom periodu i isključivo zavisi od poslovne politike preduzeća sa nabavkom i trošenjem konkretnih sredstava.

Prilikom obračuna amortizacije primjenjuje se proporcionalni (linearni) metod obračuna amortizacije, što znači da se koristi jedna utvrđena stopa tokom cijelog procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstva.

Stopa amortizacije izračunava se na osnovu procijenjenog vijeka upotrebe koji je izražen brojem godina, na sledeći način:

$$\text{Godišnja stopa amortizacije} = \frac{100(\%)}{\text{broj godina}}$$

Troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja i nekretnina, postrojenja i opreme obračunati prema linearnom metodu obuhvataju se na računu 540 - Troškovi amortizacije, u korist ogovarajućih analitičkih računa ispravke vrijednosti nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava u okviru grupe računa 01 i 02.

3.3 Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročne finansijske plasmane Društva čini:

- učešće u kapitalu drugih pravnih lica,
- dugoročne hartije od vrijednosti,
- dugoročni krediti, i
- ostali dugoročni plasmani.

Početna procjena se vrši po njihovoj nabavnoj vrijednosti koja predstavlja poštnu nadoknadu koja je data za njih dok se naknadno priznavanje vrši po fer vrijednosti.

3.4 Zalihe

U domenu politike zaliha materijala spada:

- utvrđivanje politike nabavne vrijednosti zaliha,
- definisanje cijena po kojima se vode zalihe,



- metod obračuna vrijednosti izlaza zaliha,
- eliminisanje skrivenih gubitaka u zalihama.

Zalihe Društva predstavljaju sredstva koja se troše u procesu proizvodnje ili realizacije usluga a to su zalihe:

- osnovnog i pomoćnog materijala,
- rezervni dijelova,
- auto-guma,
- sitnog inventara u upotrebi.

Zalihe osnovnog i pomoćnog materijala iskazuju se po nabavnoj vrijednosti u skladu sa MRS 2-zalihe.

Nabavnu vrijednost materijala čini:

- fakturna vrijednost dobavljača umanjena za sve popuste,
- carine i poreske dažbine,
- troškovi prevoza, osiguranja i špediterske usluge,
- drugi troškovi koji su nastali do dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i sadašnje stanje.

Obračun izlaza utroška zaliha materijala vrši se po metodi prosječne ponderisane cijene koja se stalno i automatski izračunava.

Zalihe rezervnih dijelova i auto guma se iskazuju po nabavnoj vrijednosti, koja obuhvata fakturnu cijenu dobavljača uvećanu za troškove nabavke. Izdavanje rezervnih dijelova se vrši po prosječnim ponderisanim cijenama i njihov otpis se vrši odmah u istom obračunskom periodu.

Na dan bilansa takođe se vrši poređenje cijena materijala na zalihima sa nabavnim cijenama na tržištu i ako se utvrdi da je cijena materijala na zalihima po kojoj se vodi u knjigovodstvu veća od tržišne cijene na dan bilansa, vrši se smanjenje vrijednosti materijala na teret rashoda.

Stvarima sitnog inventara smatraju se predmeti čiji je vijek upotrebe kraći od jedne godine.

Terećenje troškova prilikom stavljanja sitnog inventara u upotrebu obavlja se metodom jednokratnog otpisa.

Isknjižavanje sitnog inventara se vrši kada je sredstvo rashodovano.

3.5 *Kratkoročna potraživanja i plasmani*

Kratkoročna potraživanja Društva obuhvataju potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu po osnovu prodaje roba i usluga.

Kratkoročna potraživanja iskazuju se po vrijednosti iz fakture. Ako se vrijednost iz fakture iskazuje u stranoj valuti vrši se preračunavanje u izvještajnu valutu po važećem kursu na dan transakcije, a na dan bilansa preračunava se prema važećem kursu a kursne razlike priznaju se kao prihod ili rashod obračunskog perioda.

Kratkoročni plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrijednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospjeća odnosno prodaje do godine dana od dana činidbe odnosno dana bilansa.

Kratkoročni plasmani koji se ne drže radi trgovanja iskazuju se po amortizovanoj vrijednosti ne uzimajući u obzir namjeru Društva da ih drži do dospjeća.

„Potraživanja se procjenjuju po nominalnoj vrijednosti, umanjenoj indirektno za iznos vjerovatne nenaplativosti potraživanja, a direktno ako je nemogućnost naplate potraživanja izvjesna i dokumentovana.

Direktan otpis nenaplaćenih potraživanja podrazumijeva da se vrši konačan pojedinačan otpis vrijednosti potraživanja na osnovu vjerodostojnog dokumenta (izgubljen sudski spor, likvidacija dužnika, korekcija po zapisniku o usklađivanju potraživanja koja su u korist dužnika i sl.) na teret rashoda.



Indirektno umanjenje vrijednosti nenaplaćenih potraživanja podrazumijeva ispravka potraživanja na teret rashoda, onda kada je nemoguće predvidjeti koja konkretna potraživanja neće biti naplaćena u trenutku izrade bilansa.

Procjenu nenaplativosti potraživanja vrši Uprava Društva na osnovu objektivnih informacija proizašlih iz ozbiljne analize zasnovane na iskustvu iz prethodnih obračunskih perioda, uz razmatranje tekuće privredne situacije.

Indirektno umanjenje potraživanja vršit će se metodom procjenjivanja krajnjeg salda računa ispravke vrijednosti potraživanja, koji indirektno koriguje račun potraživanja na procijenjenu fer vrijednost.

Ispravka vrijednosti potraživanja izračunavat će se po metodi zastarjelosti potraživanja.

Ispravka vrijednosti će se vršiti za sva potraživanja za koja Uprava procjeni da su nenaplativa, a koja ne prelaze krajnji rok zastare u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima.

3.6 Greške iz prethodnog perioda

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period i koja, pri tom, ima značajan uticaj na finansijske izvještaje jednog ili više prethodnih perioda, zbog koje se ti, prethodno objelodanjeni finansijski izvještaji ne mogu više smatrati pouzdanim, obuhvata se kao greška iz prethodnog perioda u skladu sa MRS 8-*Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*.

Greška iz prethodnog perioda ispravlja se tako što se za iznos greške vrši korekcija početnog stanja prethodnog rezultata, odnosno odgovarajuća pozicija bilansa stanja, ako je greška takve prirode da ne utiče na rezultat.

U slučaju iz prethodnog stava, prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja uporedni podaci koji se odnose na godinu u kojoj je greška nastala iskazuju se u prepravljenim iznosima.

Materijalno beznačajne greške priznaju se kao prihod ili kao rashod tekućeg perioda.

Materijalnost greške procjenjuje se u svakom konkretnom slučaju kada je greška otkrivena.

3.7 Priznavanje prihoda

Prihodi Društva obuhvataju svu fakturisanu prodaju izvršenih usluga kao i prihoda od osnovnih sredstava, subvencija, donacija i vraćenih dažbina po osnovu ostvarene prodaje, prihode od aktiviranja učinaka, od doprinosa i članarina kao i drugi prihodi koji su obračunati u knjigovodstvenoj ispravi nezavisno od vremena naplate.

Dobici predstavljaju prihode koji nisu proistekli iz uobičajenih aktivnosti i predstavljaju povećanje ekonomske koristi iz prodaje osnovnih sredstava i po osnovu revalorizacije.

Prihode predstavljaju i ostala primanja po osnovu naplate otpisanih potraživanja, kamata na depozit, kursne razlike i druge finansijske prihode.

3.8 Priznavanje rashoda

Rashodi Društva obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti i gubitke.

Priznavanje rashoda se vrši u zavisnosti od pojedinih vrsta i predstavljaju:

- troškove materijala, goriva i energije koji pokazuju namjeru trošenja,
- neto zarade i naknade zarada, porezi i doprinosi na zarade priznaju se u visini obračunatih iznosa za rad zaposlenih za provedeno vrijeme na poslu i odsustvovanje sa posla na teret Društva,
- troškovi amortizacije se obračunavaju po proporcionalnim stopama koje se utvrđuju na



- osnovu korisnog vijeka osnovnih sredstava i njihove sadašnje vrijednosti,
- troškovi proizvodnih usluga i nematerijalnih troškova obračunavaju se na osnovu faktura za izvršene usluge i vjerodostojnih dokumenata za pojedine nematerijalne troškove,
 - troškovi poreza i doprinosa se priznaju na osnovu izdataka u skladu sa obavezama utvrđenim zakonom,
 - troškovi pozajmljivanja nastaju u vezi pozajmica finansijskih sredstava i obuhvataju kamate na dozvoljena prekoračenja na žiro računu i kratkoročne pozajmice, troškove finansijskog lizinga i kursne razlike.
- Ovi troškovi se priznaju kao rashod perioda u kome su nastali.

3.9 Finansijske obaveze

Finansijskim obavezama Društva smatraju se:

- dugoročne obaveze-kredit, hartije od vrijednosti i ostale dugoročne obaveze,
- kratkoročne obaveze-kratkoročni krediti, obaveze prema dobavljačima, obaveze za poreze i doprinose, obaveze za plate i doprinose i porez na plate te ostale kratkoročne obaveze (dospjeća u roku do godinu dana, odnosno od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansa).

Finansijska obaveza je svaka obaveza koja predstavlja ugovornu obavezu u cilju predaje gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom pravnom licu ili razmjene finansijskih instrumenata.

Obaveze se vode po amortizovanoj vrijednosti odnosno početnoj vrijednosti umanjenoj za otplatu.

3.10 Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja Društva, za pokriće obaveza (pravnih ili stvarnih) nastalih kao rezultat prošlih događaja za koje je vjerovatno da će izazvati odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi radi njihovog izmirivanja i koji se mogu pouzdano procijeniti (npr. sporovi u toku) kao i rezervisanja za izdate garancije i druga jamstva.

Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike prate se po vrstama a njihovo smanjenje odnosno ukidanje vrši se u korist prihoda.

Dugoročna rezervisanja se priznaju u slučajevima:

- obaveza nastalih kao rezultat ranijih obaveza;
- obaveza koje se mogu pouzdano procijeniti.

Ukoliko ovi uslovi nisu ispunjeni rezervisanje se ne priznaje a takođe rezervisanje se ne priznaje ni za buduće poslovne gubitke.

Svi ovi troškovi se prate analitički po vrstama i namjeni i prilikom svakog bilansiranja vrši se njihovo preispitivanje.

4. REZULTAT POSLOVANJA DRUŠTVA

U sljedećem pregledu prikazan je rezultat poslovanja Društva u periodu 01.01.-31.12.2018. godine po pojedinim službama, koje posluju u okviru „Proizvodno-tehnološkog sektora“ i „Sektora ekonomsko - finansijskih, pravnih i opštih poslova“.

PROIZVODNO - TEHNOLOŠKI SEKTOR

U okviru „Proizvodno - tehnološkog sektora“ posluju sljedeće službe:

1. Služba komunalnih usluga;



2. Služba održavanja gradskog zelenila;
3. Služba pijačnih usluga;

Izveštaj o poslovanju pojedinih službi u 2018. godini, dat je u sljedećem pregledu:

1. Služba komunalnih usluga

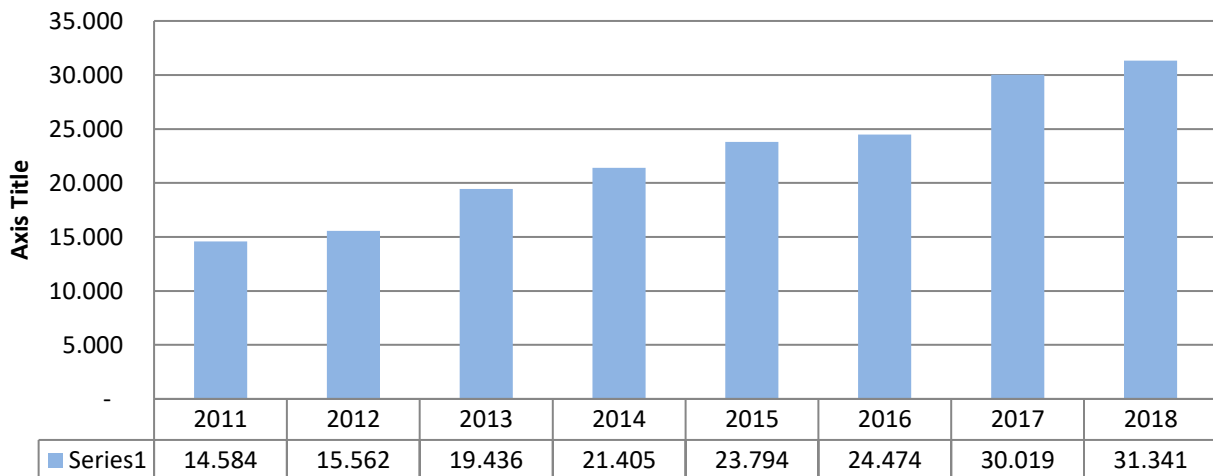
U službi komunalnih usluga obavljaju se sljedeće vrste poslova:

- Odvoz komunalnog otpada,
- Prikupljanje ambalažnog otpada (papir, karton, transparentni najlon, mješani ili šareni najlon, staklenu ambalažu, aluminijske limenke i pet ambalaža),
- Održavanje javno - prometnih površina i
- Usluge specijalnim komunalnim vozilima.

1.1 Prikupljanje i odvoženje otpada

Prikupljanjem i odvozom čvrstog komunalnog otpada obuhvaćeni su svi korisnici usluga – fizička i pravna lica na području grada Bijeljine i dijelu prigradskih naselja. Prikupljanje i odvoz čvrstog komunalnog otpada se vrši za 31.341 korisnika – fizička lica i 2.258 korisnika – pravna lica.

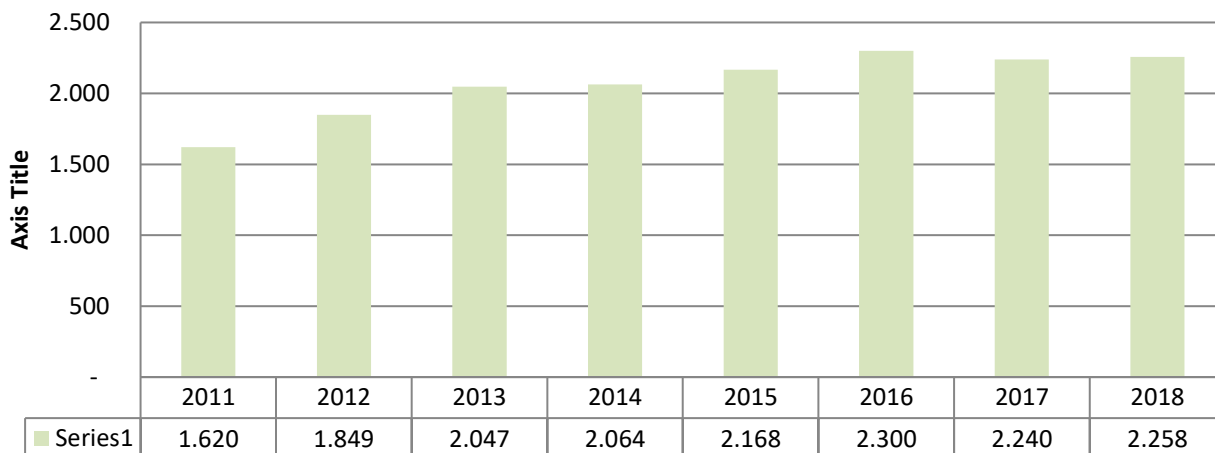
Fizička lica



Grafikon 1-1 – Pregled korisnika od kojih se vrši prikupljanje i odvoz čvrstog komunalnog otpada – fizička lica



Pravna lica



Grafikon 1-2 – Pregled korisnika od kojih se vrši prikupljanje i odvoz čvrstog komunalnog otpada – pravna lica

Prema Programu prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada, prikupljanje i odvoženje čvrstog komunalnog otpada se vrši na sljedeći način:

- za korisnike u individualnim stambenim objektima – prikupljanje i odvoženje se vrši jednom sedmično;
- za korisnike koja žive u stambenim zgradama, gdje se otpad odlaže u zajedničke kontejnere – prikupljanje i odvoženje se vrši više puta nedeljno, a u užem gradskom području i dva puta dnevno;
- za pravna lica – prikupljanje i odvoženje se vrši jednom sedmično, a u užem području grada svakodnevno.

Od 01.07.2007. godine gazdovanje nad deponijom preuzelo je Javno preduzeće Regionalna deponija „EKO-DEP“ d.o.o. Stalni rast troškova deponovanja direktno je uticao na poslovne rezultate Društva. Početna cijena deponovanja iznosila je 6,84 KM bez PDV-a po jednoj toni čvrstog komunalnog otpada, dok je od 01.01.2010. godine cijena povećana i iznosila je 20 KM bez PDV-a po jednoj toni čvrstog komunalnog otpada. Od 16.aprila 2011. godine cijena deponovanja iznosila je 25 KM bez PDV-a po jednoj toni čvrstog komunalnog otpada. Od 01. januara 2013. godine cijene deponovanja otpada su znatno povećane i iznosile su za:

- čvrsti komunalni otpad 30,00 KM (bez PDV-a)
- klaonički otpad 50,00 KM (bez PDV-a)
- fekalni otpad 20,00 KM (bez PDV-a)

Cijena deponovanja čvrstog komunalnog otpada u 2017. godini iznosi 34,19 KM bez PDV-a (cjenovnik u primjeni od 01.02.2014. godine). Cijena deponovanja klaoničkog otpada iznosi 100 KM bez PDV-a, počev od 01.09.2015. godine. Cijena deponovanja fekalnog otpada je ostala na nivou iz 2013. godine.

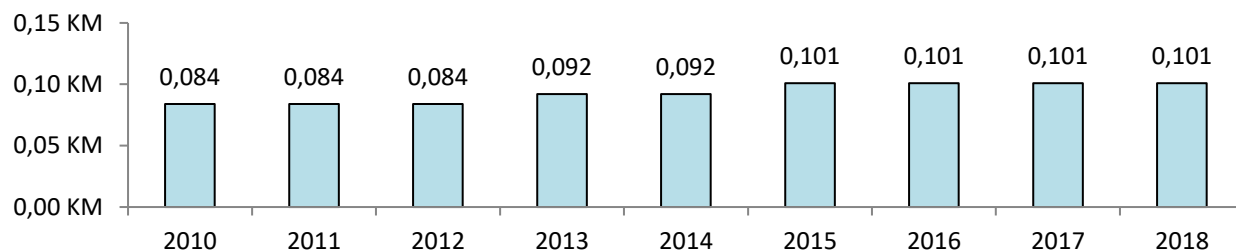
Značajan dio sredstava se izdvaja za troškove deponovanja čvrstog komunalnog otpada, koji imaju veliko učešće u ukupnim troškovima Društva. Rast cijene usluga deponovanja čvrstog komunalnog otpada prikazan je na grafikonu broj 2-1.



Grafikon broj 2-1 - Kretanje cijene deponovanja čvrstog komunalnog otpada

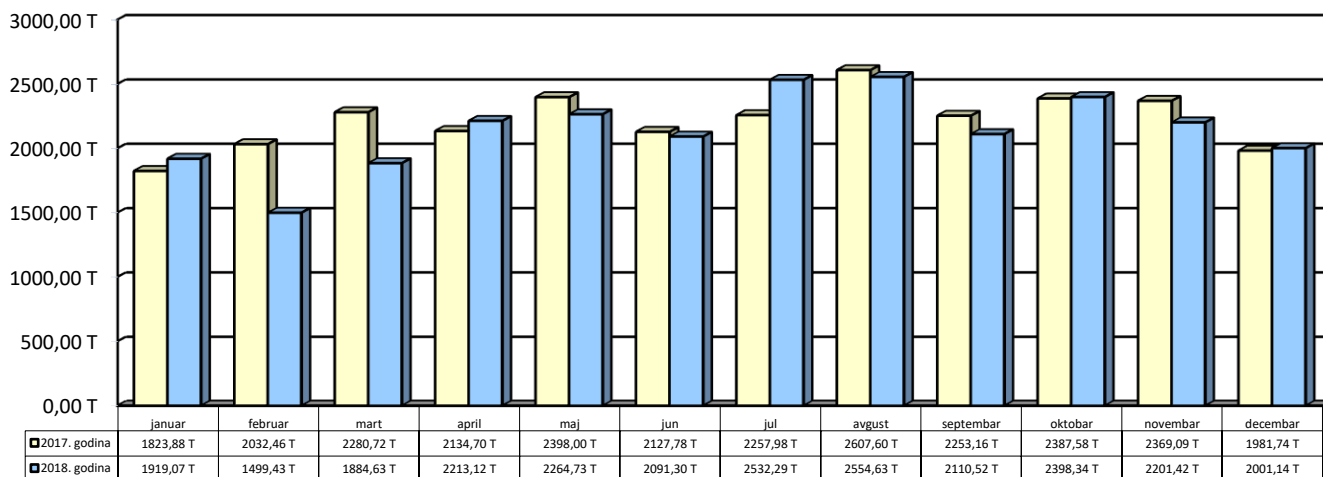
Cijene usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada fizičkim i pravnim licima nisu ekonomski opravdane, prvenstveno zbog cijene usluge deponovanja čvrstog komunalnog otpada. Cijena usluge prikupljanja i odvoza čvrstog komunalnog otpada korisnicima usluga – fizička lica je od 01.01.2015. godine povećana za 10%, ali je nedovoljna da pokrije visoke troškove deponovanja otpada.

Cijena odvoza otpada po m² stambenog prostora



Grafikon broj 2-2 – Kretanje cijene usluga prikupljanja i odvoza čvrstog komunalnog otpada

U 2018. godini na regionalnu deponiju ukupno je deponovano 25.670,62 T otpada, dok je u 2017. godini ukupno deponovano 26.654,69 T otpada. Do smanjenja količine deponovanog otpada došlo je zbog izdvajanja ambalažnog otpada na mjestu nastanka. Na grafikonu 3 prikazane su količine deponovanog otpada po godinama.



Grafikon 3 - Količine deponovanog otpada u 2017. i 2018. godini



Na odvoženju čvrstog komunalnog otpada svakodnevno je angažovana sljedeća mehanizacija:

RB	Marka vozila	Registarska oznaka	Tip vozila
1	Iveko podizač	036-M-291	150E16K
2	Iveko smečar	E30-A-603	50C13
3	Iveko smečar	745-M-226	Euro.Cargo
4	Iveko smečar	T18-A-848	9x153x
5	Mercedes smečar	A57-O-122	Benz 1617
6	Mercedes smečar	704-E-978	18-20
7	Mercedes podizač	071-J-504	36-1213
8	MAN	E56-T-218	M39
9	MAN smečar	O58-E-505	E63
10	Mercedes smečar	T90-M-562	957.65
11	Mercedes smečar	K59-T-024	2227
12	Volvo smečar	O26-M-670	FS 10
13	Mercedes smečar	T26-M-023	950.60
14	Mercedes smečar	O91-K-199	950.53
15	Iveko	M19-A-029	2C3C
16	Man smečar	J12-K-433	E63
17	Man smečar	K80-A-573	H05
18	Mercedes smečar	M04-J-803	950.53

Prikupljanje ambalažnog otpada (karton i najlon)

AD „Komunalac“ Bijeljina vrši prikupljanje ambalažnog otpada, i to: stakla, bijelog papira, folije, kartona i alu limenki i od istog ostvaruje određeni prihod po osnovu prodaje.

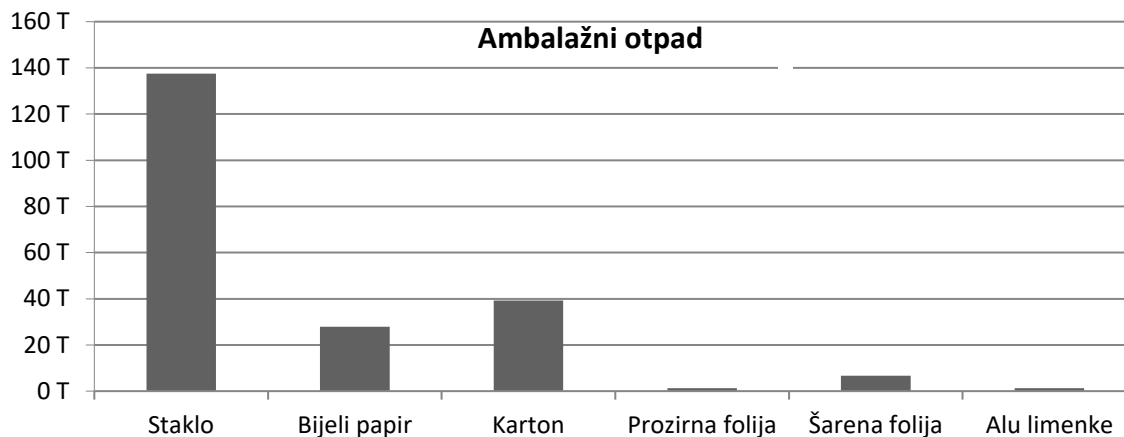
U 2018. godini prikupljeno je 213,86 T ambalažnog otpada, dok je u 2017. godini prikupljeno 43,40 T ambalažnog otpada.

U 2018. godini prikupljene su sljedeće vrste ambalažnog otpada:

- staklo (prikupljena količina =137,46 T→ostvaren prihod=6.873,00 KM);
- bijeli papir (prikupljena količina =27,86 T→ostvaren prihod=8.358,00 KM);
- karton (prikupljena količina = 39,27 T→ostvaren prihod=7.651,59 KM);
- prozirna folija (prikupljena količina = 1,34 T→ostvaren prihod=400,20 KM);
- šarena folija (prikupljena količina = 6,69 T→ostvaren prihod =534,48 KM) i
- alu limenke (prikupljena količina = 1,24 T→ostvaren prihod=1.452,25 KM).

Ukupno ostvareni prihod od prodaje ambalažnog otpada za izvještajni period 2018. godine iznosi 25.269,52 KM, dok je za isti period 2017. godine ostvaren prihod od 10.344,10 KM.

Na grafikonu broj 4 prikazana je prikupljena količina ambalažnog otpada u 2018. godini.



Grafikon broj 4-Prikupljeni ambalažni otpad

1.2 Održavanje javno-prometnih površina

Održavanje javno-prometnih površina se obavlja na području grada Bijeljine i Mjesne zajednice Janja.

Na raspisani tender od strane Gradske uprave Grada Bijeljina, dobili smo posao i zaključili ugovor za čišćenje javno-prometnih površina. Po prikazanim evidencijama, ovjerenim od strane kontrolnih službi Gradske uprave Grada Bijeljina i prema utvrđenom Programu rada za LOT br.1, u periodu 01.01. - 31.12.2018. godine, realizovano je sljedeće:

BIJELJINA								
			2018. godina		2017. godina		2016. godina	
RB	Opis usluge	MJ	Količina	Iznos bez PDV-a	Količina	Iznos bez PDV-a	Količina	Iznos bez PDV-a
1.	Ručno ili mašinsko čišćenje trotoara	m ²	7.816.956	139.141,82	8.759.634	148.983,85	11.368.330	181.677,57
2.	Ručno ili mašinsko čišćenje rigola	m ²	2.056.518	78.147,68	2.436.178	92.657,59	3.209.780	113.775,30
3.	Ručno struganje rigola	m ²	-	-	-	-	-	-
4.	Pročišćavanje trotoara i rigola	n/č	4.478	31.346,00	3.054	21.378,00	3.751	24.594,92
5.	Rad pauka	sat	1	52,50	4	200,00	6	281,25
6.	Mašinsko prskanje makadamskih ul	tura	-	-	-	-	-	-
7.	Mašinsko pranje ulica i trotoara	m ²	-	-	-	-	-	-
8.	Rad TMV za vanr. potrebe n-2t	tura	15	1.076,85	43	2.939,88	47	3.033,84
9.	Rad spec. vozila za odvoz smeća	tura	-	-	-	-	6	1.749,96
10.	Rad spec. voz. za odv. sm. sa ruč. ut.	tura	2	628,20	6	1.794,87	4	1.129,24
11.	Rad KV bravara na razn. brav. posl	n/č	21	216,09	53	519,40	142	1.286,52
12.	Spec. vozilo. fekalna cisterna	tura	-	-	-	-	-	-
13.	Rad auto-pod. kontejnera 5m ³	tura	5	614,25	3	351,00	10	1.099,76
14.	Rad specijalnih mašina	sat	59	1.239,00	5	105,00	153	3.213,00
15.	Rad kamiona na odvozu snijega	m ³	-	-	218	2.071,00	307	2.916,50
16.	Rad radnika na utov. snijega	sat	924	6.015,24	751	4.656,20	672	4.166,40
17.	Čišćenje snijega i posipanje soli	kg	15	3.315,00	10.500	2.205,00	21.150	4.441,50
18.	Ručno čišćenje otpada sa obale kan.	sat	-	-	-	-	-	-
Ukupno				261.792,63		277.861,79		343.365,76

Tabela broj 4 – Održavanje javno – prometnih površina na području grada Bijeljine

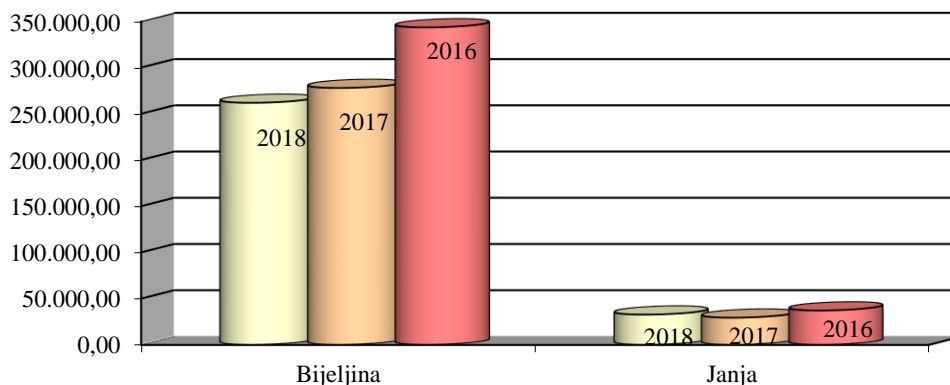


JANJA								
			2018. godina		2017. godina		2016. godina	
RB	Opis usluge	MJ	Količina	Iznos bez PDV-a	Količina	Iznos bez PDV-a	Količina	Iznos bez PDV-a
1.	Ručno čišćenje trotoara	m ²	944.860	16.818,51	874.040	14.866,11	1.242.750	20.126,06
2.	Ručno ili maš.čišćenje rigola	m ²	368.864	14.016,83	338.695	12.193,02	478.150	16.057,65
3.	Ručno struganje rigola	m ²	-	-	-	-	-	-
4.	Pročišćavanje trotoara i rigola	n/č	244	1.756,80	253	1.821,60	112	801,50
5.	Mašinsko pranje ulica i trotoara	m ²	-	-	-	-	-	-
6.	Rad TMV za vanr. potrebe n-2t	tura	1	68,25	7	455,00	2	120,60
Ukupno				32.660,39		29.335,73		37.105,81

Tabela broj 5 – Održavanje javno – prometnih površina na području Mjesne zajednice Janja

U 2018. godini, u okviru LOT-a broj 1, realizovan je odvoz otpada iz mjesnih zajednica Donja Ljeljenča i Brijesnica. Po tom osnovu ostvaren je prihod od 14.076,00 KM, dok je u prethodnoj godini ostvaren prihod od 1.162,44 KM.

Program rada i održavanja javno-prometnih površina realizuje se u šestodnevnoj radnoj sedmici, po nalogima Odjeljenja za stambeno-komunalne poslove i zaštitu životne sredine Grada Bijeljine.



Grafikon broj 5-Ostvareni prihodi po osnovu realizacije po LOT-u br.1 u posljednje tri godine

1.3 Usluge specijalnim komunalnim vozilima

Specijalno vozilo za prevoz nepropisno parkiranih vozila („pauk“) angažovano je za potrebe Centra javne bezbjednosti Bijeljina - Odjeljenje saobraćajne policije, za uklanjanje nepropisno parkiranih vozila, a povremeno se koristi i za pružanje usluga drugim fizičkim i pravnim licima. Rad ovog vozila regulisan je posebnim Uputstvom, koje je donijelo MUP Republike Srpske.

Prihod od usluga specijalnog vozila za prevoz nepropisno parkiranih vozila, ostvaren u tekućoj godini, iznosi 29.886,64KM.

U Cjenovniku ostalih nekomunalnih usluga, broj 4963/2018 od 27.06.2018. godine, koji je u primjeni od 18.07.2018. godine, navedene su slijedeće cijene usluga:

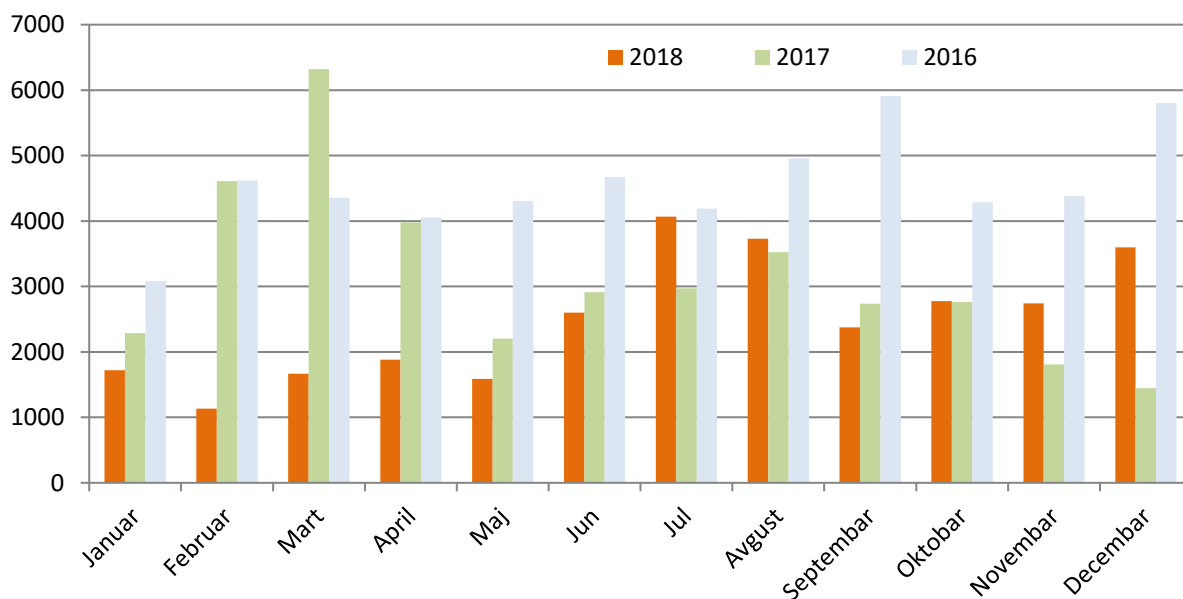
- Naknada za premještanje vozila po nalogu policije do 2 km specijalnim vozilom „Pauk“ iznosi 34,18 KM po turi;
- Naknada za premještanje vozila po nalogu policije od 2 do 10 km specijalnim vozilom „Pauk“ iznosi 51,28 KM po turi;



- Naknada za premještanje vozila po nalogu policije preko 2 km specijalnim vozilom „Pauk“ iznosi 76,92 KM po turi;
- Naknada za pređene kilometre, prilikom premještanja vozila specijalnim vozilom „Pauk“ iznosi 1,28 KM po pređenom kilometru;
- Naknada za čuvanje vozila na depou po jednom započeto danu iznosi 8,54 KM;
- Naknada za započeto premještanje vozila specijalnim vozilom „Pauk“ po nalogu policije iznosi 25,64 KM po vozilu;
- Naknada za rad specijalnog vozila „Pauk“ za uslužno premještanje vozila do 2 (dvije) tone iznosi 51,28 KM po turi i
- Naknada za rad specijalnog vozila „Pauk“ za uslužno premještanje vozila preko 2 (dvije) tone iznosi 76,92 KM po turi.

Za period od 01.01.-31.12.2018. godine, „pauk“ je prevezao ~782 vozila, što je za 470 vozila manje u odnosu na isti period prethodne godine u kom je „pauk“ prevezao ~1.252 vozila i ostvario prihod od 37.557,14 KM.

OSTV. MJESEC	PRIHODI					BROJ PREVEZENIH VOZILA				
	2018.	2017.	2016.	IND	IND	2018.	2017.	2016.	IND	IND
	1	2	3	1/2	2/3	1	2	3	1/2	2/3
Januar	1.721,11	2.287,65	3.082,22	75	74	57	76	103	75	74
Februar	1.132,99	4.607,70	4.621,80	25	100	37	154	154	25	100
Mart	1.666,84	6.319,66	4.356,50	26	145	55	211	145	26	145
April	1.880,34	3.979,57	4.054,36	47	98	62	133	135	47	98
Maj	1.589,73	2.204,36	4.304,53	72	51	53	74	144	72	51
Jun	2.600,00	2.912,56	4.671,45	89	62	87	97	155	89	62
Jul	4.068,80	2.969,40	4.187,69	137	71	135	99	140	137	71
Avgust	3.731,11	3.522,22	4.954,91	106	71	73	117	165	106	71
Septembar	2.376,06	2.735,13	5.910,43	87	46	46	91	197	87	46
Oktobar	2.777,78	2.760,77	4.287,01	101	64	54	92	143	101	64
Novembar	2.743,59	1.809,40	4.379,49	152	41	53	60	146	152	41
Decembar	3.598,29	1.448,72	5.801,71	248	25	70	48	193	248	25
UKUPNO	29.886,64	37.557,14	54.612,10	80	69	782	1.252	1.820	80	69





Ostvareni prihodi od usluga „pauka“ u tekućoj godini niži su za 20%, odnosno za 7.670,50 KM u odnosu na prihode ostvarene u prethodnoj godini. Broj prevezenih vozila u periodu od 01.01.-31.12.2018. godine manji je za 470 vozila u odnosu na isti period 2017. godine.

Ostvareni rashodi tekuće godine su veći od ostvarenih prihoda tekuće godine za 97,85%. Potrebno je prihode dodatno povećati da bi se omogućio izlazak iz zone gubitka poslovanja, odnosno ostvario neutralan poslovni rezultat.

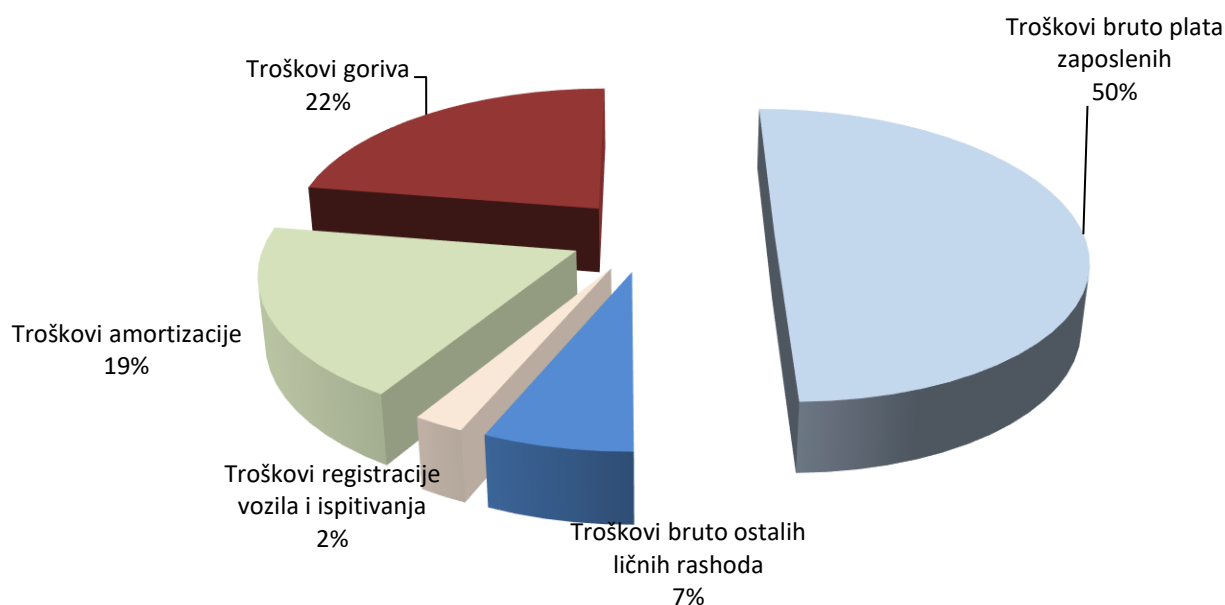
Broj prevezenih vozila u određenom vremenskom periodu zavisi isključivo od broja upućenih „naloga za prevoz nepropisno parkiranih vozila“ od strane saobraćajne policije, te po osnovu navedenog AD „Komunalac“ Bijeljina nije u mogućnost da utiče na povećanje prihoda preko broja prevezenih vozila u određenom vremenskom periodu.

Trenutna cijena prevoza nepropisno parkiranih vozila nije ekonomski opravdana, jer je kalkulacijom utvrđen veći rashod od ostvarenog prihoda od usluga prevoza nepropisno parkiranih vozila.

Analiza rashoda svodi se na analizu ukupnih i pojedinačnih rashoda.

Analizu rashoda treba početi sa izvođenjem konstatacije o obimu ostvarenih rashoda u tekućoj godini i trendu njihove dinamike u odnosu na ostvarene rashode u prethodnoj godini.

Vrsta rashoda	Iznos			Struktura (%)			Indeks 2:3
	2018.	2017.	2016.	2018.	2017.	2016.	
1	2	3	4	5	6	7	8
Troškovi bruto plata- (4 radnika u 2016., a u 2017. i 2018.-2 radnika)	29.454,19	27.240,92	60.693,98	49,81	49,55	64,14	108
Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda (regres, topli obrok, prevoz i sl.)	3.917,00	3.498,38	6.530,26	6,62	6,36	6,90	112
Troškovi registracije i ispit.	1.339,59	1.200,00	1.890,20	2,27	2,18	2,00	109
Troškovi amortizacije	11.146,20	11.146,20	11.812,80	18,85	20,27	12,48	100
Troškovi goriva	13.274,41	11.895,34	13.705,94	22,45	21,64	14,48	112
UKUPNI RASHODI	59.131,39	54.980,84	94.633,18	100,00	100,00	100,00	108





Ukupni rashodi „pauka“, za period 01.01.-31.12.2018. godine, iznose 59.131,39 KM, dok su za isti period prethodne godine ostvareni u iznosu od 54.980,84 KM.

Potrebno je istaći da u navedene rashode nisu uključeni troškovi održavanja vozila (auto-gume, rezervni dijelovi, ulje, pranje vozila i sl.), jer se navedeni podaci nisu mogli identifikovati u evidenciji ukupnih trošova održavanja stalnih sredstava.

Specijalno komunalno vozilo „fekalna cisterna“ vrši usluge svim fizičkim i pravnim licima kod kojih se pojavi takva potreba.

U toku 2018. godine fekalna cisterna imala je 40 interventnih usluga, po osnovu kojih je ostvaren prihod od 3.958,50 KM, što je za 16 usluga više nego u 2017. godini, u kojoj je bilo 24 interventne usluge, po osnovu kojih je ostvaren prihod od 2.400,00 KM.

Specijalno komunalno vozilo „**cisterna za vodu**“ je u periodu 01.01.-31.12.2018. godine imalo 26 interventnih usluga, što je za 16 manje od ukupno 42 interventne usluge iz istog perioda 2017. godine.

Sve pripreme servisiranja i garažiranja vozila, kao i kompletna Služba komunalnih usluga, smješteni su u uređenom prostoru površine 5.000 m² i objektima poslovno - tehničkog sadržaja (garaže, servisne radionice, magacinski prostor i dr.) u Mačvanskoj ulici u Bijeljini.

2. Služba održavanja gradskog zelenila

Za potrebe Službe održavanja gradskog zelenila korištena je postojeća savremena mehanizacija, i to: mašinske kosačice, traktori, samohodne mašinske kosačice, mašinske testere, vozilo Zastava nosivosti do 2 tone, korpa, dostavno vozilo tipa Kedi i cisterna za osoku kapaciteta 3.200 litara.

Služba održavanja gradskog zelenila radila je po planu i programu, na osnovu dobijenog posla na tenderu, koji je raspisala Gradska uprava Grada Bijeljine.

Služba održavanja gradskog zelenila je u 2018. godini imala sljedeću realizaciju:

	Iznos realizacije radova na javnim zelenim površinama		Iznos realizacije od prodaje sadnog materijala u proizvodnom sektoru	
	Tekuća godina	Prethodna godina	Tekuća godina	Prethodna godina
Januar	4.341,22 KM	Nema specifikacije	154,99 KM	10,00 KM
Februar	6.673,95 KM	Nema specifikacije	486,00 KM	392,00 KM
Mart	9.413,29 KM	10.684,49 KM	2.021,89 KM	2.962,00 KM
April	28.018,02 KM	21.816,42 KM	3.047,17 KM	2.535,00 KM
Maj	32.880,01 KM	37.478,32 KM	2.138,81 KM	3.071,01 KM
Jun	24.249,68 KM	33.078,08 KM	1.041,13 KM	1.268,34 KM
Jul	23.541,44 KM	32.675,01 KM	820,04 KM	1.444,27 KM
Avgust	23.885,87 KM	25.944,30 KM	962,60 KM	1.016,43 KM
Septembar	17.299,62 KM	16.771,71 KM	1.030,01 KM	1.052,50 KM
Oktobar	17.380,36 KM	17.036,55 KM	2.489,47 KM	1.371,55 KM
Novembar	16.964,81 KM	13.051,27 KM	2.854,00 KM	1.845,40 KM
Decembar	25.047,00 KM	5.701,41 KM	339,00 KM	227,94 KM
UKUPNO	229,695,30 KM	214.237,56 KM	17.385,11 KM	17.196,44 KM



S obzirom na trenutni kapacitet postojećih staklenika, plastenika, leja, obradivog zemljišta, mašina za obradu i broja zaposlenih radnika, moguće je i uvećati obim proizvodnje, ali je najveći problem plasman proizvoda na tržište.

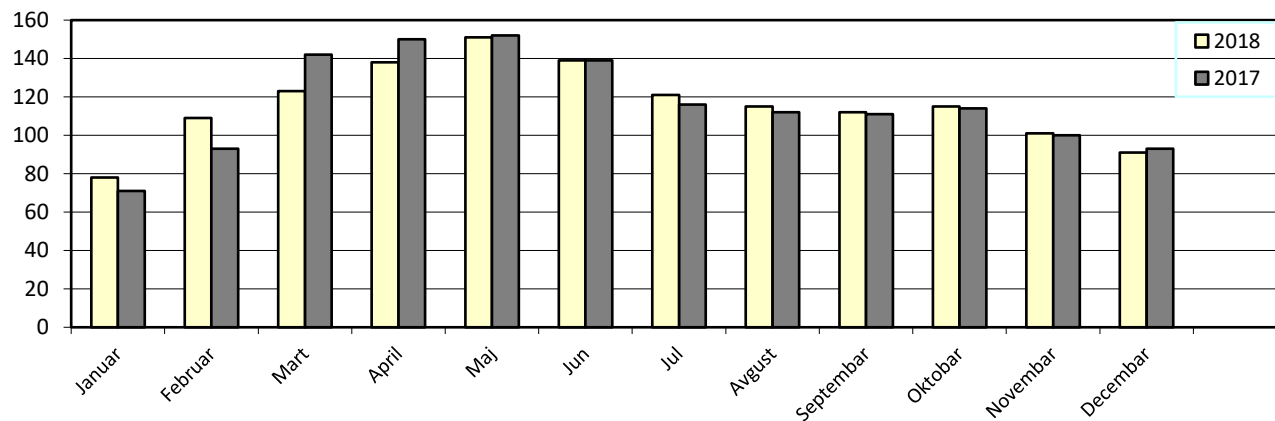
3. Služba za organizaciju pijačnih usluga

Pijaca je organizovano i uređeno mjesto na kome se na uobičajen način obavlja trgovina na malo poljoprivrednim, prehrambenim i drugim proizvodima između prodavca i kupca. Na pijaci se trgovina obavlja na prodajnim stolovima. Sprovođenje pijačnog reda je obaveza svih zaposlenih, posebno radnika na radnom mjestu – redari pijace. U sprovođenju reda dužni su saradivati sa nadležnim inspeksijskim službama i radnicima CJB Bijeljina, vezano za eventualne probleme oko rada i unutrašnjeg reda u pijacama. Preduzeće je dužno da pijačne tezge postavi i rasporedi na način kojim se obezbijeduje funkcionalnost i estetski izgled pijace i omogućuje kupcima nesmetana kupovina.

Zelena pijaca raspolaže sa 303 pijačna stola, a od toga se u centralnoj ulici nalazi 48 stolova. Ovaj broj stolova zadovoljava sve potrebe korisnika usluga zelene pijace. Na tzv. malom buvljaku u Ulici 27. marta, nalazi se 33 stola. Naplata dnevne placarine se vrši isključivo utorkom i petkom.

Od 1. decembra 2015. godine, na osnovu Odluke Skupštine Grada Bijeljine, broj 01-022-84/15, AD “Komunalac” Bijeljina je dodijeljena na raspolaganje javna pijaca u Dvorovima, Karadorđeva bb.

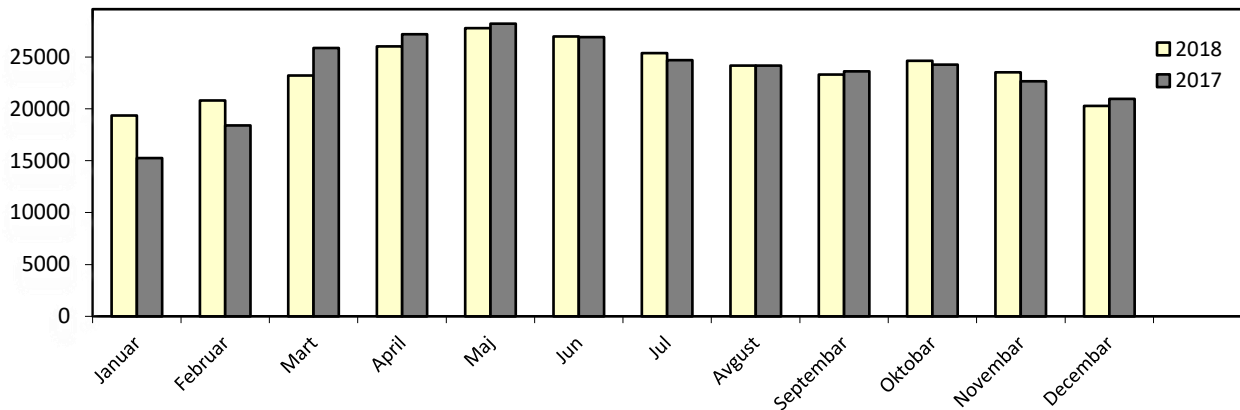
Na grafikonu broj 6, uporedno je prikazan broj zakupljenih stolova u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu.



Grafikon broj 6-Pregled zakupljenih stolova po osnovu Ugovora o zakupu

U 2018. godini, prihodi Službe za organizaciju pijačnih usluga, koji se ostvaruju po osnovu dnevnog i mjesečnog zakupa stolova u zelenoj pijaci, ostvareni su u iznosu od 285.515,57 KM i isti je povećan u odnosu na 2017. godinu za 1,15%, u kojoj je ostvaren prihod od 282.277,92 KM.

Na grafikonu broj 7 prikazana je realizacija prihoda od mjesečnog i dnevnog zakupa stolova u zelenoj pijaci u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu.



Grafikon broj 7-Ostvarenje prihoda od zakupa stolova u zelenoj pijaci

SEKTOR EKONOMSKO - FINANSIJSKIH, PRAVNIH I OPŠTIH POSLOVA

1. Služba za pravne, kadrovske i opšte poslove

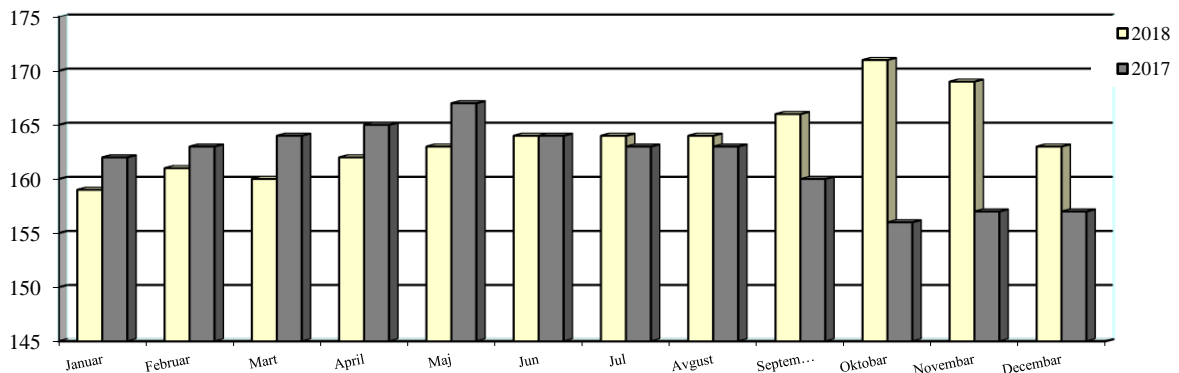
U periodu od 01.01. - 31.12.2018. godine u Službi za pravne, kadrovske i opšte poslove bilo je zaposleno 8 radnika.

U saradnji sa Službom za finansijske i računovodstvene poslove, Služba za pravne, kadrovske i opšte poslove intenzivno radi na poboljšanju naplate potraživanja, kako od fizičkih tako i od pravnih lica.

Ova Služba svakodnevno je postupala po sudskim predmetima, izrađivala podneske, zastupala Društvo pred sudovima na ročištima u parničnim, izvršnim i prekršajnim postupcima.

Kao stručna Služba Društva, obavljala je i poslove stručne pomoći organima Društva (Skupština, Nadzorni odbor, Odbor za reviziju, Uprava), prateći zapisnički njihov rad i izrađujući donesene odluke navedenih organa.

Akcionarsko društvo „Komunalac“ Bijeljina je u proteklom periodu obavljalo registrovanu djelatnost komunalnih usluga sa prosječno 164 zaposlena radnika, dok je prosjek u 2017. godini bio 162 radnika. Na početku 2018. godine u radnom odnosu se nalazilo 159 radnika. U toku godine, u skladu sa ukazanim potrebama, povremeno su angažovani određeni radnici, tako da je na kraju godine u radnom odnosu evidentirano 163 radnika.



Grafikon broj 8-Zaposleni radnici u 2018. i 2017. godini



U tabeli broj 7 prikazana je struktura zaposlenih sa stvarnom stručnom spremom, na dan 31.12.2018. godine.

Stručna sprema	NK	PK	KV	VKV	SSS	VŠS	VSS	Ukupno
Broj zaposlenih	41	5	50	4	30	4	28	162

Tabela broj 7- Struktura zaposlenih na dan 31.12.2018. godine

2. Služba ishrane radnika

U okviru Službe zaposleno je dva radnika kuvara i jedan pomoćni radnik u kuhinji, koji su vršili spremanje toplih obroka za sve radnike. Za period od 01.01.-31.12.2018. godine pripremljeno je ukupno 34.320 obroka, sa mjesečnim prosjekom od 2.860 obroka. Od prosječno 164 zaposlena radnika za dvanaest mjeseci 2018. godine, prosječno 130 radnika, odnosno 79,27% od ukupnog broja radnika je koristilo usluge restorana, dok je ostalih 20,73% bilo odsutno sa posla iz opravdanih razloga, kao što su: godišnji odmori, vjerski praznici, bolovanja, izostanci i slično. Ukupan trošak spremanja toplog obroka, uključujući sve direktne i indirektne troškove za dvanaest mjeseci 2018. godine iznosi 124.354,38 KM, odnosno prosječno za mjesec dana 10.362,87 KM, tako da je prosječna cijena jednog toplog obroka po zaposlenom, utvrđena na osnovu prosjeka za dvanaest mjeseci 3,62 KM. Prosječna cijena jednog toplog obroka za 2017. godinu iznosila je 3,43 KM. Rekapitulacija direktnih i indirektnih troškova toplog obroka sačinjava se na posebnom obrascu, koji je sačinjen u skladu sa odredbama člana 8. stav 1. tačka 11. Zakona o porezu na dohodak (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 60/15 i 5/16) i Zakona o izmjenama i dopunama zakona o porezu na dohodak Republike Srpske (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 66/18).

3. Služba za finansijske i računovodstvene poslove

3.1 Prihodi

U periodu od 01.01. - 31.12.2018. godine, AD „Komunalac“ Bijeljina ostvario je ukupan prihod od 4.951.366 KM.

U okviru **poslovnih prihoda** tekuće godine, koji su ostvareni u ukupnom iznosu od 4.545.381 KM, evidentirani su sljedeći prihodi:

- Prihodi od prodaje robe u iznosu od 13.841 KM;
- Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima u iznosu od 568.127 KM;
- Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu u iznosu od 3.213.651 KM;
- Povećanje vrijednosti zaliha učinaka u iznosu od 14.231 KM i
- Ostali poslovni prihodi u iznosu od 735.531 KM.

U okviru **finansijskih prihoda** tekuće godine, koji su ostvareni u ukupnom iznosu od 129.266 KM, evidentirani su sljedeći prihodi:

- Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica u iznosu od 2.912 KM i
- Prihodi od kamata u iznosu od 126.354 KM.

U okviru **ostalih prihoda** tekuće godine, koji su ostvareni u ukupnom iznosu od 273.360 KM, evidentirani su sljedeći prihodi:

- Naplaćena otpisana potraživanja u iznosu od 224.306 KM i
- Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi u iznosu od 49.054 KM.



IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2018. GODINU

R B	Konto	Naziv konta	Ostvarenje 31.12.2017.	Plan za period 01.01.- 31.12.2018.	Ostvarenje 31.12.2018.	Ind. 6/4	Ind. 6/5	% učešća u ukupnim prihodima (6)	Razlika ostvarenja (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	60150	Prihod od prodaje kont.	7.179,48	10.000,00	13.840,80	193	138	0,28%	6.661,32
	601	Prihodi od prodaje robe u Republici Srpskoj	7.179,48	10.000,00	13.840,80	193	138	0,28%	6.661,32
2	60250	Prihod od pr. kont.-FBiH	598,29	0,00	0,00	0	-	0,00%	-598,29
	602	Prihodi od pr. robe-FBiH	598,29	0,00	0,00	0	-	0,00%	-598,29
3	61010	Pr.od usl.javne hig.-BN	268.824,61	262.000,00	251.223,34	93	96	5,07%	-17.601,27
4	61011	Prihod od usl.odv.otp.-t.	1.162,44	1.200,00	14.076,00	1211	1173	0,28%	12.913,56
5	61012	Pr.od usluga odv.otpada	15.199,92	15.200,00	37.637,55	248	248	0,76%	22.437,63
6	61013	Prihod od usl.zimske sl.	9.037,20	15.000,00	10.569,24	117	70	0,21%	1.532,04
7	61014	Prihod od usl.gradskog z.	183.109,01	183.800,00	196.321,50	107	107	3,96%	13.212,49
8	61018	Pr. od usl.PPL-pranje ul.	29.913,92	30.000,00	25.639,06	86	85	0,52%	-4.274,86
9	61019	Pr.od usl.javne hig.-Janja	29.335,70	30.000,00	32.660,28	111	109	0,66%	3.324,58
	610	Prihod od prodaje učinaka povezanim pravnim licima	536.582,80	537.200,00	568.126,97	106	106	11,47%	31.544,17
10	61105	Prihod od usl.restorana	0,00	0,00	1.018,10	-	-	0,02%	1.018,10
11	61106	Prihod od rasadnika	14.860,38	16.000,00	14.758,51	99	92	0,30%	-101,87
12	61121	Prihod odv.otpada građ.	2.153.033,23	2.280.000,00	2.315.837,11	108	102	46,77%	162.803,88
13	61122	Odvoz otpada pravn.subj.	776.434,06	800.000,00	754.944,19	97	94	15,25%	-21.489,87
14	61123	Pr.od odvoza.čvrst.otp.-d	29.524,02	30.000,00	28.893,90	98	96	0,58%	-630,12
15	61124	Pr.od usl. kup. iz RS-gr.z.	320,00	0,00	9.127,28	2852	-	0,18%	8.807,28
16	61125	Prihod od pauka-bez policije	0,00	0,00	85,46	-	-	0,00%	85,46
17	61126	Prihod od pauka	37.557,14	50.000,00	29.801,18	79	60	0,60%	-7.755,96
18	61127	Usluge fekalne cisterne	1.800,00	2.000,00	3.859,40	214	193	0,08%	2.059,40
19	61128	Usluge cisterne za vodu	4.536,35	5.000,00	2.729,93	60	55	0,06%	-1.806,42
20	61129	Pr.od odvoza.kl.otp.-d	5.226,00	0,00	0,00	0	-	0,00%	-5.226,00
	611	Prihod od prodaje učinaka u Republici Srpskoj	3.023.291,18	3.183.000,00	3.161.055,06	105	99	63,84%	137.763,88
21	61206	Prihod od rasadnika	0,00	2.000,00	0,00	-	0	0,00%	0,00
22	61222	Odvoz otpada pravn.subj.	32.874,93	33.500,00	37.672,27	115	112	0,76%	4.797,34
23	61223	Pr.od odvoza.čvrst.otp.-d	4.110,25	4.200,00	4.138,25	101	99	0,08%	28,00
24	61227	Usluge fekalne cisterne	450,00	1.000,00	0,00	0	0	0,00%	-450,00
	612	Prihod od prodaje učinaka u Federaciji BiH	37.435,18	40.700,00	41.810,52	112	103	0,84%	4.375,34
25	61322	Odvoz otpada pravn.subj.	9.234,63	9.500,00	10.490,43	114	110	0,21%	1.255,80
26	61323	Pr.od odvoza.čvrst.otp.-d	660,55	700,00	195,57	30	28	0,00%	-464,98
27	61327	Pr.od vr.usl. BD-fekalna	150,00	0,00	99,10	66	-	0,00%	-50,90
	613	Prihod od prodaje učinaka u Brčko Distriktu BiH	10.045,18	10.200,00	10.785,10	107	106	0,22%	739,92
28	63000	Povećanje vrijed.zaliha	12.598,47	8.000,00	14.231,27	113	178	0,29%	1.632,80
	630	Povećanje vrijednosti zalihe učinaka	12.598,47	8.000,00	14.231,27	113	178	0,29%	1.632,80
29	65100	Pr.od zakupnina zemljišta	22.165,60	23.000,00	20.430,60	92	89	0,41%	-1.735,00

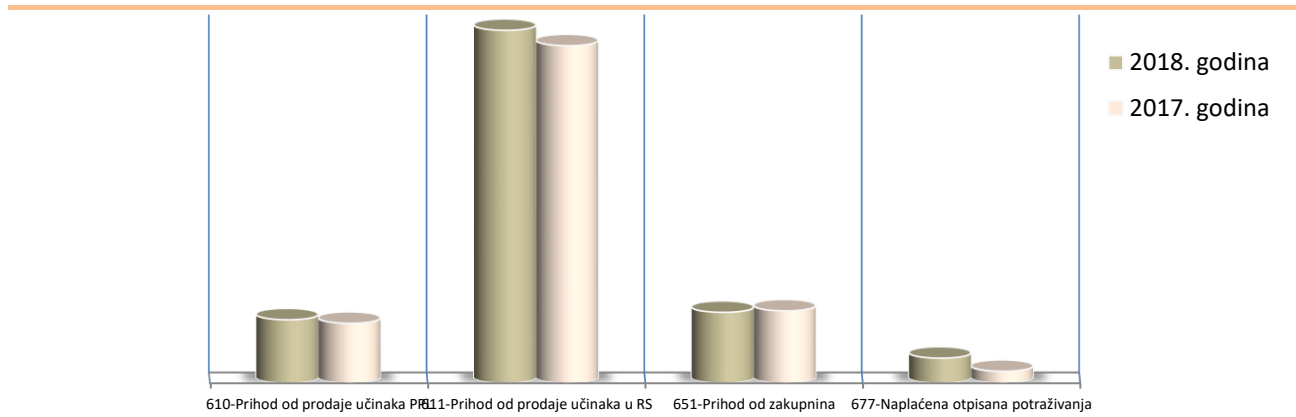


30	65110	Prihod od zakupnina	343.411,67	345.000,00	328.541,72	96	95	6,64%	-14.869,95
31	65130	Pr.od zakupa st.u pijaci	220.588,19	230.000,00	219.292,54	99	95	4,43%	-1.295,65
32	65131	Pr.od zakupa-dn.zak.st.	56.026,50	57.000,00	61.346,11	109	108	1,24%	5.319,61
33	65132	Pr.od zakupa st.-mali.b.	5.663,23	6.000,00	4.876,92	86	81	0,10%	-786,31
	651	Prihodi od zakupnina	647.855,19	661.000,00	634.487,89	98	96	12,81%	-13.367,30
34	65200	Prihodi od dona.-drž.org.	4.293,00	70.000,00	19.250,00	448	28	-	14.957,00
35	65210	Prihodi od donacija-PPL	27.674,60	27.674,60	27.674,60	100	100	0,56%	0,00
	652	Prihodi od donacija	31.967,60	97.674,60	46.924,60	147	48	0,95%	14.957,00
36	65510	Prihodi iz fondova-FZO	0,00	0,00	20.256,22	-	-	0,41%	20.256,22
37	65511	Prihodi iz fondova-porod.	0,00	0,00	8.456,55	-	-	0,17%	8.456,55
38	65590	Ost.pr.iz drugih namj.izv.	0,00	1.200,00	0,00	-	0	0,00%	0,00
	655	Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja	0,00	1.200,00	28.712,77	-	2393	0,58%	28.712,77
39	65901	Pr.od prodaje stakla	0,00	20.000,00	6.873,00	-	34	0,14%	6.873,00
40	65902	Pr.od prodaje papira	0,00	20.000,00	8.358,00	-	42	0,17%	8.358,00
41	65903	Pr.od prodaje kartona	6.912,74	15.000,00	7.651,59	111	51	0,15%	738,85
42	65904	Pr.od prodaje folije-proz.	3.431,36	10.000,00	400,20	12	4	0,01%	-3.031,16
43	65905	Prihodi od grijanja	221,46	250,00	136,08	61	54	0,00%	-85,38
44	65906	Pr.od prodaje alu.limenki	0,00	0,00	1.452,25	-	-	0,03%	1.452,25
45	65907	Pr.od prodaje folije-šar.	0,00	0,00	534,48	-	-	0,01%	534,48
46	65900	Ostali poslovni prihodi	865,87	1.000,00	0,00	0	0	0,00%	-865,87
	659	Ostali poslovni prihodi po drugim osnovama	11.431,43	66.250,00	25.405,60	222	38	0,51%	13.974,17
47	66010	Pr.od kamata od PPL	3.766,75	4.000,00	2.911,58	77	73	0,06%	-855,17
	660	Finans.prihodi od PPL	3.766,75	4.000,00	2.911,58	77	73	0,06%	-855,17
48	66130	Zat.kamate u zemlji-PL	15.926,27	16.000,00	11.716,66	74	73	0,24%	-4.209,61
49	66131	Zat.kamate u zemlji-FL	69.531,66	70.000,00	55.204,13	79	79	1,11%	-14.327,53
50	66190	Ostale kamate	2.208,37	3.000,00	59.432,90	2691	1981	1,20%	57.224,53
	661	Prihodi od kamata	87.666,30	89.000,00	126.353,69	144	142	2,55%	38.687,39
51	67710	Pr.od napl.otp.potr.-ind.o.	53.101,42	20.000,00	193.599,90	365	968	3,91%	140.498,48
52	67711	Pr.od napl.otp.potr.-dom.	38.169,38	70.000,00	30.705,91	80	44	0,62%	-7.463,47
53	67720	Pr.od napl.potr.PPL-dir.o	15.500,00	11.500,00	0,00	0	0	0,00%	-15.500,00
	677	Naplaćena otpisana potraživanja	106.770,80	101.500,00	224.305,81	210	221	4,53%	117.535,01
54	67910	Prihodi od otp.obaveza	238,75	200,00	28,69	12	14	0,00%	-210,06
55	67930	Pr.od ukidanja rezerv.	0,00	0,00	8.113,44	-	-	0,16%	8.113,44
56	67990	Ostali nepomenuti prihodi	102.730,45	40.000,00	40.912,40	40	102	0,83%	-61.818,05
	679	Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja ...	102.969,20	40.200,00	49.054,53	48	122	0,99%	-53.914,67
57	68900	Pr.od usklađivanja potr.	10.894,82	0,00	0,00	0	-	0,00%	-10.894,82
	689	Prihodi od usklađivanja vrijednosti ostale imovine	10.894,82	0,00	0,00	0	-	0,00%	-10.894,82
58	69100	Pr.od ispr.gr.iz ran.god.	0,00	0,00	3.359,40	-	-	0,07%	3.359,40
	691	Prihodi po osn.ispr.gr.	0,00	0,00	3.359,40	-	-	0,07%	3.359,40
UKUPNO			4.631.052,67	4.849.924,60	4.951.365,59	107	102	100,00%	320.312,92

Tabela 21. Ostvareni prihodi AD „Komunalac“ Bijeljina na dan 31.12.2017. i 31.12.2018. god.



Uporedni prikaz ostvarenih prihoda tekuće godine i prethodne godine, čije je pojedinačno učešće u ukupnim prihodima tekuće godine veće od 3%, dat je na grafikonu 1.



Grafikon 1 – Ostvareni prihodi u 2018. godini u odnosu na ostvarenje 2017. godine

Ostvareni prihodi tekuće godine su veći od ostvarenja prethodne godine za 320.312,92 KM, dok su u odnosu na planirane prihode veći za 101.440,99 KM.

Analiza ostvarenih prihoda, kao i poređenje prihoda tekuće godine sa prethodnom godinom, vrši se preko sintetičkih konta.

601 – Prihodi od prodaje robe u Republici Srpskoj (0,28% učešća u ukupnim prihodima)

Prihodi od prodaje robe u RS se ostvaruju prodajom kontejnera zapremine 1,1 m³, koji se prodaju po cijeni od 598,29 KM bez PDV-a. Prihodi od prodaje robe u RS, ostvareni u tekućoj godini, veći su za 6.661,32 KM u odnosu na ostvarene prihode prethodne godine.

610 – Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima (11,47% učešća)

Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima se ostvaruju prodajom usluga povezanim pravnim licima u Republici Srpskoj. Svi prihodi u okviru konta 610 se najvećim dijelom ostvaruju po osnovu vršenja usluga za Grad Bijeljina.

U tekućoj godini ostvaren je prihod od 568.126,97 KM, koji je za 6% veći od ostvarenih prihoda iz prethodne godine. Planirani prihodi su u cijelosti realizovani, te je ostvareni prihod u odnosu na planirani prihod veći za 6 indeksnih poena.

611, 612 i 613 – Prihodi od prodaje učinaka u Republici Srpskoj, Federaciji BiH i Brčko Distriktu BiH (64,90% učešća u ukupnim prihodima)

Prihodi od prodaje učinaka se ostvaruju po osnovu prodaje proizvoda na malo fizičkim i pravnim licima, vršenja usluga odvoza otpada od fizičkih i pravnih lica, usluga prevoza nepropisno parkiranih vozila specijalnim vozilom (pauk) i usluga izvršenih specijalnim vozilom za prevoz otpadnih voda.

Ukupni prihodi tekuće godine, evidentirani u okviru sintetičkih konta 611, 612 i 613, su ostvareni u iznosu od 3.213.650,68 KM. Ostvareni prihodi su manji od planiranih za 0,63%, dok su u odnosu na ostvarenje prethodne godine povećani za 4,65%, odnosno za 142.879,14 KM.



Značajno povećanje prihoda od usluga u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu primjetno je na prihodima od usluga odvoza komunalnog otpada građanima, koji su veći za 8%, odnosno za 162.803,88 KM, prvenstveno zbog uvođenja u sistem naplate novih korisnika usluga odvoza komunalnog otpada. Na kraju 2018. godine u sistemu naplate i odvoza komunalnog otpada evidentiran je 31.341 korisnik, dok je u 2017. godini u sistemu bilo evidentirano 30.019 korisnika. Broj korisnika u 2018. godini se povećao za 4,40%, odnosno evidentirano je 1.322 novih korisnika, od kojih je i u prethodnom periodu vršen odvoz komunalnog otpada a koji nisu bili evidentirani u poslovnim knjigama AD „Komunalac“ Bijeljina.

Najveće smanjenje prihoda u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu, evidentirano je na prihodima ostvarenim od usluga odvoza otpada od pravnih lica, koji su manji za 21.489,87 KM, odnosno za 3%.

630 – Povećanje vrijednosti zaliha učinaka (0,29% učešća u ukupnim prihodima)

Prihodi od povećanja vrijednosti zaliha učinaka se ostvaruju povećanjem vrijednosti nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i gotovih proizvoda.

Prihodi od povećanja vrijednosti zaliha učinaka su u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu veći za 13%, dok su u odnosu na planirane prihode veći za 78%.

651 – Prihodi od zakupnina (12,81% učešća u ukupnim prihodima)

Prihodi od zakupnina se ostvaruju po osnovu prihoda od zakupnina zemljišta, prihoda od zakupnina objekata i prihoda od zakupnina ostalih sredstava, odnosno zakupnina stolova u pijaci.

Prihodi od zakupnina su u tekućoj godini ostvareni u ukupnom iznosu od 634.487,89 KM, dok su u prethodnoj godini ostvareni u iznosu od 647.855,19 KM.

U strukturi prihoda od zakupnina najznačajnije smanjenje je u okviru prihoda od zakupnina lokala, koji su u odnosu na prethodnu godinu manji za 4% odnosno za 14.869,95 KM, dok su u odnosu na planirane manji za 5%.

Prihodi od zakupnina zemljišta su manji za 8% u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu, odnosno za 1.735,00 KM.

Prihodi od mjesečnog zakupa stolova u pijaci su manji u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu za 1%, odnosno za 1.295,65 KM.

652 – Prihodi od donacija (0,95% učešća u ukupnim prihodima)

Prihodi od donacija se ostvaruju po osnovu prihoda od donacija povezanih pravnih lica i donacija primljenih od državnih organa.

Prihodi od donacija primljenih od državnih organa u iznosu od 19.250,00 KM, se odnose na ¼ sredstava doznačenih od Fonda solidarnosti Republike Srpske. Preostali iznos, od ukupno doznačenih 77.000,00 KM, u iznosu od 57.750,00 KM je razgraničen na period od tri godine.

Prihodi od donacija od povezanih pravnih lica je ostvaren po osnovu godišnje amortizacije obračunate na nabavnu vrijednost specijalnog komunalnog vozila Iveco Stralis, registarske oznake M19-A-029, sa procjenjenim vijekom trajanja od sedam godina. Kamion je ustupljen na korištenje od strane Grada Bijeljina, po osnovu ugovora kojim su regulisana prava i obaveze dvije strane.

655 – Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja (0,58% učešća u ukupnim prihodima)

Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja su ostvareni od prihoda iz fondova, i to od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske i Fonda dječije zaštite.



Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja su ostvareni u iznosu od 28.712,77 KM. Navedeni prihodi su ostvarivani i prethodnih godina ali su knjiženi kao storno troškova konta 52000-Troškovi bruto zarada, što nije u skladu sa Analitičkim kontnim planom za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike koji vode dvojno knjigovodstvo.

659 – Ostali poslovni prihodi po drugim osnovama (0,51% učešća u ukupnim prihodima)

U okviru ostalih poslovnih prihoda po drugim osnovama evidentirani su prihodi za koje nije propisan poseban račun.

Ostali poslovni prihodi u tekućoj godini su veći za 122% u odnosu na prihode iz prethodne godine prvenstveno zbog povećanja prihoda od prodaje ambalažnog otpada. Plan navedenih prihoda je bio nerealan i ambiciozan, te su ostvareni prihodi manji za 61,65% u odnosu na planirane prihode, najviše zbog manje ostvarenih prihoda od prodaje prikupljenog ambalažnog otpada (stakla, papira, kartona, limenki i folije).

660 i 661 – Prihodi od kamata (7,08% učešća u ukupnim prihodima)

U okviru prihoda od kamata evidentiraju se prihodi od obračunatih zakonskih zateznih kamata za dane kašnjenja po osnovu redovnih potraživanja od povezanih pravnih lica, pravnih lica i fizičkih lica i obračunatih zakonskih zateznih kamata po izvršenjima i izvršnim postupcima.

Prihodi od kamata u tekućoj godini su ostvareni u ukupnom iznosu od 129.265,27 KM, od čega je prihod od zateznih kamata obračunatih povezanim pravnim licima ostvaren u iznosu od 2.911,58 KM, zatim prihod od obračunatih kamata fizičkim i pravnim licima u iznosu od 66.920,79 KM i prihod od ostalih kamata, u okviru kojih se evidentiraju zatezne kamate po izvršenjima i izvršnim postupcima u iznosu od 59.432,90 KM. U okviru prihoda od ostalih kamata, potrebno je istaći prihode od kamata naplaćenih od Grada Bijeljina po presudi suda u iznosu od 57.764,87 KM. Navedene kamate su obračunate na utuženi iznos od 135.757,62 KM od dana pokretanja prijedloga za izvršenje do dana uplate po presudi.

677 – Naplaćena otpisana potraživanja (4,53% učešća)

Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja se ostvaruju od prihoda po osnovu naplaćenih potraživanja od kupaca (izuzev povezanih pravnih lica) za koja je izvršen indirektan otpis i od prihoda po osnovu naplaćenih potraživanja od povezanih pravnih lica za koja je izvršen direktan otpis.

Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja su u tekućoj godini znatno više ostvareni u odnosu na prethodnu godinu i u odnosu na plan. U odnosu na prethodnu godinu su veći za 110% odnosno za 117.535,01 KM, dok su u odnosu na planirane prihode veći za 121% odnosno za 122.805,81 KM. U okviru prihoda od naplaćenih otpisanih potraživanja evidentiran je iznos od 135.757,62 KM, koji je naplaćen po presudi suda od Grada Bijeljine.

Procenat naplativosti od utuženih korisnika u tekućoj godini iznosi 28,87%, dok je za isti period prethodne godine naplativost iznosila 22,04%. U 2016. godini naplativost je iznosila 19,59%. Navedeni pokazatelji pokazuju da se naplativost od utuženih korisnika znatno poboljšala u tekućoj godini u odnosu na prethodni period.

679 – Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi (0,99% učešća)



U okviru ostalih nepomenutih prihoda evidentirani su prihodi od naplaćenih potraživanja po osnovu troškova izvršenja i troškova parničnog postupka.

U tekućoj godini ostvaren je prihod od 49.054,53 KM, koji je manji od ostvarenja prethodne godine za 52% odnosno za 53.914,67 KM, dok je u odnosu na planirane prihode veći za 22%. U okviru ostalih nepomenutih prihoda u prethodnoj godini evidentiran je prihod od povrata sredstava Preduzeća za poštanski sabračaj RS a.d. u iznosu od 52.514,80 KM po osnovu revizije presude, dok u tekućoj godini nije ostvaren navedeni prihod. U tekućoj godini potrebno je istaći prihode od ukidanja rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju u iznosu od 8.113,44 KM. Navedeni iznos je realizovan po osnovu aktuarskog obračuna rezervisanja, koji je na kraju tekuće godine manji od iznosa iz prethodne godine umanjenog za utrošene rezerve u tekućoj godini.

689 – Prihod od usklađivanja vrijednosti ostale imovine (0,00% učešća)

U okviru prihoda od usklađivanja vrijednosti ostale imovine nisu evidentirani prihodi u tekućoj godini, dok su u prethodnoj godini evidentirani u iznosu od 10.894,82 KM.

691 – Prihod po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina (0,07% učešća)

U okviru prihoda po osnovu grešaka iz ranijih godina, koje nisu materijalno značajne, evidentiran je prihod od 3.359,40 KM, koji se odnosi na smanjenje obaveza po poreskom bilansu za 2017. godinu.

3.2 Rashodi

Ukupni rashodi Društva, za period od 01.01.-31.12.2018. godine, iznose 4.896.798,03 KM. Rashodi tekuće godine su u odnosu na rashode prethodne godine veći za 296.259,04 KM, odnosno za 6 indeksnih poena, dok su u odnosu na planirane rashode veći za 63.340,03 KM.

Pregled ostvarenih rashoda

R B	Konto	Naziv konta	Ostvarenje	Plan za	Ostvarenje	Ind.	Ind.	% učešće u ukupnim rashodima (plan)	Razlika ostvarenja (6-4)
			31.12.2017.	period 01.01.- 31.12.2018.	31.12.2018.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	50100	Nab.vr.prod.robe na malo	2.933,75	3.000,00	3.488,52	119	116	0,07%	554,77
2	50101	Nab.vr.pr.robe-bez faktura	5.572,48	5.500,00	10.369,93	186	189	0,21%	4.797,45
3	50102	Nab.vr.pr.robe-po fakt.	1.267,35	1.500,00	508,00	40	34	0,01%	-759,35
	501	Nabavna vrij.prodate robe	9.773,58	10.000,00	14.366,45	147	144	0,29%	4.592,87
4	50230	Nabavna vrij.prodate opr.	6.097,00	77.000,00	7.504,00	123	10	0,15%	1.407,00
	502	Nabavna vr.prodatih st.sr.	6.097,00	77.000,00	7.504,00	123	10	0,15%	1.407,00
5	51100	Troškovi sirovina i mater.	53.089,87	55.000,00	68.968,46	130	125	1,41%	15.878,59
	511	Tr.materijala za izradu	53.089,87	55.000,00	68.968,46	130	125	1,41%	15.878,59
6	51210	Otpis auto-guma (nove)	15.005,15	16.000,00	10.231,57	68	64	0,21%	-4.773,58
7	51211	Otpis auto-guma-(protekt)	7.020,00	7.000,00	4.460,00	64	64	0,09%	-2.560,00
8	51220	Otpis HTZ opreme	27.733,93	23.000,00	14.173,92	51	62	0,29%	-13.560,01
9	51240	Troškovi rez.dijelova-novi	36.467,58	40.000,00	36.288,69	100	91	0,74%	-178,89
10	51241	Troškovi rez.dijelova-pol.	3.429,77	5.000,00	3.449,98	101	69	0,07%	20,21
11	51250	Troškovi kanc. materijala	12.022,81	12.000,00	12.282,52	102	102	0,25%	259,71



IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2018. GODINU

512	Tr.režijskog materijala	101.679,24	103.000,00	80.886,68	80	79	1,65%	-20.792,56
12	51300 Tr.naft.derivata-dizel E4	197.054,87	203.000,00	251.149,48	127	124	5,13%	54.094,61
13	51301 Tr.naft.derivata-dizel E5	12.354,22	13.500,00	11.273,76	91	84	0,23%	-1.080,46
14	51302 Tr.naft.derivata -benzin	2.577,99	3.000,00	3.178,65	123	106	0,06%	600,66
15	51303 Tr.naft.derivata -autogas	437,92	500,00	967,10	221	193	0,02%	529,18
16	51304 Tr.naft.derivata (maziva)	8.896,03	10.000,00	6.768,78	76	68	0,14%	-2.127,25
17	51330 Troškovi el. energije	36.103,29	35.000,00	30.816,90	85	88	0,63%	-5.286,39
18	51370 Troškovi vode	9.457,41	10.000,00	8.838,18	93	88	0,18%	-619,23
513	Troškovi goriva i energije	266.881,73	275.000,00	312.992,85	117	114	6,39%	46.111,12
19	52000 Troškovi bruto zarade	2.178.606,09	2.250.000,00	2.308.335,54	106	103	47,14%	129.729,45
520	Troškovi bruto zarada	2.178.606,09	2.250.000,00	2.308.335,54	106	103	47,14%	129.729,45
20	52210 Tr.br.nakn.čl.Nadz.odb.	29.850,60	29.850,00	29.850,81	100	100	0,61%	0,21
522	Tr.br.nak.čl.NO i Upr.od	29.850,60	29.850,00	29.850,81	100	100	0,61%	0,21
21	52300 Tr.br.nakn.čl.Odb.za rev.	29.850,60	29.850,00	29.850,73	100	100	0,61%	0,13
523	Troškovi br.naknada čl.odb.za reviziju, kom.i sl	29.850,60	29.850,00	29.850,73	100	100	0,61%	0,13
22	52430 Pomoć zaposl.u skl.sa pr.	4.974,00	5.500,00	4.302,00	86	78	0,09%	-672,00
524	Tr.otpr., nagrada i pomoći u skladu sa propisima	4.974,00	5.500,00	4.302,00	86	78	0,09%	-672,00
23	52500 Tr.dnevnica na služb.putu	1.527,00	2.000,00	2.612,15	171	131	0,05%	1.085,15
24	52510 Tr.smj.i ish.na služb.putu	0,00	2.000,00	2.522,83	-	126	0,05%	2.522,83
25	52520 Tr.prevoza na služb.putu	161,10	500,00	783,89	487	157	0,02%	622,79
26	52530 Nakn.za korišć.sopstv.voz.	12.939,49	13.000,00	16.704,90	129	128	0,34%	3.765,41
525	Troškovi zaposlenih na službenom putu	14.627,59	17.500,00	22.623,77	155	129	0,46%	7.996,18
27	52900 Nakn.tr.za prevoz radnika	54.828,91	55.000,00	65.529,44	120	119	1,34%	10.700,53
28	52990 Ost.nakn.tr.zaposl.(regres)	132.940,82	135.000,00	136.702,35	103	101	2,79%	3.761,53
29	52991 Ost.nakn.tr.zaposl.(Božić)	16.200,00	16.500,00	15.800,00	98	96	0,32%	-400,00
30	52992 Ost.nakn.tr.zap.(topl.obrok)	57.734,89	62.000,00	71.942,42	125	116	1,47%	14.207,53
529	Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	261.704,62	268.500,00	289.974,21	111	108	5,92%	28.269,59
31	53100 Troškovi prevoza	0,00	0,00	860,00	-	-	0,02%	860,00
32	53130 Troškovi PTT usluga	18.693,15	22.000,00	20.677,07	111	94	0,42%	1.983,92
33	53131 Tr.PTT usluga-got.pl.	3.355,20	3.500,00	3.152,30	94	90	0,06%	-202,90
34	53150 Tr.internet usluga i b.pren.	1.498,87	1.600,00	2.940,54	196	184	0,06%	1.441,67
531	Troškovi transportnih usluga	23.547,22	27.100,00	27.629,91	117	102	0,56%	4.082,69
35	53200 Tr.usl.na tek.odr.st.mat.sr.	19.129,93	22.000,00	25.478,90	133	116	0,52%	6.348,97
36	53210 Tr.usl.na inv.odr.st.mat.sr.	0,00	2.000,00	0,00	-	-	0,00%	0,00
532	Troškovi usluga održavanja	19.129,93	24.000,00	25.478,90	133	106	0,52%	6.348,97
37	53390 Troškovi ostalih zakupa	3.280,50	4.000,00	3.276,00	100	82	0,07%	-4,50
533	Troškovi zakupa	3.280,50	4.000,00	3.276,00	100	82	0,07%	-4,50
38	53500 Tr.oglasa u novinama,TV	10.884,50	25.000,00	16.394,13	151	66	0,33%	5.509,63
39	53520 Troškovi ul.u pr.sa PP-olo.	5.051,67	5.000,00	5.505,16	109	110	0,11%	453,49
40	53590 Ostali tr.za reklamu i pr.	1.105,03	1.000,00	940,00	85	94	0,02%	-165,03



535	Troškovi reklame i propagande	17.041,20	31.000,00	22.839,29	134	74	0,47%	5.798,09	
41	53900	Troškovi za usl.u prometu	0,00	0,00	4.960,00	-	-	0,10%	4.960,00
42	53920	Troškovi za usl.zašt.na r.	5.407,70	10.000,00	6.732,65	125	67	0,14%	1.324,95
43	53960	Privr.i povremeni poslovi	57.662,35	58.000,00	42.564,69	74	73	0,87%	-15.097,66
44	53981	Tr.deponovanja-otp.vode	870,12	1.000,00	416,50	48	42	0,01%	-453,62
45	53982	Tr.deponovanja-kl.otpad	5.226,00	0,00	0,00	-	-	0,00%	-5.226,00
46	53983	Tr.deponovanja-čvrsti otp.	909.537,09	920.000,00	877.627,93	96	95	17,92%	-31.909,16
47	53990	Troškovi ost.proizv.usl.	4.808,20	5.000,00	1.080,00	22	22	0,02%	-3.728,20
539	Troškovi ostalih usluga	983.511,46	994.000,00	933.381,77	95	94	19,06%	-50.129,69	
48	54000	Troškovi amortizacije-PO	224.343,12	220.000,00	219.817,80	98	100	4,49%	-4.525,32
49	54020	Troškovi amort.-procjena	17.225,00	25.000,00	34.314,42	199	137	0,70%	17.089,42
540	Troškovi amortizacije	241.568,12	245.000,00	254.132,22	105	104	5,19%	12.564,10	
50	54140	Tr.rez. za otpremnine	10.249,70	5.000,00	0,00	-	-	0,00%	-10.249,70
541	Troškovi rezervisanja	10.249,70	5.000,00	0,00	-	-	0,00%	-10.249,70	
51	55010	Tr.revizije finans.izvj.	4.700,00	5.000,00	4.500,00	96	90	0,09%	-200,00
52	55020	Tr.advokatskih usluga	12.612,23	10.000,00	9.470,00	75	95	0,19%	-3.142,23
53	55030	Tr.zdravstvenih usluga	7.013,78	7.000,00	6.196,74	88	89	0,13%	-817,04
54	55040	Tr.str.obrazovanja zaposl.	0,00	2.000,00	0,00	-	-	0,00%	0,00
55	55050	Tr.str.usavršanja-seminari	1.031,64	3.000,00	5.716,23	554	191	0,12%	4.684,59
56	55060	Tr.izmjena na post.progr.	3.600,00	10.000,00	3.680,00	102	37	0,08%	80,00
57	55090	Ostale neproizvodne usl.	6.940,62	8.000,00	12.815,11	185	160	0,26%	5.874,49
550	Troškovi neproizvodnih usluga	35.898,27	45.000,00	42.378,08	118	94	0,87%	6.479,81	
58	55100	Tr.repr.u posl.prost.	5.832,45	6.000,00	9.992,47	171	167	0,20%	4.160,02
59	55120	Tr.ugostiteljskih usluga	9.184,90	15.000,00	8.415,30	92	56	0,17%	-769,60
60	55140	Tr.ug.usluga prilikom prosl.	900,00	0,00	1.123,42	125	-	0,02%	223,42
61	55150	Troškovi za poklone	91,90	5.000,00	479,30	522	10	0,01%	387,40
62	55190	Ostali tr.reprezentacije	1.149,41	3.000,00	629,50	55	21	0,01%	-519,91
551	Troškovi reprezentacije	17.158,66	29.000,00	20.639,99	120	71	0,42%	3.481,33	
63	55200	Pr.osigur.nekr.,postr.i opr.	2.508,52	2.500,00	2.331,97	93	93	0,05%	-176,55
64	55240	Pr.os.od odg.prema tr.lic.	576,00	600,00	1.408,00	244	235	0,03%	832,00
65	55260	Pr.za obavezno osig.lica	9.185,75	9.500,00	6.523,54	71	69	0,13%	-2.662,21
66	55270	Pr.osig.zaposl.od posl.nesr.	0,00	0,00	1.410,75	-	-	0,03%	1.410,75
67	55290	Ostale premije osiguranja	0,00	0,00	115,20	-	-	0,00%	115,20
552	Troškovi premija osiguranja	12.270,27	12.600,00	11.789,46	96	94	0,24%	-480,81	
68	55300	Tr.pl.prometa-Pavl.banka	1.713,01	1.750,00	1.847,94	108	106	0,04%	134,93
69	55301	Tr.pl.prometa-Sberbanka	2.356,40	2.300,00	1.958,45	83	85	0,04%	-397,95
70	55302	Tr.pl.prometa-Nova banka	2.065,75	2.100,00	1.031,50	50	49	0,02%	-1.034,25
71	55303	Tr.pl.prometa-Komerc.b.	358,80	400,00	178,30	50	45	0,00%	-180,50
72	55304	Tr.pl.prometa-devizni rn.	0,00	0,00	70,40	-	-	-	70,40
73	55305	Tr.pl.prometa-Addiko b.	0,00	0,00	721,94	-	-	0,01%	721,94
74	55306	Tr.pl.prometa-NLB RB	582,90	600,00	200,80	34	33	0,00%	-382,10
75	55310	Tr.pl.prometa-garancije	1.273,24	1.200,00	1.395,39	110	116	0,03%	122,15



IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2018. GODINU

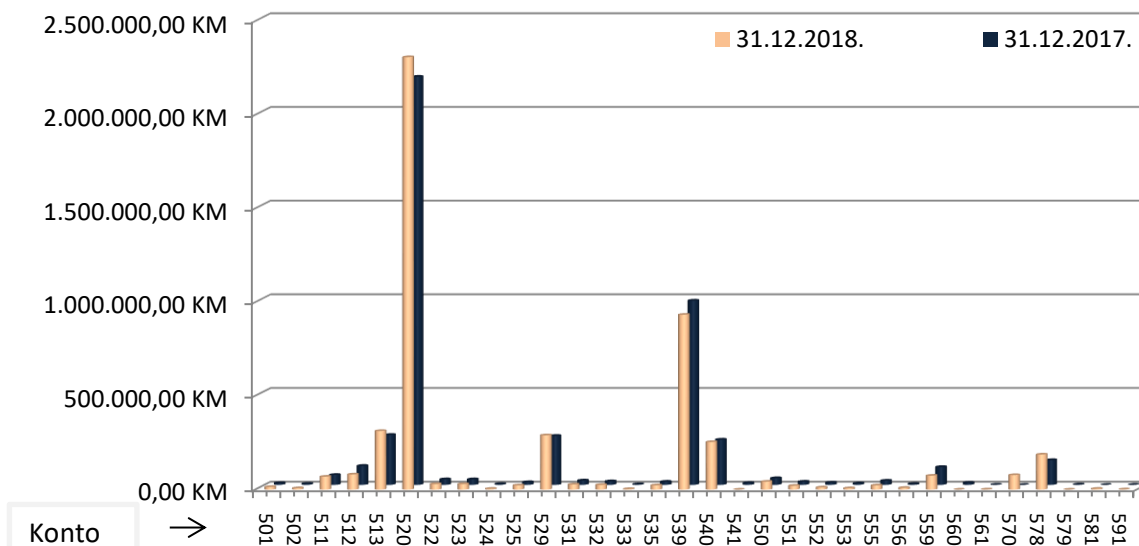
553	Troškovi platnog prometa	8.350,10	8.350,00	7.404,72	89	89	0,15%	-945,38
76	55420 Članarine.poslovnim udr.	0,00	0,00	500,00	-	-	0,01%	500,00
554	Troškovi članarina	0,00	0,00	500,00	-	-	0,01%	500,00
77	55500 Porez na imovinu	8.145,78	8.200,00	7.864,98	97	96	0,16%	-280,80
78	55510 Naknada za o.k.d. šuma	3.241,74	3.200,00	3.465,96	107	108	0,07%	224,22
79	55520 Naknada za protiv pož.z.	1.727,59	1.800,00	1.818,15	105	101	0,04%	90,56
80	55540 Naknada za vode	1.944,00	2.000,00	1.968,00	101	98	0,04%	24,00
81	55570 Komunalna i rep. takse	1.150,00	1.150,00	1.150,00	100	100	0,02%	0,00
82	55571 Komunalna naknada-opš.	6.168,36	6.168,00	6.168,36	100	100	0,13%	0,00
555	Troškovi poreza	22.377,47	22.518,00	22.435,45	100	100	0,46%	57,98
83	55600 Dopr.za prof.reh.invalida	4.731,46	5.000,00	4.879,96	103	98	0,10%	148,50
84	55691 Ost.dop.na ter.tr.-volonteri	989,03	3.000,00	4.457,93	451	149	0,09%	3.468,90
556	Troškovi doprinosa	5.720,49	8.000,00	9.337,89	163	117	0,19%	3.617,40
85	55900 Troškovi oglasa u štampi	2.027,32	3.000,00	2.799,27	138	93	0,06%	771,95
86	55911 RTV taksa-porez na posj.	90,00	90,00	97,50	108	108	0,00%	7,50
87	55913 Sudske takse po izvr.post.	52.542,96	55.000,00	39.573,37	75	72	0,81%	-12.969,59
88	55915 Sudske takse-ostale	2.737,90	5.000,00	2.294,80	84	46	0,05%	-443,10
89	55920 Sudski tr.i tr.vještačenja	3.046,00	0,00	1.000,00	33	-	0,02%	-2.046,00
90	55930 Tr.pretpl.na časopise i s.p.	1.171,06	2.000,00	839,31	72	42	0,02%	-331,75
91	55940 Troškovi stipendija	0,00	3.600,00	1.980,00	-	55	0,04%	1.980,00
92	55950 Tr.za registraciju vozila	33.937,76	33.000,00	25.727,41	76	78	0,53%	-8.210,35
559	Ostali nematerijalni troškovi	95.553,00	101.690,00	74.311,66	78	73	1,52%	-21.241,34
93	56000 Kamate iz odnosa sa PPL	11.645,47	500,00	1,23	0	0	0,00%	-11.644,24
560	Finansijski rashodi	11.645,47	500,00	1,23	0	0	0,00%	-11.644,24
94	56100 Rashodi kamata po kred.	0,00	20.000,00	0,00	-	-	0,00%	0,00
95	56190 Kamate po ost.fin.obavez.	798,73	1.000,00	896,22	112	90	0,02%	97,49
561	Rashodi kamata	798,73	21.000,00	896,22	112	4	0,02%	97,49
96	57010 Otpis nekretnina po popisu	194,77	1.000,00	76.709,96	39.385	7.671	1,57%	76.515,19
97	57020 Otpis opreme po poisu	0,00	0,00	894,04	-	-	0,02%	894,04
570	Gubici po osn.prod. i ras. nem.sr.,nekr.,postr.i opr.	194,77	1.000,00	77.604,00	39.844	7.760	1,58%	77.409,23
98	57800 Rash.po osn.isp.vr.potraž.	128.523,02	110.000,00	182.607,84	142	166	3,73%	54.084,82
99	57820 Rash.po osn.dir.otp.potr.	3.831,20	20.000,00	4.765,79	124	24	0,10%	934,59
578	Rashodi po osnovu ispr.vrijedn.i otpisa potr.	132.354,22	130.000,00	187.373,63	142	144	3,83%	55.019,41
100	57920 Tr.sudskih i drugih sporova	1.760,00	0,00	0,00	-	-	0,00%	-1.760,00
101	57970 PDV na kalo,rastur,kvar...	324,38	500,00	0,00	-	-	0,00%	-324,38
102	57990 Nepomenuti ost.rashodi	7,09	1.000,00	2,92	41	0	0,00%	-4,17
579	Rash.po osn.rash.zaliha mater.i robe i ost.rashodi	2.091,47	1.500,00	2,92	0	0	0,00%	-2.088,55
103	58190 Obezvrjeđenje ostalih nekr.	0,00	0,00	4.550,00	-	-	0,09%	4.550,00
581	Obezvrjeđenje nekretnina, postrojenja i opreme	0,00	0,00	4.550,00	-	-	0,09%	4.550,00
104	59100 Rashodi po osnovu ispr.gr.	663,02	1.000,00	1.179,19	178	118	0,02%	516,17



591	Rash. po osn. ispr. grešaka iz ranijih godina	663,02	1.000,00	1.179,19	178	118	0,02%	516,17
	UKUPNO	4.600.538,99	4.833.458,00	4.896.798,03	106	101	100,00%	296.259,04

Tabela 22. Ostvareni rashodi AD „Komunalac“ Bijeljina na dan 31.12.2017. i 31.12.2018. god.

Uporedni prikaz ostvarenih rashoda tekuće i prethodne godine prikazan je na grafikonu 2.



Slika 2. Ostvareni rashodi na dan 31.12.2018. i 31.12.2017. godine.

Analiza ostvarenih rashoda, kao i poređenje rashoda tekuće godine sa prethodnom godinom, vrši se preko sintetičkih konta.

501 – Nabavna vrijednost prodate robe (0,29% učešća u ukupnim rashodima (UR))

Rashodi evidentirani u okviru konta 501, ostvareni su po osnovu nabavne vrijednosti prodate robe na malo.

Navedeni rashodi su u tekućoj godini uvećani za 4.592,87 KM u odnosu na ostvarenje prethodne godine, dok su u odnosu na planirane rashode uvećani za 44%, odnosno za 4.366,45 KM.

502 – Nabavna vrijednost prodatih stalnih sredstava pribavljenih radi prodaje (0,15% učešća u UR)

U okviru troškova nabavne vrijednosti prodatih stalnih sredstava pribavljenih radi prodaje evidentira se nabavna vrijednost prodate opreme, odnosno kontejnera, koji su nabavljeni radi dalje prodaje.

U tekućoj godini ostvareni su rashodi u iznosu od 7.504,00 KM i isti su veći za 23% u odnosu na rashode u prethodnoj godini, koji su evidentirani u iznosu od 6.097,00 KM.

511 – Troškovi materijala za izradu učinaka (1,41% učešća u UR)

Troškovi materijala za izradu učinaka ostvaruju se evidentiranjem osnovnog materijala i sirovina za izradu učinaka.



Navedeni troškovi, ostvareni u tekućoj godini, veći su za 30%, odnosno za 15.878,59 KM od ostvarenja prethodne godine, dok su u odnosu na planirane troškove veći za 25%, odnosno za 13.968,46 KM.

512 – Troškovi režijskog materijala (1,65% učešća u UR)

U okviru troškova režijskog materijala evidentiraju se utrošene auto-gume, koje se u cjelini otpisuju u periodu nabavke, utrošena HTZ oprema, koja se u cjelini otpisuje u periodu nabavke, materijal i dijelovi utrošeni za tekuće održavanje osnovnih sredstava i utrošeni ostali režijski materijal, odnosno kancelarijski materijal.

Troškovi režijskog materijala, ostvareni u tekućoj godini, su manji za 20%, odnosno za 20.792,56 KM u odnosu na troškove ostvarene u prethodnoj godini, prvenstveno zbog značajnog smanjenja troškova otpisane HTZ opreme, koji su manji za 13.560,01 KM i troškova otpisa novih i protektiranih auto-guma, koji su manji za 33,29%, odnosno za 7.333,58 KM.

Troškovi kancelarijskog materijala su veći u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu za 259,71 KM, odnosno za 2%.

513 – Troškovi goriva i energije (6,39% učešća u UR)

U okviru sintetičkog konta 513 analitički se evidentiraju troškovi goriva i maziva, troškovi električne energije i troškovi vode.

Troškovi goriva i energije u tekućoj godini su veći za 17% odnosno za 46.111,12 KM u odnosu na ostvarenje prethodne godine, odnosno za 14% su veći u odnosu na planirane troškove.

Povećanje troškova evidentno je na troškovima naftnih derivata iz kojih se izdvajaju troškovi EURO 4 dizel goriva, koji su u tekućoj godini uvećani 54.094,61 KM, odnosno za 27% u odnosu na iste troškove iz prethodne godine, prvenstveno zbog povećane cijene goriva.

Smanjenje troškova primjetno je na troškovima maziva, koji su manji za 24%, odnosno za 2.127,25 KM.

Troškovi električne energije su manji za 5.286,39 KM, odnosno za 15% u odnosu na prethodnu godinu, dok su se troškovi vode manji za 619,23 KM, odnosno za 7% u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

520 – Troškovi bruto zarada (47,14% učešća u ukupnim rashodima)

Troškovi bruto zarada, ostvareni u 2018. godini, veći su za 6%, odnosno za 129.729,45 KM u odnosu na troškove ostvarene u istom periodu prošle godine, dok su u odnosu na planirane troškove veći za 3%. Prosječan broj zaposlenih po osnovu stanja na kraju mjeseca u tekućoj godini iznosi 163,83 radnika, dok je u 2017. godini iznosio 161,75 radnika.

522 i 523 – Troškovi bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora, članovima odbora za reviziju, drugih odbora, komisija i sl. (1,22% učešća u UR)

Troškovi evidentirani u okviru sintetičkih konta 522 i 523, su u tekućoj godini ostvareni u ukupnom iznosu od 59.701,54 KM, što je na nivou ostvarenja prethodne godine.

524 – Troškovi otpremnina, nagrada i pomoći u skladu sa propisima o radu (0,09% učešća u UR)



Troškovi evidentirani u okviru konta 524 se odnose na troškove pomoći zaposlenim u skladu sa propisima o radu.

Navedeni troškovi, ostvareni u tekućoj godini, manji su od ostvarenja prethodne godine za 14%, odnosno za 672,00 KM.

525 – Troškovi zaposlenih na službenom putu (0,46% učešća u UR)

U okviru troškova zaposlenih na službenom putu evidentiraju se troškovi dnevnica na službenom putu, troškovi smještaja i ishrane na službenom putu, troškovi prevoza na službenom putu i naknade za korišćenje sopstvenog vozila u poslovne svrhe.

Troškovi zaposlenih na službenom putu su u tekućoj godini veći za 55%, odnosno za 7.996,18 KM od ostvarenja prethodne godine, prvenstveno zbog naknada za korišćenje sopstvenog vozila u poslovne svrhe, koje se isplaćuju inkasantima i kontrolorima.

529 – Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda (5,92% učešća u UR)

U okviru troškova bruto ostalih ličnih rashoda evidentiraju se naknade troškova prevoza na radno mjesto i sa radnog mjesta i ostale naknade troškova zaposlenim, poslodavcima i drugim fizičkim licima.

Navedeni troškovi su u tekućoj godini uvećani za 11% u odnosu na ostvarenje prethodne godine, odnosno za 28.269,59 KM, prvenstveno zbog povećanih naknada troškova prevoza radnika, koji su veći 10.700,53 KM i troškova toplog obroka, koji su veći za 14.207,53 KM.

531 – Troškovi transportnih usluga (0,56% učešća u UR)

Troškove transportnih usluga čine troškovi PTT usluga i troškovi internet usluga i bežičnog prenosa podataka.

Troškovi transportnih usluga ostvareni u tekućoj godini su u odnosu na troškove prethodne godine veći za 17%, odnosno za 4.082,69 KM, dok su u odnosu na planirane veći za 2%.

532 – Troškovi usluga održavanja (0,52% učešća u UR)

U okviru troškova usluga održavanja, evidentirani su troškovi za usluge na tekućem održavanju stalnih materijalnih sredstava.

Troškovi usluga održavanja u tekućoj godini su veći za 33%, odnosno za 6.348,97 KM u odnosu na troškove usluga održavanja iz prethodne godine.

533 – Troškovi zakupa (0,07% učešća u UR)

Troškovi zakupa se odnose na troškove ostalih zakupnina, koji su u tekućoj godini ostvareni kao i u prethodnoj godini.

535 – Troškovi reklame i propagande (0,47% učešća u UR)

Troškovi reklame i propagande ostvareni su evidentiranjem troškova oglasa u novinama, časopisima, na radiju, televiziji i sl. i troškova ulaganja u predmete na kojima se nalaze propagandne poruke, a koji se dijele besplatno (olovke, privjesci, kese, rokovnici i sl.)

Troškovi reklame i propagande u tekućoj godini su veći za 34%, odnosno za 5.798,09 KM u odnosu na isti period prethodne godine, dok su u odnosu na planirane manji za 26%.

**539 – Troškovi ostalih usluga (19,06% učešća u UR)**

U okviru troškova ostalih usluga evidentirani su troškovi za usluge zaštite na radu, naknade za korišćenje auto-puta, naknade po osnovu povremenih i privremenih poslova, troškovi usluga deponovanja otpada (čvrsti komunalni otpad, klaonički otpad i otpadne vode) i troškovi ostalih proizvodnih usluga.

Troškovi ostalih usluga su u tekućoj godini manji za 5%, odnosno za 50.129,69 KM u odnosu na prethodnu godinu, prvenstveno zbog smanjenih troškova deponovanja čvrstog komunalnog otpada, koji su manji za 31.909,16 KM i troškova privremenih i povremenih poslova, koji su manji za 15.097,66 KM.

540 – Troškovi amortizacije (5,19% učešća u UR)

Troškovi amortizacije, koji su ostvareni u tekućoj godini, su veći za 5%, odnosno za 12.564,10 KM u odnosu na troškove amortizacije iz prethodne godine.

541 – Troškovi rezervisanja (0,00% učešća u UR)

U okviru troškova rezervisanja u prethodnoj godini evidentirani su troškovi rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju u iznosu od 10.249,70 KM, dok u tekućoj godini nije bilo navedenih troškova.

550 – Troškovi neproizvodnih usluga (0,87% učešća u UR)

Troškove neproizvodnih usluga čine troškovi revizije finansijskih izvještaja, troškovi advokatskih usluga, troškovi zdravstvenih usluga, troškovi stručnog usavršavanja (seminari, simpozijumi i sl.), troškovi izmjena koje se vrše na postojećim programima za računare i troškovi ostalih neproizvodnih usluga.

Troškovi neproizvodnih usluga u tekućoj godini su ostvareni u ukupnom iznosu od 42.378,08 KM, dok su u prethodnoj godini iznosili 35.898,27 KM. Povećanje troškova evidentirano je na troškovima stručnog usavršavanja, koji su veći za 4.684,59 KM i troškovima ostalih neproizvodnih usluga, koji su veći za 5.874,49 KM, prvenstveno zbog povećanih troškova štampe računa i evidentiranih troškova za izradu knjige procesa i knjige rizika, koji su osnova za uspostavljanje finansijskog upravljanja i kontrole (FUK).

551 – Troškovi reprezentacije (0,42% učešća u UR)

U okviru troškova reprezentacije, ostvareni su troškovi reprezentacije u poslovnim prostorijama, troškovi ugostiteljskih usluga u užem smislu, troškovi ishrane i prenoćišta poslovnih partnera, troškovi za poklone i ostali troškovi reprezentacije.

Troškovi reprezentacije u tekućoj godini su veći za 20%, odnosno za 3.481,33 KM od troškova iz prethodne godine, dok su u odnosu na planirane troškove smanjeni za 29%.

552 – Troškovi premija osiguranja (0,24% učešća u UR)

Troškovi premija osiguranja se odnose na troškove premija osiguranja nekretnina, postrojenja i opreme, troškove premije osiguranja od odgovornosti prema trećim licima i troškove premije za obavezno osiguranje lica.



Troškovi premije osiguranja su u tekućoj godini manji za 4% od troškova iz prethodne godine, dok su u odnosu na planirane troškove manji za 6%.

553 – Troškovi platnog prometa (0,15% učešća u ukupnim rashodima)

Troškovi platnog prometa se sastoje od troškova platnog prometa u zemlji i troškova bankarskih usluga (garancije i sl.).

Troškovi platnog prometa u 2018. godini su manji za 11% u odnosu na ostvarenje troškova iz prethodne godine.

555 – Troškovi poreza (0,46% učešća u ukupnim rashodima)

Troškovi poreza se sastoje od troškova poreza na imovinu, naknada za opštekorisna dejstva šuma, naknada za protivpožarnu zaštitu, naknada za korišćenje i zagađenje voda i komunalne i republičke takse na firmu.

Troškovi poreza tekuće godine su na nivou ostvarenja troškova iz prethodne godine.

556 – Troškovi doprinosa (0,19% učešća u UR)

U okviru troškova doprinosa evidentiraju se troškovi doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju invalida i ostali doprinosi na teret troškova perioda, koji se odnose na obračunate doprinose volonterima.

Troškovi doprinosa u tekućoj godini su u odnosu na prethodnu godinu veći za 63%, odnosno za 3.617,40 KM.

559 – Ostali nematerijalni troškovi (1,52% učešća u ukupnim rashodima)

Ostali nematerijalni troškovi se sastoje od troškova oglasa u štampi i drugim medijima, taksi (RTV, sudske i sl.), troškova pretplate na časopise i stručne publikacije, troškova registracije vozila i ostalih nematerijalnih troškova.

Ostali nematerijalni troškovi, ostvareni u tekućoj godini, su u odnosu na ostvarenje prethodne godine manji za 22%, odnosno za 21.241,34 KM, dok su u odnosu na plan manji za 27%. Najveće smanjenje u okviru ostalih nematerijalnih troškova evidentno je na troškovima sudskih taksi, zbog manjeg broja pokrenutih prijedloga za izvršenje u tekućoj u odnosu na prethodnu godinu i troškovima za registraciju vozila, koji su manji za 8.210,35 KM.

560 – Finansijski rashodi po osnovu odnosa sa povezanim pravnim licima (0,00% učešća u UR)

Rashodi po osnovu kamata iz odnosa sa povezanim pravnim licima, u prethodnoj godini su ostvareni u iznosu od 11.645,47 KM, dok su u tekućoj godini ostvareni u iznosu od 1,23 KM. Navedene uštede su postignute blagovremenom uplatom obaveza prema povezanim pravnim licima.

561 – Rashodi kamata (0,02% učešća u UR)

U okviru rashoda kamata evidentirani su rashodi kamata po ostalim finansijskim obavezama, koji su u tekućoj godini ostvareni u iznosu od 896,22 KM, što je približno ostvarenju prethodne godine u kojoj su ostvareni rashodi u iznosu od 798,73 KM.

570 – Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nematerijalnih sredstava, nekretnina,

**pstrojenja i opreme (1,58% učešća u UR)**

U okviru sintetičkog konta 570 evidentirana je neotpisana vrijednost i dodatni troškovi rashodovanja nekretnina po popisu, u iznosu od 76.709,96 KM i neotpisana vrijednost i dodatni troškovi rashodovanja opreme po popisu, u iznosu od 894,04 KM.

U okviru neotpisane vrijednosti i dodatnih troškova rashodovanja **nekretnina** evidentirani su troškovi neotpisane vrijednosti u iznosu od 67.523,67 KM i dodatni troškovi po osnovu obaveza ispravke odbitka ulaznog poreza (PDV-a) u iznosu od 9.186,29 KM.

U okviru neotpisane vrijednosti i dodatnih troškova rashodovanja **opreme** evidentirani su troškovi neotpisane vrijednosti u iznosu od 803,70 KM i dodatni troškovi po osnovu obaveza ispravke odbitka ulaznog poreza (PDV-a) u iznosu od 90,34 KM.

578 – Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja (3,83% učešća u UR)

Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja se odnose na rashode po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca i rashode po osnovu direktnog otpisa potraživanja od kupaca koji nisu povezana pravna lica.

Navedeni rashodi, ostvareni u tekućoj godini, veći su za 55.019,41 KM, odnosno za 42% u odnosu na iste rashode iz prethodne godine, zbog većih rashoda po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca, koji su veći za 54.084,42 KM. U okviru rashoda po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca evidentirani su rashodi, utvrđeni po starosnoj strukturi potraživanja, za sva nenaplativa potraživanja starija od godinu dana, i to za potraživanja od fizičkih lica u iznosu od 77.546,84 KM i za potraživanja od pravnih lica u iznosu od 15.772,15 KM.

581 – Obezvredenje nekretnina, postrojenja i opreme (0,05% učešća u UR)

U okviru rashoda po osnovu obezvređenja nekretnina, postrojenja i opreme evidentirani su rashodi po osnovu obezvređenja garažnog mjesta i podrumskih prostorija, koji su namjenjeni prodaji, po osnovu izvršene procjene za 2018. godinu, u iznosu od 4.550,00 KM.

591 – Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina (0,01% učešća u UR)

U okviru rashoda po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajnije, evidentiran je iznos od 1.179,19 KM, koji se odnosi na uplate obaveza iz ranijeg perioda koje nisu bile u evidenciji.

3.3 Neto dobitak

U Bilansu uspjeha na AOP-u 294, u koloni “tekuća godina”, evidentiran je dobitak prije oporezivanja, kao rezultat razlike ukupnih prihoda i ukupnih rashoda tekuće godine, u iznosu od 54.568 KM. U Bilansu uspjeha na AOP-u 296, evidentiran je poreski rashod perioda u iznosu od 20.417 KM.

Ukupan neto dobitak tekuće godine, koji je utvrđen u glavnom obrascu Bilansa uspjeha i iskazan na AOP-u 299 u koloni broj 4, iznosi 34.151 KM, dok je prethodnoj godini ostvaren neto dobitak u iznosu od 21.859 KM.

U Bilansu stanja na AOP-u 121 iskazan je neraspoređeni dobitak tekuće godine u iznosu od 119.874 KM, koji je nastao kao zbir neto dobitka tekuće godine i dobitka po osnovu smanjenja



revalorizacionih rezervi na stalnim sredstvima u iznosu od 85.723 KM, koji se odnosi na umanjene revalorizacionih rezervi za nepriznati dio amortizacije po procjeni fer vrijednosti stalnih sredstava.

Preneseni dio revalorizacionih rezervi u iznosu od 85.723 KM je razlika između troškova amortizacije obračunate na revalorizovanu knjigovodstvenu vrijednost nematerijalnih ulaganja, građevinskih objekata i opreme i troškova amortizacije obračunate na početnu nabavnu vrijednost nematerijalnih ulaganja, građevinskih objekata i opreme prije revalorizacije.

Prenos revalorizacionih rezervi po ovom osnovu knjižen je stavom 330/341, u skladu sa odredbama MRS-16.

U „Izveštaju o ostalim dobitcima i gubicima perioda“ na AOP-u 417 iskazan je ukupan neto dobitak u obračunskom periodu u iznosu od 119.874 KM.

3.4 Neto dobitak u Poreskom bilansu

U godišnjoj poreskoj prijavi za porez na dobit za 2018. godinu evidentirane su obaveze u iznosu od 20.417 KM.

U 2018. godini iskazan je dobitak prije oporezivanja u iznosu od **54.568 KM**.

Poreska osnovica za tekuću godinu uvećava se za **264.337 KM**, zbog sljedećih rashoda koji se ne priznaju u poreskom bilansu:

- kamate zbog nebagovremeno plaćenih obaveza u iznosu od 897 KM;
- rashodi koji nisu u vezi sa djelatnošću koju poreski obveznik obavlja u iznosu od 105.901 KM;
- rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti zaliha u iznosu od 4.550 KM;
- rashodi amortizacije koji se ne priznaju u iznosu od 34.314 KM;
- rashodi reprezentacije koji se ne priznaju u iznosu od 20.640 KM i
- rashodi po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja koja se ne priznaju u iznosu od 98.035 KM.

Poreska osnovica za tekuću godinu smanjuje se za ukupan iznos od 27.228 KM po osnovu sljedećih priznatih smanjenja:

- prihodi od ukidanja rezervisanja u iznosu od 8.113 KM i
- priznati rashodi sumnjivih i spornih potraživanja u iznosu od 19.115 KM.

Poreski dobitak tekuće godine iznosi 291.677 KM, odnosno iznos poreza je 29.167,70 KM.

Umanjenja poreza na dobit su izvršena po osnovu ulaganja u proizvodnju, odnosno po osnovu nabavke opreme za obavljanje registrovane djelatnosti u iznosu od 8.750,31 KM, jer nabavna vrijednost novonabavljene opreme prelazi 50% poreskog dobitka. U tekućoj godini su izvršene uplate akontacija u iznosu od 1.646,64 KM.

Za potrebe iskazivanja transakcija između povezanih pravnih lica sa poreskog aspekta, izrađena je Studija o transfernim cijenama na osnovu propisa koji važe u godini koja se završava na dan 31.12.2018. godine.

Studija je rezultat pripremljene dokumentacije kojom se dokazuju transakcije između povezanih društava i izrađena je sa ciljem određivanja tržišnih cijena u skladu s odredbama Zakona o porezu na dobit RS, Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dobit RS i druge referentne zakonske i profesionalne regulative.

Na osnovu člana 32 Zakona o porezu na dobit RS može se tvrditi da transakcije sa povezanim licem koje je imao obveznik AD “Komunalac” Bijeljina jesu tržišne, jer je ispunjen zakonom definisan uslov principa „van dohvata ruke“.



U skladu sa rezultatima standardizovane studije, može se zaključiti da prihodi i rashodi koje je iz odnosa sa povezanim licima ostvario obveznik AD "Komunalac" Bijeljina jesu u skladu sa principom van dohvata ruke i da je transakcija između povezanih lica rezultirala dovoljnim plaćanjem poreza od strane AD "Komunalac" Bijeljina u RS.

Dakle, nije potrebno izvršiti korekciju poreske osnovice poreza na dobit po osnovu transfernih cijena koje se iskazuju u poreskom bilansu za 2018. godinu.

3.5 Rezultat poslovanja po Službama Društva

RB	Konto	Naziv konta	Služba za org. pijačnih usluga	Služba komunalnih usluga	Služba zajedničkih poslova	Služba održavanja gradskog zel.	Ukupno ostvarenje 31.12.2018.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	50100	Nab.vr.prod.robe na malo	0	0	0	3.488,52	3.488,52
2	50101	Nab.vr.pr.robe-bez faktura	0	0	0	10.369,93	10.369,93
3	50102	Nab.vr.pr.robe-po fakt.	0	7.504,00	0	508,00	8.012,00
	501	Nabavna vrij.prod.ate robe	0,00	7.504,00	0,00	14.366,45	21.870,45
4	51100	Troškovi sirovina i mater.	1.212,36	23.100,92	9.402,17	35.253,01	68.968,46
	511	Tr.materijala za izradu	1.212,36	23.100,92	9.402,17	35.253,01	68.968,46
5	51210	Otpis auto guma	0	14.478,53	0	213,04	14.691,57
6	51220	Otpis HTZ opreme	818,20	11.360,54	157,25	1.837,93	14.173,92
7	51240	Troškovi rez. dijelova	0	37.229,97	0	2.508,70	39.738,67
8	51250	Troškovi kanc. materijala	625,10	1.225,62	10.185,82	245,98	12.282,52
	512	Tr.režijskog materijala	1.443,30	64.294,66	10.343,07	4.805,65	80.886,68
9	51300	Tr.naft.derivata-dizel E 4	0	247.857,89	2.010,94	1.280,65	251.149,48
10	51301	Tr.naft.derivata-dizel E 5	0	10.134,51	975,45	163,80	11.273,76
11	51302	Tr.naftnih derivata-benzin	0	2.465,83	0	712,82	3.178,65
12	51303	Tr.naftnih derivata-autogas	0	967,10	0	0	967,10
13	51304	Tr.naftnih derivata-maziva	0	6.164,52	0	604,26	6.768,78
14	51330	Troškovi el. energije	1.521,12	4.805,82	22.247,91	2.242,05	30.816,90
15	51370	Troškovi vode	5.224,05	1.818,82	1.115,35	679,96	8.838,18
	513	Troškovi goriva i energije	6.745,17	274.214,49	26.349,65	5.683,54	312.992,85
16	52000	Troškovi bruto zarade	130.038,44	1.119.788,30	849.666,60	208.842,20	2.308.335,54
	520	Troškovi bruto zarada	130.038,44	1.119.788,30	849.666,60	208.842,20	2.308.335,54
17	52210	Tr.br.nakn.čl.Nadz.odb.	0	0	29.850,81	0	29.850,81
	522	Tr.br.nak.čl.NO i Upr.od	0,00	0,00	29.850,81	0,00	29.850,81
18	52300	Tr.br.nakn.čl.Odb.za rev.	0	0	29.850,73	0	29.850,73
	523	Troškovi br.naknada čl.odb.za reviziju, kom.i sl	0,00	0,00	29.850,73	0,00	29.850,73
20	52430	Pomoć zaposl.u skl.sa pr.	0	1.690,00	2.612,00	0	4.302,00
	524	Tr.otpr., nagrada i pomoći u skladu sa propisima	0,00	1.690,00	2.612,00	0,00	4.302,00
21	52500	Tr.dnevnica na služb.putu	20,00	696,00	1.896,15	0	2.612,15
22	52510	Tr.smj.i ish.na služb.putu	0	0	2.522,83	0	2.522,83
23	52520	Tr.prevoza na služb.putu	9,00	182,10	592,79	0	783,89
24	52530	Nakn.za korišć.spostv.voz	0	0	16.704,90	0	16.704,90
	525	Troškovi zaposlenih na službenom putu	29,00	878,10	21.716,67	0,00	22.623,77
25	52900	Nakn.tr.za prevoz radnika	3.991,20	41.151,20	13.597,60	6.789,44	65.529,44
26	52990	Ost.nakn.tr.zaposl.(regres)	8.010,00	70.518,81	44.044,10	14.129,44	136.702,35
27	52991	Ost.nakn.tr.zaposl.(Božić)	1.000,00	8.300,00	4.700,00	1.800,00	15.800,00
28	52992	Ost.nakn.tr.zap.(topl.obrok)	4.386,73	36.409,88	23.249,64	7.896,17	71.942,42



529		Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	17.387,93	156.379,89	85.591,34	30.615,05	289.974,21
29	53130	Troškovi PTT usluga	858,41	1.388,22	18.275,53	1.014,91	21.537,07
30	53131	Tr.PTT usluga-got.pl.	3,10	4,20	3.145,00	0	3.152,30
31	53150	Tr.internet usluga i b.pren.	0	510,00	2.130,54	300,00	2.940,54
	531	Troškovi transportnih usl.	861,51	1.902,42	23.551,07	1.314,91	27.629,91
32	53200	Tr.usl.na tek.odr.st.mat.sr.	3.034,70	14.194,11	7.538,99	711,10	25.478,90
	532	Troškovi usluga održavanja	3.034,70	14.194,11	7.538,99	711,10	25.478,90
33	53390	Troškovi ostalih zakupa	0	0	3.276,00	0	3.276,00
	533	Troškovi zakupa	0,00	0,00	3.276,00	0,00	3.276,00
34	53500	Tr.oglasa u novinama,TV	0	0	16.394,13	0	16.394,13
35	53520	Troškovi oglasa i reklame	0	0	5.505,16	0	5.505,16
36	53590	Ostali troškovi za rekl.i pr.	0	0	940,00	0	940,00
	535	Troškovi reklame i propag.	0,00	0,00	22.839,29	0,00	22.839,29
37	53920	Troškovi za usl.zašt.na radu	533,69	3.694,75	1.765,26	738,95	6.732,65
38	53960	Privr.i povremeni poslovi	4.714,31	23.525,25	4.755,50	9.569,63	42.564,69
39	53981	Tr.deponovanja-otp.vode	0	416,50	0	0	416,50
41	53983	Tr.deponovanja-čvrsti otp.	0	877.627,93	0	0	877.627,93
42	53990	Troškovi ost.proizv.usl.	0	3.412,50	1.937,50	690,00	6.040,00
	539	Troškovi ostalih usluga	5.248,00	908.676,93	8.458,26	10.998,58	933.381,77
43	54000	Troškovi amortizacije-p.s.	11.352,00	126.419,00	62.049,00	8.654,00	208.474,00
44	54020	Troškovi amort.-po procj.	4.819,00	15.255,00	24.734,00	850,00	45.658,00
	540	Troškovi amortizacije	16.171,00	141.674,00	86.783,00	9.504,00	254.132,00
45	54140	Tr.rez. za otpremnine	0	0	0	0	0
	541	Troškovi rezervisanja	0	0,00	0,00	0,00	0,00
46	55010	Tr.revizije finans.izvj.	0	0	4.500,00	0	4.500,00
47	55020	Tr.advokatskih usluga	0	875,00	8.595,00	0	9.470,00
48	55030	Tr.zdravstvenih usluga	0	5.200,00	996,74	0	6.196,74
49	55050	Tr.str.usavršanja-seminari	0	0	5.716,23	0	5.716,23
50	55060	Tr.izmjena na post.progr.	0	0	3.680,00	0	3.680,00
51	55090	Ostale neproizvodne usl.	3,60	682,63	12.108,88	20,00	12.815,11
	550	Troškovi neproizvodnih usl.	3,60	6.757,63	35.596,85	20,00	42.378,08
52	55100	Tr.repr.u posl.prost.	0	0	9.992,47	0	9.992,47
53	55120	Tr.ugostiteljskih usluga	0	0	8.415,30	0	8.415,30
54	55130	Tr.pren.i ish.posl.partnera	0	0	1.123,42	0	1.123,42
55	55150	Troškovi za poklone	0	0	479,30	0	479,30
56	55190	Ostali tr.reprezentacije	0	0	629,50	0	629,50
	551	Troškovi reprezentacije	0,00	0,00	20.639,99	0,00	20.639,99
57	55200	Pr.osigur.nekr.,postr.i opr.	40,23	1.234,48	1.047,61	9,65	2.331,97
58	55260	Pr.za obavezno osig.lica	195,94	6.448,98	2.491,95	320,62	9.457,49
	552	Troškovi premija osiguranja	236,17	7.683,46	3.539,56	330,27	11.789,46
59	55300	Tr.pl.prometa-Pavl.banka	0	0	1.847,94	0	1.847,94
60	55301	Tr.pl.prometa-Sberbanka	0	0	1.958,45	0	1.958,45
61	55302	Tr.pl.prometa-Nova banka	0	0	1.031,50	0	1.031,50
62	55303	Tr.pl.prometa-Komerc.b.	0	0	178,30	0	178,30
63	55304	Tr.pl.prometa-devizni rn.	0	0	70,40	0	70,40
64	55305	Tr.pl.prometa-Addiko bank	0	0	721,94	0	721,94
65	55306	Tr.pl.prometa-NLB RB	0	0	200,80	0	200,80
66	55310	Tr.pl.prometa-garancije	0	0	1.395,39	0	1.395,39
	553	Troškovi platnog prometa	0,00	0,00	7.404,72	0,00	7.404,72
67	55420	Članarine.poslovnim udr.	0	0	500,00	0	500,00
	554	Troškovi članarina	0,00	0,00	500,00	0,00	500,00
68	55500	Porez na imovinu	0	0	7.864,98	0	7.864,98
69	55510	Naknada za o.k.d. šuma	0	0	3.465,96	0	3.465,96



IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2018. GODINU

70	55520	Naknada za protiv pož.z.	0	0	1.818,15	0	1.818,15
71	55540	Naknada za vode	0	0	1.968,00	0	1.968,00
72	55570	Komunalna i rep. takse	0	0	1.150,00	0	1.150,00
73	55571	Komunalna naknada-opš.	0	0	6.168,36	0	6.168,36
	555	Troškovi poreza	0,00	0,00	22.435,45	0,00	22.435,45
74	55600	Dopr.za prof.reh.invalida	0	0	4.879,96	0	4.879,96
75	55691	Ost.dopr.na teret tr.-volonteri	0	0	4.457,93	0	4.457,93
	556	Troškovi doprinosa	0,00	0,00	9.337,89	0,00	9.337,89
	55900	Troškovi oglasa u štampi	0	0	2.799,27	0	2.799,27
76	55911	RTV taksa-porez na posj.	0	0	97,50	0	97,50
77	55913	Sudske takse po izvvr.post.	0	39.573,37	0	0	39.573,37
78	55915	Sudske takse-ostale	0	51,00	2.243,80	0	2.294,80
79	55920	Sudski tr.i troškovi vješt.	0	1.000,00	0	0	1.000,00
80	55930	Tr.pretpl.na časopise i s.p.	0	0	839,31	0	839,31
	55940	Troškovi stipendija	0	0	1.980,00	0	1.980,00
81	55950	Tr.za registraciju vozila	0	25.060,62	0	666,79	25.727,41
	559	Ostali nematerijalni troškovi	0,00	65.684,99	7.959,88	666,79	74.311,66
82	56000	Rash.po osn.kamata-PPL	0	1,23	0	0	1,23
	560	Finansijski rashodi	0,00	1,23	0,00	0,00	1,23
83	56190	Kamate po ost.fin.obavezama	0	896,22	0	0	896,22
	561	Rashodi kamata	0,00	896,22	0,00	0,00	896,22
84	57010	Otpis nekretnina po popisu	0	0	76.709,96	0	76.709,96
	57020	Otpis opreme po popisu	0	894,04	0	0	894,04
	570	Gubici po osn.prod. i ras. nem.sr.,nekr.,postr.i opr.	0,00	894,04	76.709,96	0,00	77.604,00
85	57800	Rash.po osn.isp.vr.potraž.	0	182.607,84	0	0	182.607,84
86	57810	Rash.po osn.isp.pot.PPL	0	0	0	0	0
87	57820	Rash.po osn.dir.otp.potr.	0	4.765,79	0	0	4.765,79
	578	Rashodi po osnovu ispr.vrijedn.i otpisa potr.	0,00	187.373,63	0,00	0,00	187.373,63
91	57990	Nepomenuti ost.rashodi	0	0	2,92	0	2,92
	579	Rash.po osn.rash.zaliha mater.i robe i ost.rashodi	0,00	0,00	2,92	0,00	2,92
	58190	Obezvrjeđenje ostalih nekretn.	0	0	4.550,00	0	4.550,00
	579	Rash.po osn.rash.zaliha mater.i robe i ost.rashodi	0,00	0,00	4.550,00	0,00	4.550,00
92	59100	Rashodi po osnovu ispr.gr.	0	0	1.179,19	0	1.179,19
	591	Rash.po osn.ispr.grešaka iz ranijih godina	0,00	0,00	1.179,19	0,00	1.179,19
RASHODI PO SLUŽBAMA			182.415,18	2.983.585,24	1.407.686,06	323.111,55	4.896.798,03
ZAJEDNIČKI RASHODI			126.818,56	1.052.594,08	-1.407.686,06	228.273,42	0,00
UKUPNI RASHODI PO SLUŽBAMA			309.233,74	4.036.179,32	0,00	551.384,97	4.896.798,03
PRIHODI PO SLUŽBAMA			285.515,57	4.105.797,69	348.972,32	211.080,01	4.951.365,59
ZAJEDNIČKI PRIHODI			31.438,95	260.943,27	-348.972,32	56.590,10	
UKUPNI PRIHODI PO SLUŽBAMA			316.954,52	4.366.740,96	0,00	267.670,11	4.951.365,59
REZULTAT POSLOVANJA			7.720,78	330.561,64	0,00	-283.714,86	54.567,56

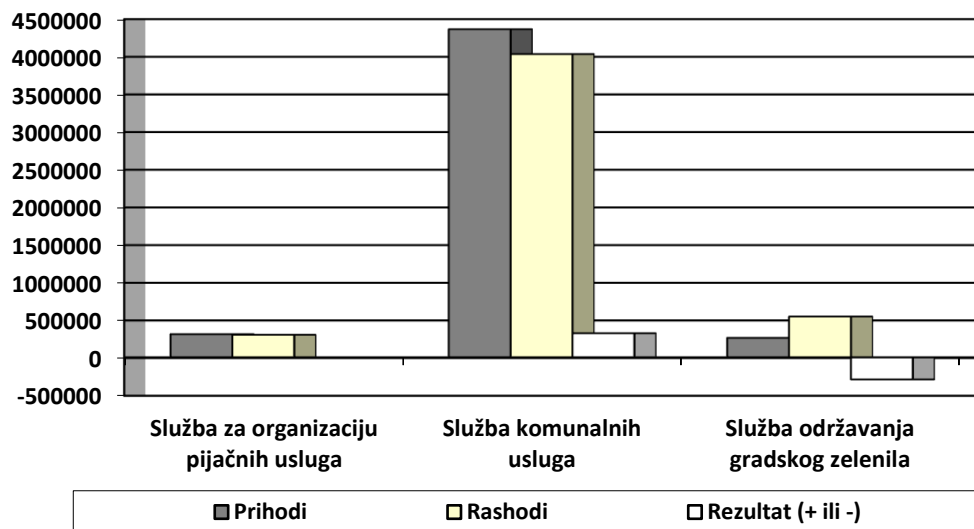
Tabela broj 10 - Pregled ostvarenog rezultata po radnim jedinicama

U tabeli broj 10 prikazana je struktura rashoda i prihoda po pojedinim službama, kao i ostvareni rezultat, zaključno sa 31.12.2018. godine. Dvije službe su ostvarile pozitivan poslovni rezultat, od kojih je Služba za organizaciju pijačnih usluga ostvarila dobitak prije oporezivanja u iznosu od 7.720,78 KM, a Služba komunalnih usluga je ostvarila dobitak prije oporezivanja u iznosu



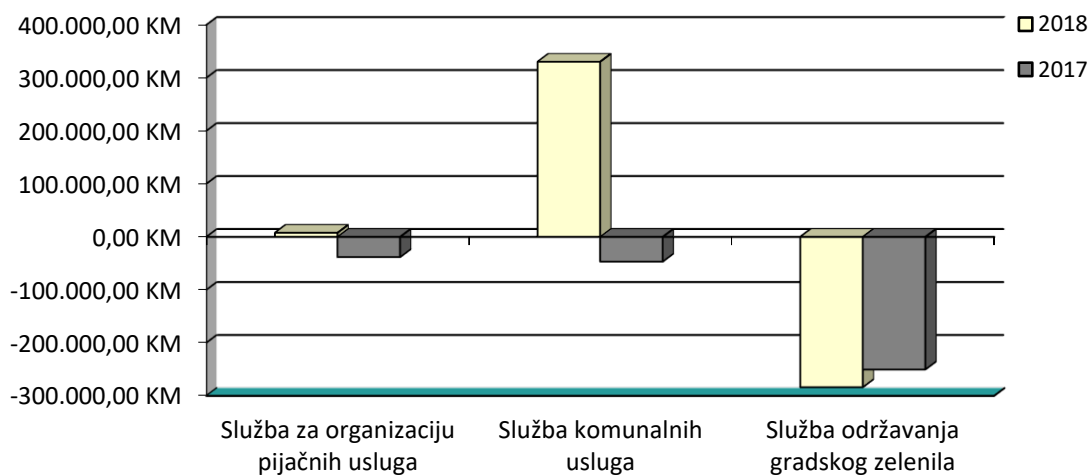
od 330.561,64 KM. Gubitak u iznosu od 283.714,86 KM je iskazan u Službi održavanja gradskog zelenila. Iznos od 348.972,32 KM, koji je iskazan u okviru Službe zajedničkih poslova se odnosi na prihode od zakupa poslovnih prostora.

Na grafikonu broj 14 grafički je prikazan ostvareni rezultat poslovanja po pojedinim službama u 2018. godini.



Grafikon broj 14 – Ostvareni prihodi i rashodi po pojedinim službama

Na grafikonu broj 15 prikazani su rezultati poslovanja pojedinih službi u 2018. godini sa uporednim prikazom rezultata ostvarenih u 2017. godini.



Grafikon broj 15 – Rezultat posovanja pojedinih službi u 2018. i 2017. godini

ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA DRUŠTVA

Finansijski položaj preduzeća primarno determiniše njegove mogućnosti finansiranja.



Finansijski položaj preduzeća izražava se obimom i strukturom sredstava i kapitala, kao i njihovim međuodnosima - koji se iskazuju u bilansu stanja preduzeća.

Finansijska politika, koju vodi finansijski menadžment preduzeća, kreira strategiju i taktiku finansijskog upravljanja na bazi načela i pravila finansiranja, kako bi se sa poslovno - finansijskog aspekta obezbijedili: stalnost, rast i razvoj društva i maksimalno iskoristili pozitivni konjunktorni trendovi na finansijskom tržištu.

Opstanak, rast i razvoj društva, a samim tim i mogućnost finansiranja društva, određeni su prije svega finansijskim ugledom koje ono uživa, kao i njegovim finansijskim položajem.

Ocjena finansijskog položaja preduzeća zasniva se na analizi finansijske ravnoteže, analizi pasive sa aspekta vlasništva tj. analizi zaduženosti, analizi mogućnosti održavanja realne vrijednosti sopstvenog kapitala u uslovima inflacije i analizi reproduktivne sposobnosti.

Finansijski položaj preduzeća uslovljavaju brojni činioci koji međusobno mogu biti kontradiktorni, što dodatno otežava konačno sagledavanje finansijskog položaja preduzeća. Ovaj problem se rješava vremenskim i prostornim upoređivanjem finansijskog položaja preduzeća.

Vremensko upoređivanje omogućava sagledavanje dinamike, to jest kretanja ili razvoja finansijskog položaja preduzeća.

Prostorno upoređivanje omogućava upoređivanje finansijskog položaja preduzeća u odnosu na finansijski položaj konkurencije, što pruža solidnu osnovu za zaključivanje o izgledima preduzeća za opstanak, rast i razvoj.

Finansijski položaj preduzeća, posmatran sa aspekta predmetnih analiza kvalifikuje se kao: dobar, prihvatljiv i loš.

Dobar je onaj finansijski položaj preduzeća, ako njegova finansijska ravnoteža obezbjeđuje likvidnost na dugi rok, ako je njegova finansijska struktura takva da obezbjeđuje nezavisnost društva u vođenju vlastite poslovne politike i istovremeno pruža sigurnost povjericima i ako društvo može obezbijediti finansiranje dijela proširene reprodukcije iz sopstvenih izvora finansiranja.

Prihvatljiv je onaj finansijski položaj preduzeća u kom postoji ekvilibrijum ili apsolutna jednakost između dugoročno vezanih sredstava i kvalitetnih izvora (sopstveni kapital uvećan za dugoročni dug), čime se samo obezbjeđuje likvidnost ali se ne garantuje i sigurnost jer nedostaje likvidna rezerva.

Loš finansijski položaj preduzeća proističe iz narušene finansijske ravnoteže koja ne obezbjeđuje održavanje likvidnosti na dugi rok, loše finansijske strukture i nemogućnosti da društvo finansira prostu reprodukciju iz vlastitih izvora finansiranja.

1. ANALIZA FINANSIJSKE RAVNOTEŽE

Analiza finansijske ravnoteže je najvažnija karika u analizi finansijskog položaja preduzeća. Ona je direktno povezana sa načelom stabilnosti finansijske politike, a kroz postojanje ili nepostojanje finansijske ravnoteže, cijeni se kvalitet finansijskog upravljanja, posebno u domenu usklađivanja rokova između raspoloživosti izvora finansiranja i rokova vezivanja ili imobilizacije sredstava društva.

Kaže se, da preduzeće ima finansijsku ravnotežu, ako su njegova sredstva po obimu i rokovima vezivanja (neunovčivosti) jednaka obimu i vremenu raspoloživosti izvora finansiranja.

Dakle, da bi se napravila kvalitetna analiza finansijske ravnoteže preduzeća nije dovoljno imati samo poslednji bilans stanja, već je u cilju sagledavanja dinamike ili razvoja ove pojave, potrebno obezbijediti vezane bilansne izvještaje za najmanje tri protekla perioda.



Na bazi podataka iz finansijskih izvještaja za 2016., 2017. i 2018. godinu, prikazanih u sljedećoj tabeli, vrši se sljedeća analiza:

Finansijska ravnoteža

Tabela br.11

FINANSIJSKA RAVNOTEŽA						
u KM						
POZICIJA	AOP			2018	2017	2016
	18	17	16			
1. Kratkoročna potraživanja	040	040	040	1.104.162	940.700	970.703
2. Kratkoročni finansijski plasmani	047	047	047	0	0	0
3. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	056	056	056	310.159	82.118	84.280
4. Aktivna vremenska razgraničenja	060	060	060	78.290	9.528	16.857
I. Kratkoročno vezana sredstva (1 do 4)				1.492.611	1.032.346	1.071.840
5. Kratkoročne obaveze	144	144	144	848.293	532.692	819.709
II. Kratkoročni izvori finansiranja (5)				848.293	532.692	819.709
KRATKOROČNA FIN. RAVNOTEŽA (I/II)				1,760	1,938	1,308
REFERENTNA VRIJEDNOST - Kratkor. fin. ravnoteža (Veće od ...)				1,000	1,000	1,000
6. Upisani neplaćeni kapital	109	109	109	0	0	0
7. Stalna imovina	001	001	001	9.255.695	9.367.176	9.590.958
8. Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namenjena prodaji	032	032	032	59.333	72.403	68.569
III. DUGOROČNO VEZANA IMOVINA (6 do 8)				9.315.028	9.439.579	9.659.527
9. Kapital	101	101	101	9.924.224	9.890.074	9.868.938
10. Dugoročna rezervisanja	126	126	126	35.122	49.159	42.720
11. Dugoročne obaveze	136	136	136	0	0	0
IV. TRAJNI I DUGOROČNI KAPITAL (9 do 11)				9.959.346	9.939.233	9.911.658
DUGOROČNA FINANSIJSKA RAVNOTEŽA (III/IV)				0,935	0,950	0,975
REFERENTNA VRIJEDNOST - Dugor. fin. ravnoteža (Manje od ...)				1,000	1,000	1,000
12. Trajni i dugoročni kapital	101 126 136	101 126 136	101 126 136	9.924.224 35.122 0	9.890.074 49.159 0	9.868.938 42.720 0
13. Stalna imovina i upisani neplaćeni kapital	001 109	001 109	001 109	9.255.695 0	9.367.176 0	9.590.958 0
14. Neto obrtni kapital (12–13)				703.641	572.057	320.700
15. Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namenjena prodaji	032	032	032	59.333	72.403	68.569
STOPA POKRIVENOSTI ZALIHA (14/15)*100%				1.185,92	790,10	467,70
REFERENTNA VRIJEDNOST - Stopa pokrivenosti zaliha (Veće od ...)				100,00%	100,00%	100,00%

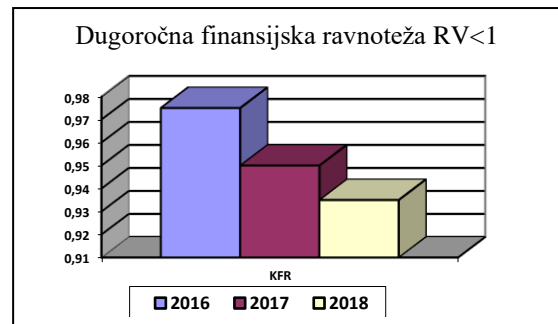
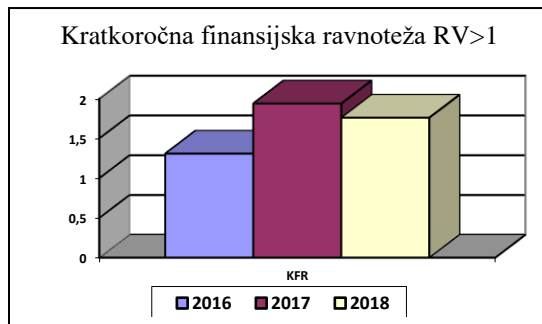
U tabelarnom pregledu (tabela br.11) su prikazani koeficijenti kratkoročne finansijske ravnoteže, dugoročne finansijske ravnoteže i koeficijent pokrivenosti zaliha.



Koeficijent kratkoročne finansijske ravnoteže u 2018. godini iznosi 1,760, te je isti znatno veći od referentne vrijednosti 1. Društvo ima stabilnu kratkoročnu finansijsku ravnotežu, koja je neznatno pogoršana u tekućoj godini u odnosu na 2017. godinu, zbog većih kratkoročnih obaveza.

Dugoročna finansijska ravnoteža Društva u 2018. godini je poboljšana u odnosu na 2017. godinu, prvenstveno zbog povećanog kapitala u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu i smanjenja stalne imovine. Društvo je u tekućoj godini iskazalo dobitak, koji je imao uticaj na povećanje kapitala. Koeficijent DFR u 2018. godini iznosi 0,935, dok je u 2017. godini iznosio 0,950, a u 2016. godini 0,975.

Stopa pokrivenosti zaliha (SPZ) u 2018. godini iznosi 1.185,92%, dok je u prethodnoj godini bila znatno manja i iznosila je 790,10%. Neto obrtni kapital u 2018. godini je veći od neto obrtnog kapitala prikazanog u prethodnoj godini, dok su se zalihe smanjile. Ovako visoka pokrivenost zaliha sa neto obrtnim kapitalom je zbog uslužne djelatnosti kojom se Društvo bavi i koja ne zahtjeva visok nivo zaliha.



Grafikon broj16 – Kratkoročna i dugoročna finansijska ravnoteža u posljednje tri godine

Uzimajući u obzir navedene pokazatelje može se zaključiti da je trenutna finansijska ravnoteža stabilna. Neophodno je da menadžment u narednom periodu obrati posebnu pažnju na finansijsku politiku, kako bi se postigla još povoljnija finansijska ravnoteža.

2. ANALIZA ZADUŽENOSTI

Zaduženost preduzeća ispituje se analizom pasive bilansa stanja, sa aspekta vlasništva nad izvorima finansiranja.

Izvori finansiranja (pasiva) preduzeća sa vlasničkog aspekta dijele se na sopstvene i pozajmljene izvore. Sopstvene izvore čini sopstveni kapital koji predstavlja garantnu supstancu preduzeća, jer štiti povjerioce od gubitka pozajmljenog kapitala i obezbjeđuje sigurnost u naplati potraživanja. Kaže se da je sopstveni kapital garant likvidnosti poslovanja preduzeća. Ovakva tvrdnja je dosta površna i više formalna nego što je prihvatljiva u praksi korporativnog upravljanja. Likvidnost preduzeća isključivo zavisi od priliva i odliva gotovine, dakle od cash flow toka.

Neto sopstveni kapital preduzeća jednak je razlici između vrijednosti poslovne imovine iskazane u aktivi njegovog bilansa stanja i ukupnih obaveza preduzeća (pasiva bilansa stanja). Neto sopstveni kapital je formalno posmatrano garantna supstanca akcionarskog društva. Odnosno sve dok je neto sopstveni kapital društva pozitivan, preduzeće je solventno. Solventnost preduzeća može se



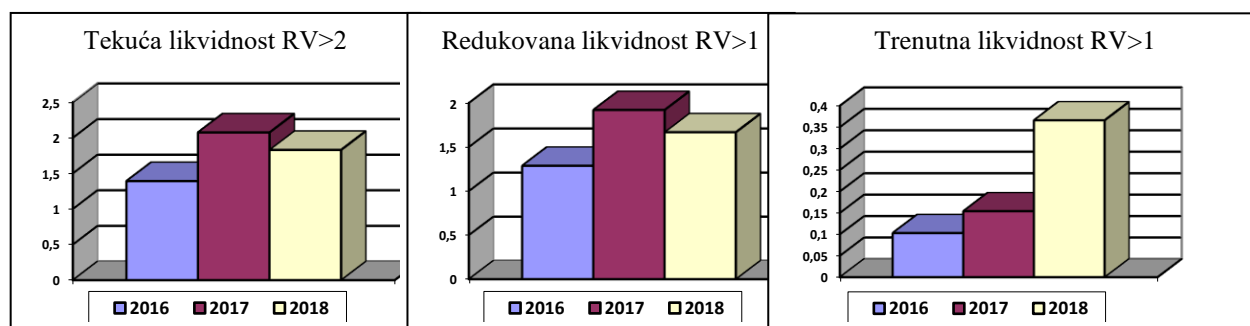
posmatrati kao njegova likvidnost na dugi rok i očitava se sposobnošću društva da plati sve obaveze, bilo kada (ne o roku njihovog dospjeća), pa makar i iz likvidacione mase.

Likvidnost

Tabela br.12

LIKVIDNOST						
u KM						
POZICIJA	AOP			2018.	2017.	2016.
	18	17	16			
Tekuća likvidnost:						
Tekuća imovina / Kratkoročne obaveze	031/ 144	031/ 144	031/ 144	1,829	2,074	1,391
REFERENTNA VRIJEDNOST - Tekuća likvidnost (Veće od ...)				2,000	2,000	2,000
Redukovana likvidnost:						
gotovina + kratkoročna potraživanja/kratkoročne obaveze	(056+040) /144	(056+040) /144	(056+040) /144	1,667	1,920	1,287
REFERENTNA VRIJEDNOST – Redukovana likvidnost (Veće od ...)				1,000	1,000	1,000
Trenutna likvidnost:						
gotovina / kratkoročne obaveze	056/144	056/144	056/144	0,366	0,154	0,103
REFERENTNA VRIJEDNOST – Trenutna likvidnost (Veće od ...)				1,000	1,000	1,000
Prosečan broj dana naplate potraživanja:						
Potraživanja x 365 / Prihodi od prodaje	(040*365)/ (202+206)	(040*365)/ (202+206)	(040*365)/ (202+206)	106	95	97

Prilikom analize u tabeli br.12 prikazani su koeficijenti tekuće, redukovane i trenutne likvidnosti, kao i prosječan broj dana naplate potraživanja.



Grafikon broj 17 – Tekuća, redukovana i trenutna likvidnost

Koeficijent tekuće likvidnosti Društva u 2018. godini iznosi 1,829 i neznatno je manji od referentne vrijednosti 2. Tekuća likvidnost Društva u 2018. godini je neznatno lošija od likvidnosti iz prethodnih godina, prvenstveno zbog većih kratkoročnih obaveza, koje su u tekućoj godini veće za 59% u odnosu na kratkoročne obaveze iz prethodne godine.



Koeficijent redukovane likvidnosti je pogoršan u 2018. godini u odnosu na prethodnu godinu, prvenstveno zbog većih kratkoročnih obaveza. Koeficijent redukovane likvidnosti u 2018. godini iznosi 1,667, dok je u 2017. godini iznosio 1,920. Potrebno je preduzeti određene mjere za poboljšanje naplate kratkoročnih potraživanja, te preduzeti dodatne mjere na smanjenju kratkoročnih obaveza.

Koeficijent trenutne likvidnosti je znatno ispod referentne vrijednosti 1 i iznosi 0,366, što ukazuje da je trenutna likvidnost Društva ugrožena i da svega 37% svojih kratkoročnih obaveza Društvo može izmiriti iz raspoloživih finansijskih sredstava.

Prosječan broj dana naplate potraživanja u 2018. godini iznosi 106 dana i znatno je pogoršan u odnosu na prethodnu godinu. U tekućoj godini period naplate potraživanja povećan je za 11 dana u odnosu na prethodnu godinu.

Solventnost

Tabela br.13

SOLVENTNOST						
u KM						
POZICIJA	AOP			2018.	2017.	2016.
	18	17	16			
1. Poslovna aktiva	062	062	062	10.807.639	10.471.925	10.731.367
2. Dugovi	126+ 135	126+ 135	126+ 135	883.415	581.851	862.429
KOEFICIJENT SOLVENTNOSTI (1/2)				12,234	17,998	12,443
REFERENTNA VRIJEDNOST – Koeficijent solventnosti (Veće od ...)				1,000	1,000	1,000

Koeficijent solventnosti Društva u 2018. godini je znatno iznad referentne vrijednosti 1 i iznosi 12,234. Imajući u vidu da Društvo ima dugove u iznosu od 883.415 KM i poslovnu aktivu u iznosu od 10.807.639 KM, dolazi se do zaključka da je Društvo u mogućnosti da izmiri sve svoje obaveze iz raspoložive poslovne aktive.

Zaduženost

Tabela br.14

ZADUŽENOST				
u KM				
POZICIJA	AOP	2018.	2017.	2016.



	18	17	16	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%
1. Kapital	101	101	101	9.924.224	91,83	9.890.074	94,44	9.868.938	91,96
2. Dugovi	126+ 135	126+ 135	126+ 135	883.415	8,17	581.851	5,56	862.429	8,04
PASIVA (1 + 2)				10.807.639	100	10.471.925	100	10.731.367	100
REFERENTNA VRIJEDNOST - Kapital/Dugovi:									
Kapital:	50%								
Dugovi:	50%								

Prema referentnim vrijednostima zaduženosti, odnos kapitala i duga treba da bude 50:50, odnosno da je granica više pomjerena u korist kapitala. U analizi zaduženosti AD „Komunalac“ Bijeljina uočljivo je da je u okviru pasive kapital znatno više zastupljen u odnosu na dugove, odnosno da je taj odnos u 2018. godini 91,83:8,17 u korist kapitala. Primjetno je da je vrijednost kapitala u odnosu na dug u tekućoj godini pogoršana u odnosu na prethodnu godinu zbog većih obaveza i dugoročnih rezervisanja Društva.

Adekvatnost kapitala

Tabela br.15

STRUKTURA KAPITALA									
u KM									
POZICIJA	AOP			2018.		2017.		2016.	
	18	17	16	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%
1. Akcijski kapital	103	103	103	3.748.014	37,77	3.748.014	37,90	3.748.014	37,98
Akcijski kapital - ukupno				3.748.014	37,77	3.748.014	37,90	3.748.014	37,98
2. Udeli društva sa ograničenom odgovornošću	104	104	104	0	0	0	0	0	0
3. Zadržni udeli	105	105	105	0	0	0	0	0	0
4. Ulozi	106	106	106	0	0	0	0	0	0
5. Državni kapital	107	107	107	0	0	0	0	0	0
6. Ostali osnovni kapital	108	108	108	0	0	0	0	0	0
I OSNOVNI I OSTALI KAPITAL (1 do 6)	102	102	102	3.748.014	37,77	3.748.014	37,90	3.748.014	37,98
II EMISIONA PREMIJA	110	110	110	0	0	0	0	0	0
III REZERVE	112	112	112	161.701	1,63	157.289	1,59	342.410	3,47
IV REVALORIZACIONE REZERVE	116	116	116	5.810.814	58,55	5.896.538	59,62	5.963.634	60,43
V NERASPOREDENI DOBITAK	119	119	119	203.695	2,05	88.233	0,89	43.347	0,44
VI GUBITAK DO VISINE KAPITALA	123	123	123	0	0	0	0	228.467	-2,32
UKUPNI KAPITAL (I do VI)	101	101	101	9.924.224	100	9.890.074	100	9.868.938	100

U strukturi ukupnog kapitala najveće učešće imaju revalorizacione rezerve sa 58,55%, zatim akcijski kapital sa 37,77%, neraspoređeni dobitak sa 2,05%, te statutarne i zakonske rezerve sa 1,63%. U 2018. godini Društvo je u tekućoj godini iskazalo dobitak u iznosu od 203.695 KM.

IMOVINSKI POLOŽAJ DRUŠTVA

U analizi imovinskog položaja preduzeća prikazana je struktura imovine u poslednje tri godine, efikasnost imovine i koeficijent obrta imovine.

Struktura imovine

Tabela br.16



BILANS STANJA						
POZICIJA	u KM					
	2018.		2017.		2016.	
	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%
AKTIVA						
A. STALNA IMOVINA	9.255.695	81,74	9.367.176	85,25	9.590.958	85,27
I Nematerijalna ulaganja	8.846	0,08	5.197	0,05	5.480	0,05
II Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine	9.246.438	81,66	9.361.189	85,19	9.582.545	85,19
III Dugoročni finansijski plasmani	411	0,00	790	0,01	2.933	0,03
B. TEKUĆA IMOVINA	1.551.944	13,70	1.104.749	10,05	1.140.409	10,14
I Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji	59.333	0,52	72.403	0,66	68.569	0,61
II Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina	1.492.611	13,18	1.032.346	9,39	1.071.840	9,53
1. Kratkoročna potraživanja	1.104.162	9,75	940.700	8,56	970.703	8,63
2. Kratkoročni finansijski plasmani	0	0	0	0	0	0
3. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	310.159	2,74	82.118	0,74	84.280	0,75
4. Aktivna vremenska razgraničenja	78.290	0,69	9.528	0,09	16.857	0,15
V. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0	0	0	0	0
G. POSLOVNA AKTIVA	10.807.639	95,44	10.471.925	95,30	10.731.367	95,41
D. VANBILANSNA AKTIVA	516.592	4,56	516.592	4,70	516.592	4,59
Đ. UKUPNA AKTIVA	11.324.231	100,00	10.988.517	100,00	11.247.959	100,00
PASIVA						
A. KAPITAL	9.924.224	87,64	9.890.074	90,00	9.868.938	87,74
I OSNOVNI KAPITAL	3.748.014	33,10	3.748.014	34,11	3.748.014	33,32
1. Akcijski kapital	3.748.014	33,10	3.748.014	34,11	3.748.014	33,32
2. Udjeli društva sa ograničenom odgovornošću	0	0	0	0	0	0
3. Zadržani udjeli	0	0	0	0	0	0
4. Ulozi	0	0	0	0	0	0
5. Državni kapital	0	0	0	0	0	0
6. Ostali osnovni kapital	0	0	0	0	0	0
II UPISANI NEUPLAĆENI KAPITAL	0	0	0	0	0	0
III EMISIONA PREMIJA	0	0	0	0	0	0
IV REZERVE	161.701	1,43	157.289	1,43	342.410	3,04
V REVALORIZACIONE REZERVE	5.810.814	51,31	5.896.538	53,66	5.963.634	53,02
VI NERASPOREĐENI DOBITAK	203.695	1,80	88.233	0,80	43.347	0,39
VII GUBITAK DO VISINE KAPITALA	0	0	0	0	228.467	-2,03
B. DUGOROČNA REZERVISANJA	35.122	0,31	49.159	0,45	42.720	0,38
V. OBAVEZE	848.293	7,49	532.692	4,85	819.709	7,29
I. Dugoročne obaveze	0	0	0	0	0	0
II Kratkoročne obaveze	848.293	7,49	532.692	4,85	819.709	7,29
1. Pasivna vremenska razgraničenja	263.057	2,32	142.041	1,29	275.123	2,45
G. POSLOVNA PASIVA	10.807.639	95,44	10.471.925	95,30	10.731.367	95,41
D. VANBILANSNA PASIVA	516.592	4,56	516.592	4,70	516.592	4,59
Đ. UKUPNA PASIVA	11.324.231	100,00	10.988.517	100,00	11.247.959	100,00

Učešće stalne imovine Društva u ukupnoj aktivi iznosi 81,74%, dok je u prethodnoj godini iznosilo 85,25%. Procenat učešća stalne imovine u ukupnoj aktivi tekuće godine se smanjio u odnosu na prethodnu godinu, prvenstveno zbog smanjenog učešća nekretnina, postrojenja i opreme u stalnoj imovini Društva.



U okviru aktive bilansa stanja, značajne promjene evidentne su na tekućoj imovini, koja je uvećana u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu za iznos od 447.195 KM. Procentualno učešće tekuće imovine u ukupnoj aktivi je značajno i iznosi 13,70%.

U strukturi tekuće imovine primjetno je povećanje kratkoročnih potraživanja, zbog manje naplativosti potraživanja u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu. Gotovinski ekvivalenti i gotovina u 2018. godini su veći za 228.041 KM u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

U okviru pasive bilansa stanja, ukupni kapital u 2018. godini uvećan je u odnosu na prethodnu godinu za iznos iskazanog neto dobitka tekuće godine od 34.150 KM.

Stanje i efikasnost imovine

Tabela br.17

EFIKASNOST IMOVINE						
u KM						
POZICIJA	AOP			2018.	2017.	2016.
	18	17	16			
1. Ukupan prihod	201+ 231+ 246+ 270+ 292	201+ 231+ 246+ 270+ 292	201+ 231+ 246+ 270+ 292	4.951.366	4.631.053	4.708.268
2. Prosječna poslovna imovina	062/2	062/2	062/2	5.403.820	5.235.963	5.365.684
3. EFIKASNOST IMOVINE (1/2)				0,916	0,884	0,877
REFERENTNA VRIJEDNOST - Efikasnost imovine (Veće od ...)				0,000	0,000	0,000

Koeficijent efikasnosti imovine pokazuje koliko se uspješno koristi ukupna stalna i tekuća imovina, te je minimalna referenta vrijednost veća od nule. U našem slučaju, koeficijent efikasnosti imovine AD „Komunalac“ Bijeljina je zadovoljavajući, posebno u 2018. godini (0,916), dok je u 2017. godini iznosio 0,884 a u 2016. godini 0,877.

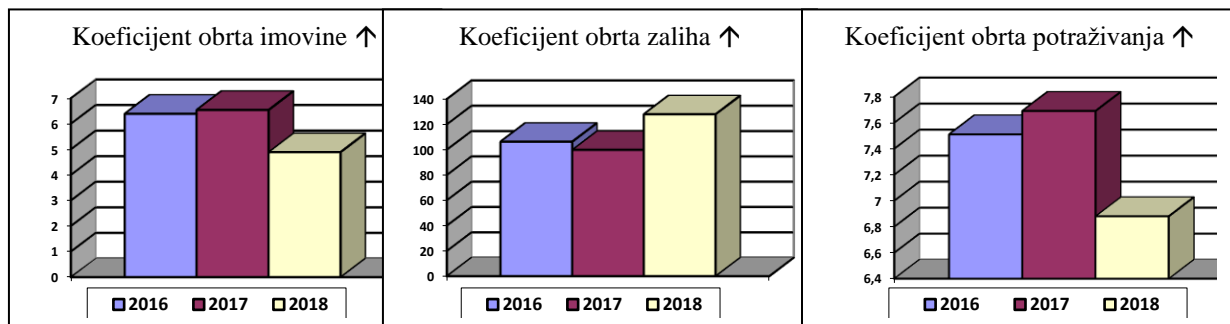
Koeficijent obrta imovine

Tabela br.18

IMOVINSKI POLOŽAJ				
u KM				
POZICIJA	AOP	2018.	2017.	2016.



	18	17	16			
1. Prihodi od prodaje	202+ 206	202+ 206	202+ 206	3.795.619	3.615.133	3.643.209
2. Prosječna obrtna imovina	031/2	031/2	031/2	775.972	552.375	570.205
3. Prosječne zalihe	032/2	032/2	032/2	29.667	36.202	34.285
4. Prosječna potraživanja	040/2	040/2	040/2	552.081	470.350	485.352
5a. Koeficijent obrta obrtne imovine (1/2)				4,89	6,54	6,39
5b. Dani vezivanja obrtne imovine (365/5a)				75	56	57
6a. Koeficijent obrta zaliha (1/3)				127,94	99,86	106,26
6b. Dani vezivanja zaliha (365/6a)				2,9	3,7	3,4
7a. Koeficijent obrta potraživanja (1/4)				6,88	7,69	7,51
7b. Dani vezivanja potraživanja (365/7a)				53,1	47,5	48,6



Grafikon broj 18 – Koeficijenti obrta imovine, obrta zaliha i obrta potraživanja

Koeficijent obrta obrtne imovine prikazuje učinkovitost upotrebe obrtne imovine u ostvarivanju prihoda od prodaje. Poželjno je da bude što veći. Prilikom analize AD “Komunalac” Bijeljina, utvrđeno je da je koeficijent obrta imovine u 2018. godini umanjen u odnosu na 2017. godinu, što ukazuje da je obrtna imovina u 2018. godini manje angažovana u ostvarivanju prihoda od prodaje od angažovanosti obrtne imovine u prethodnoj godini. Dani vezivanja obrtne imovine treba da budu što kraći. U 2018. godini potrebno je 75 dana da se obrne imovina, dok je u prethodnoj godini taj period znatno kraći i iznosio je 56 dana.

Koeficijent obrta zaliha treba da bude što veći, jer je to pokazatelj efikasnog angažovanja zaliha, odnosno njihovog učešća u ostvarivanju prihoda od prodaje. Veći koeficijent obrta zaliha znači manje troškove držanja istih. Analizom koeficijenta obrta zaliha u AD “Komunalac” Bijeljina došlo se do zaključka da se zalihe u tekućoj godini znatno brže obrću u odnosu na prethodnu godinu.

Koeficijent obrta potraživanja treba da bude što veći, kako bi period naplate potraživanja bio što manji. U našem slučaju koeficijent obrta potraživanja u 2018. godini iznosi 6,88 te je isti smanjen u odnosu na prethodnu godinu. Navedeni koeficijent pokazuje lošiju naplatu potraživanja od kupaca u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu. Dani vezivanja potraživanja su dosta dugi, što znači da je potrebno prosječno 53 dana da bi se naplatilo potraživanje. Koeficijent obrta potraživanja pokazuje da je potrebno uvesti dodatne mjere za naplatu potraživanja, kako bi se ubrzala naplativost potraživanja.



PRINOSNI POLOŽAJ PREDUZEĆA

Struktura poslovnih prihoda i poslovnih rashoda

Tabela br.19

POSLOVNI PRIHODI I RASHODI						
u KM						
POZICIJA	2018.		2017.		2016.	
	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%
Struktura poslovnih prihoda:						
1. Prihodi od prodaje robe	13.841		7.778	0,18	11.886	0,31
2. Prihodi od prodaje učinaka	3.781.778		3.607.355	83,52	3.631.323	78,19
3. Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	0		0	0	0	0
4. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	14.231		12.598	0,29	4.944	0,20
5. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	0		0	0	0	0
6. Ostali poslovni prihodi	735.531		691.254	16,01	726.018	21,30
I Poslovni prihodi (1 do 6)	4.545.381	100,00	4.318.985	100,00	4.374.171	100,00
Struktura poslovnih rashoda:						
1. Nabavna vrijednost prodate robe	21.870		15.871	0,36	7.166	0,23
2. Troškovi materijala	462.848		421.651	9,47	467.461	10,99
3. Troš. zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	2.684.937		2.519.614	56,59	2.393.459	53,17
4. Troškovi proizvodnih usluga	1.012.606		1.046.510	23,50	1.179.381	23,40
5. Troškovi amortizacije i rezervisanja	254.132		251.818	5,65	242.725	7,28
6. Nematerijalni troškovi	157.024		169.230	3,80	170.713	3,85
7. Troškovi poreza	22.435		22.377	0,50	20.967	0,47
8. Troškovi doprinosa	9.338		5.720	0,13	4.436	0,61
II Poslovni rashodi (1 do 8)	4.625.190	100,00	4.452.791	100,00	4.486.308	100,00
III REZULTAT POSLOVNIH AKTIVNOSTI (I - II)	(79.809)		(133.806)		(112.137)	
REFERENTNA VRIJEDNOST - Rezul. posl. aktivnosti (Veće od ...)	0,000		0,000		0,000	
IV ODNOS POSL. PRIHODA I RASHODA (I / II)*100	98,27%		97,00%		97,50%	
REFERENTNA VRIJEDNOST - Odnos posl. prihoda i rashoda (Veće od ...)	100,00%		100,00%		100,00%	
V RELATIVNA RAZLIKA POSL. PRIHODA I RASHODA (((I/II)*100)-100)%	-1,73%		-3,00%		-2,50%	
REFERENTNA VRIJEDNOST - Relativna razlika posl. prihoda i rashoda (Veće od ...)	0,00%		0,00%		0,00%	

Analizom poslovnih prihoda i rashoda utvrđen je negativan rezultat poslovnih aktivnosti od 79.809 KM, koji je uslovljen značajnim povećanjem poslovnih rashoda u okviru kojih su troškovi zarada, nanada zarada i ostali lični rashodi uvećani za 165.323 KM.

Struktura prihoda i rashoda

Tabela br.20

BILANS USPJEHA



POZICIJA	u KM								
	AOP			2018.		2017.		2016.	
	18	17	16	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%
1. Poslovni prihodi	201	201	201	4.545.381	90,30	4.318.985	91,94	4.374.171	91,37
2. Finansijski prihodi	231	231	231	129.266	2,57	91.433	1,95	243.408	5,08
3. Ostali prihodi	246	246	246	273.360	5,43	209.740	4,47	89.487	1,87
I PRIHODI REDOVNIH AKTIVNOSTI (1+2+3)				4.948.007	98,30	4.620.158	98,36	4.707.066	98,32
4. Vanredni prihodi	270	270	270	0	0	10.895	0,23	1.202	0,03
5. Revalorizacioni prihodi	401	401	401	85.723	1,70	66.374	1,41	78.818	1,65
II UKUPNI PRIHODI (I+4+5)				5.033.730	100,00	4.697.427	100,00	4.787.086	100,00
6. Poslovni rashodi	216	216	216	4.625.190	94,45	4.452.791	96,79	4.486.308	89,45
7. Finansijski rashodi	238	238	238	897	0,02	12.444	0,27	163.933	3,27
8. Ostali rashodi	257	257	257	264.981	5,42	134.641	2,93	360.668	7,19
9. Rashodi po osnovu promjena rač.politika i ispr.grešaka iz ran.god	293	293	293	1.180	0,02	663	0,01	4.644	0,09
III RASHODI REDOVNIH AKTIVNOSTI (6+7+8+9)				4.892.248	99,91	4.600.539	100,00	5.015.553	100,00
10. Vanredni rashodi	280	280	280	4.550	0,09	0	0	0	0
11. Rashodi revalorizacije i priznavanja imparitetnih gubitaka	408	408	408	0	0	0	0	0	0
IV UKUPNI RASHODI (III+10+11)				4.896.798	100,00	4.600.539	100,00	5.015.553	100,00

U tabeli br.20 prikazana je struktura prihoda i rashoda, kao i procentualno učešće pojedinih prihoda i rashoda u ukupnim. Najveće učešće u ukupnim prihodima imaju poslovni prihodi (sa 90,30%), koji se najvećim dijelom ostvaruju pružanjem usluga odvoza otpada, dok finansijski prihodi, ostali prihodi, vanredni prihodi i revalorizacioni učestvuju sa 9,70% u ukupnim prihodima. Najveće učešće u ukupnim rashodima imaju poslovni rashodi sa 94,45%, dok finansijski, ostali rashodi i rashodi po osnovu promjena računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina učestvuju sa 5,55%.

Profitabilnost preduzeća

Tabela br.21

PROFITABILNOST PREDUZEĆA						
u KM						
POZICIJA	AOP			2018.	2017.	2016.
	18	17	16			



1. Dobitak/(Gubitak) prije oporezivanja	294/ 295	294/ 295	294/ 295	54.568	30.514	(307.285)
2. Tekući i odloženi porez na dobit	296	296	296	20.417	8.655	0
3. Ukupni neto dobitak (gubitak) u obračunskom periodu	417/ 418	417/ 418	417/ 418	119.874	88.233	(228.467)
4. Ukupan prihod	301	301	301	4.951.366	4.631.053	4.708.268
KOEFICIJENT PROFITABILNOSTI PREDUZEĆA (3/4)				0,024	0,019	-0,049
REFERENTNA VRIJEDNOST - Koef. profitabilnosti (Veće od ...)				0,000	0,000	0,000

Koeficijent profitabilnosti je jedan od najvažnijih finansijskih pokazatelja. Poželjno je da referenta vrijednost koeficijenta profitabilnosti bude znatno iznad vrijednosti 0. U analizi profitabilnosti AD „Komunalac“ Bijeljina primjetno je da je koeficijent profitabilnosti u 2018. godini neznatno iznad referentne vrijednosti, što pokazuje minimalnu profitabilnost poslovanja Društva. Potrebno je sačiniti program mjera za povećanje prihoda i smanjenje troškova, kako bi Društvo povećalo profitabilnost poslovanja.

Rizik ostvarenja finansijskog rezultata

Tabela br.22

RIZIK OSTVARENJA FINANSIJSKOG REZULTATA			
	u KM		
POZICIJA	2018.	2017.	2016.
1. Poslovni prihodi	4.545.381	4.318.985	4.374.171
2. Varijabilni rashodi	1.497.324	1.484.032	1.654.008
3. Marža pokrića (1 - 2)	3.048.057	2.834.953	2.720.163
4. Fiksni i pretežno fiksni rashodi	3.127.866	2.968.759	2.832.300
5. Rashodi kamata	896	799	498
6. Poslovni rezultat (3 - 4)	(79.809)	(133.806)	(112.137)
7. Bruto finansijski rezultat (6 - 5)	(80.705)	(134.605)	(112.635)
8. FAKTORI RIZIKA :			
8.1. Poslovnog (3/6)	(38,19)	(21,19)	(24,26)
8.2. Finansijskog (6/7)	0,99	0,99	1,00
8.3. Ukupnog (8.1. * 8.2.)	(37,81)	(20,98)	(24,50)
9. Koeficijent marže pokrića (3/1)	0,6706	0,6564	0,6219
10. Potreban poslovni prihod za ostvarenje neutralnog poslovnog dobitka (4/9)	4.664.280	4.522.789	4.554.269
11. Stopa elastičnosti ostvarenja neutralnog poslovnog dobitka ((1-10)/1) * 100	(2,62)	(4,72)	(4,12)
12. Potreban prihod za ostvarenje neutralnog dobitka redovne aktivnosti (4+5)/9	4.665.616	4.524.006	4.555.070
13. Stopa elastičnosti ostvarenja neutralnog dobitka redovne aktivnosti ((1-12)/1) * 100	(2,65)	(4,75)	(4,14)

U analizi izvršenoj u tabeli br.22 prikazani su faktori rizika finansijskog rezultata.

Sušтина **poslovnog leveridža** ogleda se u sljedećem: “Ako preduzeće ima više fiksne troškove onda je više izloženo riziku da u slučaju pada obima prodaje ne pokrije iz prihoda te fiksne troškove, odnosno postoji rizik da preduzeće posluje sa gubitkom”.

Analizirajući finansijski rezultat AD „Komunalac“ Bijeljina u 2018. godini, sa uporednim pokazateljima iz 2017. i 2016. godine, došlo se do zaključka da Društvo ima velike fiksne troškove, te da male fluktuacije u ostvarivanju prihoda mogu značajno ugroziti poslovni rezultat.



Suština **finansijskog leveridža** ogleda se u sljedećem: „Ako je pozajmljeni kapital veći i ako su fiksni rashodi koje on iziskuje visoki, onda postoji veći rizik da preduzeće svojim redovnim poslovanjem neće biti u stanju da pokriva te fiksne rashode finansiranja. Analogno tome, veličina finansijskog rizika (leveridža) zavisi od stepena kojim su fiksni rashodi na ime kamata pokriveni iz poslovnog dobitka“.

Posmatrajući finansijski rizik preduzeća sa aspekta pozajmljivanja, može se zaključiti da preduzeće nema finansijskog rizika, jer ne postoji veliki iznos pozajmljenih sredstava, odnosno nema velikih izdvajanja na ime kamata.

Kombinovani (složeni) leveridž – mjeri se pomoću faktora kombinovanog leveridža koji pokazuje dejstvo ukupnog rizika (poslovnog i finansijskog), i to u smislu sljedećeg: svako povećanje obima prodaje direktno utiče na povećanje neto-dobitka i stope prinosa na sopstvena poslovna sredstva. Pri tome, važi i obrnuto.

Rentabilnost

Tabela br.21

RENTABILNOST						
u KM						
POZICIJA	AOP			2018.	2017.	2016.
	18	17	16			
1. Neto dobitak / (gubitak)	299 300	299 300	299 300	34.151	21.859	(307.285)
2. Rashodi kamata	240	240	240	896	799	498
3. NETO PRINOS NA UKUPAN KAPITAL (1+2)				35.047	22.658	(306.787)
4. Prosječan sopstveni kapital	102/2	102/2	102/2	1.874.007	1.874.007	1.874.007
5. Prosječan ukupan kapital	101/2	101/2	101/2	4.962.112	4.945.037	4.934.469
6. Prosječan investirani kapital	(102+ 116)/2	(102+ 116)/2	(102+ 116)/2	4.779.414	4.822.276	4.855.824
7. Rentabilnost sopstvenog kapitala (1/4)×100				1,82%	1,17%	(16,40)%
REFERENTNA VRIJEDNOST – Rentabilnost sopstvenog kapitala (Veće od ...)				0,00%	0,00%	0,00%
8. Rentabilnost ukupnog kapitala (1/5)×100				0,69%	0,44%	(6,23)%
REFERENTNA VRIJEDNOST – Rentabilnost ukupnog kapitala (Veće od ...)				0,00%	0,00%	0,00%
9. Rentabilnost investiranog kapitala (3/6)×100				0,73%	0,47%	(6,32)%
REFERENTNA VRIJEDNOST – Rentabilnost investiranog kapitala (Veće od ...)				0,00%	0,00%	0,00%

Rentabilnost kapitala pokazuje finansijsku djelotvornost ukupne aktive. Koeffcijent rentabilnosti kapitala treba da bude što veći, odnosno ulaganje u kapital treba da obezbjedi što bolji prinos. Rentabilnost sopstvenog kapitala u 2018. godini je neznatno iznad referentne vrijednosti. Potrebno je preduzeti mjere pomoću kojih bi se obezbjedila bolja iskorištenost sopstvenog kapitala, odnosno pomoću kojih bi se ostvario bolji prinos na sopstveni kapital.

Analiza koeffcijenta **rentabilnosti ukupnog kapitala** nam pokazuje koliki je neto dobitak/gubitak u odnosu na ukupni kapital. AD „Komunalac“ Bijeljina je u 2018. godini ostvario



dobitak i iskazao koeficijent rentabilnosti na ukupan kapital 0,69%. Navedeni koeficijent je neznatno iznad referentne vrijednosti, što pokazuje da se ukupno raspoloživi kapital ne koristi dovoljno rentabilno.

Rentabilnost investiranog kapitala (uloženih sredstava) - izračunava se kao odnos između godišnjeg finansijskog rezultata (dobitka, profita) i prosječne vrijednosti uloženih ili korištenih sredstava. Investirani kapital u 2018. godini je rentabilan, jer je procenat rentabilnosti investiranog kapitala iznad referentne vrijednosti.

ZAKLJUČAK

Na osnovu izvršene analize imovinskog i finansijskog položaja AD „Komunalac“ Bijeljina, može se zaključiti sljedeće:

- **Finansijska ravnoteža Društva** (kratkoročna i dugoročna) u 2018. godini je stabilna, i znatno je poboljšana u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu.
- **Koeficijent tekuće likvidnosti** u 2018. godini iznosi 1,829 i neznatno je manji od referentne vrijednosti 2. Pokazatelji tekuće likvidnosti u 2018. godini su neznatno lošiji od pokazatelja iz prethodnih godina, prvenstveno zbog većih kratkoročnih obaveza, koje su u tekućoj godini veće za 59% od kratkoročnih obaveza iz prethodne godine.
- **Koeficijent redukovane likvidnosti** je pogoršan u 2018. godini u odnosu na prethodnu godinu, prvenstveno zbog većih kratkoročnih obaveza. Koeficijent redukovane likvidnosti u 2018. godini iznosi 1,667, dok je u 2017. godini iznosio 1,920. Potrebno je preduzeti određene mjere za poboljšanje naplate kratkoročnih potraživanja, te preduzeti dodatne mjere na smanjenju kratkoročnih obaveza.
- **Koeficijent trenutne likvidnosti** je znatno ispod referentne vrijednosti 1 i iznosi 0,366, što ukazuje da je trenutna likvidnost Društva ugrožena i da svega 37% svojih kratkoročnih obaveza Društvo može izmiriti iz raspoloživih finansijskih sredstava.
- **Prosječan broj dana naplate potraživanja** u tekućoj godini iznosi 106 dana, dok je u 2017. godini bilo potrebno 95 dana da se naplate potraživanja.
- **Koeficijent solventnosti** Društva u 2018. godini je znatno iznad referentne vrijednosti 1 i iznosi 12,234. Imajući u vidu da Društvo ima dugove u iznosu od 883.415 KM i poslovnu aktivu u iznosu od 10.807.639 KM, dolazi se do zaključka da je Društvo u mogućnosti da izmiri sve svoje obaveze iz raspoložive poslovne aktive.
- Menadžment Društva, po pitanju izmirenja obaveza, uspješno vodi poslovnu politiku, te je **referentna vrijednost zaduženosti** znatno pomjerena u korist kapitala.
- **Koeficijent efikasnosti imovine** u 2018. godini je poboljšan u odnosu na prethodne godine, te se može zaključiti da se imovina u tekućoj godini znatno efikasnije koristi u ostvarivanju prihoda.
- **Koeficijent obrta imovine** u 2018. godini je manji u odnosu na 2017. godinu, što pokazuje da je obrtna imovina u tekućoj godini manje angažovana u ostvarivanju prihoda od prodaje od angažovanosti obrtne imovine u prethodne dvije godine.
- **Koeficijent obrta zaliha** je znatno bolji u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu, te se s toga može zaključiti da se zalihe brže obrću u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu.



- **Koeficijent obrta potraživanja** u tekućoj godini iznosi 6,88 i isti je smanjen u odnosu na prethodnu godinu, što pokazuje da je naplativost potraživanja od kupaca u 2018. godini lošija u odnosu na prethodnu godinu, te da su dani vezivanja potraživanja sa 48 dana u prethodnoj godini povećani na 53 dana u tekućoj godini.
- **Iz analize prinospog položaja** preduzeća može se utvrditi da je rezultat iz poslovnih aktivnosti, ostvaren u 2018. godini, negativan, te da je ipak poboljšan u odnosu na prethodnu godinu, jer je u tekućoj godini ostvaren poslovni gubitak u iznosu od 79.809 KM, dok je u 2017. godini ostvaren poslovni gubitak u iznosu od 133.806 KM.
- **U analizi profitabilnosti** AD „Komunalac“ Bijeljina evidentno je poboljšanje koeficijenta profitabilnosti u 2018. godini u odnosu na prethodnu godinu. U tekućoj godini, kao i u prethodnoj, Društvo je profitabilno poslovalo, dok je u 2016. godini ostvaren gubitak, koji je prikazao nerentabilno poslovanje. Potrebno je sačiniti program mjera za povećanje prihoda i smanjenje troškova, kako bi Društvo poboljšalo profitabilnost poslovanja.
- **Iz analize koeficijentata rentabilnosti sopstvenog, investiranog i ukupnog kapitala**, utvrđen je pozitivan koeficijent, koji je znatno poboljššan u odnosu na prethodne dvije godine.

MJERE ZA UNAPREĐENJE POSLOVANJA

Izvršena analiza poslovanja i identifikovani problemi sa kojima se suočava AD “Komunalac” Bijeljina, predstavljaju podlogu za donošenje mjera za poboljšanje poslovanja i ostvarenje pozitivnog finansijskog rezultata.

U tekućoj godini ostvaren je pozitivan finansijski rezultat i pokazatelji poslovanja su znatno poboljšani u odnosu na prethodnu godinu. Učinjene su značajne uštede na pojedinim troškovima, na koje je menadžment mogao uticati.

Ukupni prihodi tekuće godine su veći za 320.313 KM od ostvarenja prethodne godine. U 2018. godini ostvaren je dobitak prije oporezivanja u iznosu od 54.568 KM, koji predstavlja razliku ukupnih prihoda i ukupnih rashoda tekuće godine.

U Izvještaju o poslovanju za 2017. godinu, predložene su određene mjere za unapređenje poslovanja i ostvarenje pozitivnog finansijskog rezultata, koje su djelimično ili u potpunosti realizovane u toku 2018. godine, što je imalo pozitivan uticaj na ostvareni rezultat poslovanja.

U narednom periodu potrebno je preduzeti sljedeće mjere za poboljšanje poslovanja i ostvarenje pozitivnog finansijskog rezultata u 2019. godini:

1. **Poboljšati naplatu potraživanja od kupaca** (povezana pravna lica i kupci u zemlji), sa posebnim akcentom na naplatu potraživanja od fizičkih lica. Za realizaciju navedenog potrebno je veće angažovanje svih zaposlenih a posebno je neophodno angažovanje lica zaduženih za praćenje naplate potraživanja, kako bi se naplativost u narednom periodu poboljšala i spriječila zastara potraživanja.
2. Nastaviti sa kontinuiranim **aktivnostima na utuživanju pravnih i fizičkih lica**.
3. **Smanjiti kratkoročne obaveze**, kako bi se trenutna likvidnost Društva popravila i izbjeglo plaćanje zakonskih zateznih kamata za dane kašnjenja.



4. **Preispitati postojeće kapacitete raspoloživih ljudskih resursa i potencijale zaposlenih**, kao najvrijednijih sredstava organizacije, sa potrebama Društva, kako bi se postigla bolja efikasnost i ekonomičnost poslovanja.
5. **Analizirati kapacitete stalnih sredstava**, odnosno iskorištenost i angažovanost stalnih sredstava u skladu sa tehničkom opremljenosti i starosti, te preispitati mogućnost dodatnog angažovanja stalnih sredstava.
6. Nastaviti aktivnosti **zamjene posuda za odlaganje komunalnog otpada 1,1 m³** kao i postavljanje istih na nove lokacije.
7. Izvršiti detaljnu analizu svih rashoda i **preispitati mogućnost smanjenja pojedinih rashoda**, posebno onih koji imaju značajno učešće u ukupnim rashodima.
8. Preko Fonda za zaštitu životne sredine i energetske efikasnost Republike Srpske, a na osnovu prijave na javni konkurs za dodjeljivanje sredstava za sufinansiranje programa i projekata iz oblasti zaštite životne sredine, energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije, **obezbijediti dodatna sredstva** za proširenje djelatnosti i ostvarenje dodatnih prihoda.
9. Kroz **projekat razdvajanja otpada na mjestu nastanka** uključiti što veći broj korisnika, jer se tako smanjuju troškovi upravljanja otpadom, transporta, jer ne morate transportovati posebno sekundarne sirovine. Kasniji proces upravljanja otpadom je mnogo povoljniji i dobija se kvalitetnija sekundarna sirovina koju je kasnije lakše separirati.
10. **Postavljanje eko kontejnera** na određenim lokacijama za sortiranje otpada na izvorištu (PET, plastika, papir, karton).
11. Izraditi **studiju izvodljivosti** kojom će se procijeniti šanse za uspjeh ostvarivanja ciljeva projekta grijanja i hlađenja poslovnih prostorija pomoću toplotnih pumpi, čime bi se troškovi grijanja i hlađenja poslovnih prostorija smanjili i stvorili preduslovi za ostvarenje dodatnih prihoda pružanjem usluga grijanja i hlađenja objekata koji su pod zakupom, a koji su vlasništvo Društva.
12. U saradnji sa lokalnom zajednicom **obezbijediti i druge poslove iz nadležnosti komunalne djelatnosti**, kao što su čišćenje divljih deponija, izgradnja depoa za kontejnere, košenje ambrozije, azil za pse, izrada horizontalne signalizacije i drugo.

13. **Izvršiti analizu ostvarenih prihoda**, posebno prihoda od usluga odvoza čvrstog komunalnog otpada fizičkim licima, sa posebnim osvrtom na sljedeće:
 - upoređivanje stvarnih i evidentiranih kvadratura stambenih površina,
 - ekonomska isplativost postojeće cijene odvoza čvrstog komunalnog otpada,
 - zastupljenost svih korisnika u evidenciji odvoza i**razmotriti mogućnost ostvarenja dodatnih prihoda pružanjem novih usluga**, po osnovu postojećih raspoloživih ljudskih i materijalnih resursa.



U narednom periodu potrebno je obratiti pažnju na proces realizacije svake od predloženih mjera za poboljšanje poslovanja i težiti ka ostvarivanju planiranih ciljeva.

AD „Komunalac“ Bijeljina

Broj: 3152/2019

Datum: 06.05.2019. godine

MP

AD „KOMUNALAC“ BIJELJINA

Milenko Vićanović